

(ร่าง)

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัดนครสวรรค์ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)
ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรกฎาคม ๒๕๖๗

คำนำ

จังหวัดนครสวรรค์ โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องได้จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยดำเนินการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการเกษตรให้มีความสอดคล้อง และเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญ เช่น นโยบายการจัดทำเขตเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช การปศุสัตว์ และการประมง ยุทธศาสตร์การพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ และยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ได้ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน สามารถใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นกรอบการจัดทำคำของบประมาณที่เกี่ยวข้อง และติดตามแผนงานโครงการพัฒนาการเกษตร เพื่อการแข่งขันกับประเทศในภูมิภาคประชาคมอาเซียนต่อไป

ซึ่งความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ครั้งนี้ ได้รับความร่วมมือด้วยดีจากหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และทุกภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์
กรกฎาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	จ
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๒๐
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๗๒
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์	๗๙
ส่วนที่ ๕ แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด	๙๘
ภาคผนวก	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ แสดงค่าปริมาณน้ำฝนและค่าอุณหภูมิเฉลี่ย คาบ ๓๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๒๔ - ๒๕๕๓)	๒๒
ตารางที่ ๒ แสดงอุณหภูมิสูงสุด อุณหภูมิต่ำสุด อุณหภูมิเฉลี่ย ความชื้นสัมพัทธ์ รายเดือนของปี พ.ศ. ๒๕๖๕ และ พ.ศ. ๒๕๖๖	๒๓
ตารางที่ ๓ แสดงปริมาณฝนที่ตกและจำนวนวันฝนตกในรอบปี ย้อนหลัง ๓ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖ จังหวัดนครสวรรค์	๒๓
ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติจังหวัดนครสวรรค์	๒๕
ตารางที่ ๕ แสดงพื้นที่ป่าอนุรักษ์จังหวัดนครสวรรค์	๒๖
ตารางที่ ๖ แสดงเขตการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๕	๒๖
ตารางที่ ๗ แสดงจำนวนประชากรจำแนกตามเขตการปกครองรายอำเภอและเพศ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖	๒๗
ตารางที่ ๘ แสดงจำนวนคนและร้อยละ คนที่อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำนวนตามอาชีพและสถานภาพการสมรส	๒๘
ตารางที่ ๙ แสดงโรงพยาบาลภาครัฐ จำแนกระดับสถานบริการ สังกัดงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์	๓๒
ตารางที่ ๑๐ แสดงโรงพยาบาลภาครัฐ และจำนวนบุคลากรสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์	๓๒
ตารางที่ ๑๑ แสดงหน่วยงาน/สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ นอกสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	๓๓
ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลสถานบริการสาธารณสุขและร้านขายยาสังกัดภาคเอกชน จังหวัดนครสวรรค์	๓๓
ตารางที่ ๑๓ แสดงการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือน ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำแนกรายอำเภอ	๓๕
ตารางที่ ๑๔ การใช้ไฟฟ้าภาคอุตสาหกรรม ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔	๓๖
ตารางที่ ๑๕ แสดงชื่อสถานประกอบการด้านพลังงาน	๓๖
ตารางที่ ๑๖ แสดงกองทุนพัฒนาพื้นที่รอบโรงงานไฟฟ้า	๓๗
ตารางที่ ๑๗ แสดงระบบการขนส่งทางท่อในเขตพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์	๓๘
ตารางที่ ๑๘ แสดงข้อมูลสถานประกอบการด้านน้ำมัน	๓๘
ตารางที่ ๑๙ แสดงข้อมูลสถานประกอบการด้านก๊าซปิโตรเลียมเหลว	๓๘
ตารางที่ ๒๐ แสดงข้อมูลสถานประกอบการด้านก๊าซธรรมชาติ	๓๙
ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลการประปาส่วนภูมิภาค เขต ๑๐	๓๙
ตารางที่ ๒๒ แสดงจำนวนจุดติดตั้งเน็ตประชารัฐ (หมู่บ้าน) จังหวัดนครสวรรค์	๔๐
ตารางที่ ๒๓ แสดง GPP จังหวัดนครสวรรค์ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔	๔๒
ตารางที่ ๒๔ แสดง GPP จังหวัดนครสวรรค์ แบบปริมาณลูกโซ่ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔	๔๓
ตารางที่ ๒๕ แสดงการเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๔๔
ตารางที่ ๒๖ แสดงจำนวนครัวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร	๔๖
ตารางที่ ๒๗ แสดงตารางการใช้ที่ดินทำการเกษตร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖/๒๕๖๗	๔๗
ตารางที่ ๒๘ แสดงปริมาณน้ำบาดาลต้นทุน จังหวัดนครสวรรค์	๔๘
ตารางที่ ๒๙ แสดงจำนวนโครงการชลประทานในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. ๒๕๖๕	๔๙
ตารางที่ ๓๐ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๖๖	๖๑

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่โซนที่ ๑ ตอนกลางของจังหวัด	๖๒
ตารางที่ ๓๒ แสดงพื้นที่โซนที่ ๒ ด้านทิศตะวันออกของจังหวัด	๖๒
ตารางที่ ๓๓ แสดงพื้นที่โซนที่ ๓ ด้านทิศตะวันตกของจังหวัด	๖๒
ตารางที่ ๓๔ แสดงข้อมูลเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนด้านประมง	๖๔
ตารางที่ ๓๕ แสดงรายการสัตว์น้ำที่ทำรายได้สูงสุด ๓ อันดับแรกของจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๔	๖๕
ตารางที่ ๓๖ แสดงมูลค่าและปริมาณสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากธรรมชาติ	๖๕
ตารางที่ ๓๗ แสดงจำนวนปศุสัตว์ ปี ๒๕๖๕	๖๗
ตารางที่ ๓๘ แสดงจำนวนทะเบียนผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์ และการฆ่าสัตว์	๖๘
ตารางที่ ๓๙ แสดงจำนวนฟาร์มที่ได้รับรองมาตรฐานฟาร์ม	๖๘
ตารางที่ ๔๐ แสดงสถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๖๙
ตารางที่ ๔๑ แสดงข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัด	๗๐
ตารางที่ ๔๒ แสดงจำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดนครสวรรค์	๗๑
ตารางที่ ๔๓ แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework	๗๒
ตารางที่ ๔๔ แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis	๗๕
ตารางที่ ๔๕ แสดงการจัดทำ TOWS Matrix	๗๗

สารบัญภาพ

ภาพที่ ๑ แสดงพื้นที่ป่าไม้จังหวัดนครสวรรค์

ภาพที่ ๒ แสดงแผนที่ศักยภาพแหล่งน้ำบาดาล จังหวัดนครสวรรค์

หน้า

๒๔

๔๗

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ (๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับมาตรา ๘๔(๘) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ คุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา ๘๔(๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕(๒) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันพิจารณาภารกิจของหน่วยงานที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนในแต่ละระดับ รวมทั้งนำนโยบายสำคัญ และสถานการณ์สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ มากำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนภารกิจให้ได้ผลลัพธ์ตามที่กำหนด ตลอดจนพิจารณาความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินควบคู่กับการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนปฏิบัติการฯ จะเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการกำกับ ดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิต ให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม เพื่อมุ่งสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับชาติร่วมกันต่อไป

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “**ประเทศไทยมีความมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน**” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคมนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๐๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (๐๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก) (๐๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (๐๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (๐๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ การประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่างๆ ในลักษณะที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติภายในปี ๒๕๘๐ โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งหมด ๒๓ ฉบับ เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๕ ฉบับ ได้แก่ (๐๑) ความมั่นคง (๐๓) การเกษตร (หลัก) (๐๕) การท่องเที่ยว (๐๖) พื้นที่และเมืองน่าอยู่ อัจฉริยะ (๐๗) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล (๐๘) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (๐๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ (๑๕) พลังทาง สังคม (๑๖) เศรษฐกิจฐานราก (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน (๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (๒๐) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (๒๒) กฎหมายและกระบวนการ ยุติธรรม และ (๒๓) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (๐๓) การเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตร และการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้างความแตกต่าง และโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนเชื่อมโยง ไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ พัฒนาคูณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนาระบบ การตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคุมการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและ ต่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้อง กับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

๔) ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยว และการแปรรูป

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของ รัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของ ประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหาร และผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูล อุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตร ที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ในมิติต่างๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน

รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจน เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่าย ธุรกิจของวิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกร ได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิต และการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

๖) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร อย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือ ต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตรในรูปแบบต่างๆ

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ ทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตร ที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียน กับกระทรวง เกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตร และสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๓ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นแผนระยะปานกลาง ๕ ปี ที่มีสถานะเป็นแผนระดับที่ ๒ วิสัยทัศน์ “ประเทศชาติมีความเสถียรภาพ ประชาชนอยู่ดีมีสุข ปลอดภัยจากภัยคุกคาม ทุกรูปแบบ มีศักยภาพบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติอย่างยั่งยืน” โดยมีทั้งสิ้น ๑๗ นโยบาย และแผนความมั่นคง แบ่งออกเป็น ๒ หมวด ดังนี้

๒.๓.๑ หมวดประเด็นความมั่นคง เป็นประเด็นภัยคุกคามที่มีผลกระทบและแนวโน้มความเสียหายสูง ต่อความมั่นคงแห่งชาติและผลประโยชน์แห่งชาติ รวม ๑๓ นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้

๑) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑ การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ

๒) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒ การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ

๓) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน

๔) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

๕) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕ การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

๖) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๖ การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ

๗) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๗ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

๘) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๘ การป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขปัญหาหายาเสพติด

- ๙) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๑๐) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๐ การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์
- ๑๑) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย
- ๑๒) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ
- ๑๓) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓ การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่

๒.๓.๒ หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง เป็นประเด็นเสริมสร้างศักยภาพแลพัฒนาขีดความสามารถของประเทศในการป้องกันและแก้ไขประเด็นความมั่นคงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวม ๔ นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้

- ๑) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔ การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ
- ๒) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ
- ๓) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖ การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง
- ๔) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

๒.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

มุ่งหมายที่จะเร่งเพิ่มศักยภาพของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อทุนแรงและเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันท่วงที การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้างนโยบายและกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวทันพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูง และคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่การขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา (Agenda) ที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงได้กำหนด หมายเหตุการพัฒนา จำนวน ๑๓ ประการ ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “ขจัด” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” และการบรรลุเป้าหมายหลักในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ โดยมีหมายเหตุที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๑ หมายเหตุ ได้แก่

หมายเหตุที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ ความมั่นคงอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

หมายเหตุที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน โดยเปลี่ยนการ ท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น ปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น และการท่องเที่ยวไทย ต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

หมายเหตุที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค โดยทำให้ประเทศไทยเป็นประตูการค้าและการลงทุน เป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค และเป็นศูนย์กลางคมนาคมและโลจิสติกส์ของภูมิภาค

หมวดหมู่ที่ ๖ ไทยเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่สำคัญของโลก โดยมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัลภายในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น การส่งออกของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศเพิ่มขึ้น และมูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

หมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ โดยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้ของ SME SME มีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจสามารถ Scale up และปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่ และ SME สามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพจากภาครัฐ

หมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาคลดลง และการพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบเพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง

หมวดหมู่ที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม โดยครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และคนไทยทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยการเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการลดความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้างภูมิคุ้มกันและการฟื้นตัวจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ

หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต โดยคนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉม ฉับพลันของโลกสามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการ ของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน โดยการบริการ ภาครัฐมีคุณภาพเข้าถึงได้ และภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูงและคล่องตัว

๒.๕ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐
โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกลไกเร่งให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ Thailand ๔.๐ ที่ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจากการใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากรและแรงงาน ไปสู่เศรษฐกิจ ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น ด้วยการระดมทรัพยากรและความสามารถของทุกภาคส่วนในการมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ เป็นการพัฒนายภายใต้ ๔ + ๑ สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมีศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ๑ ล้านล้านบาท จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ (Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Nurture) ภายใต้กลไกตุลาการ ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลาย ทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ โดยเกี่ยวข้อง กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วย การจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ป่าไม้ และการใช้ประโยชน์

เน้นการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นทุนพื้นฐานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตเพื่อส่งต่อสู่คนรุ่นต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติจากการมองว่า “Nature as Resource” เป็น “Nature as Source” ดังนั้น ธรรมชาติจึงไม่ใช่แค่เพียงทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตเท่านั้น แต่ธรรมชาติคือแหล่งกำเนิดของชีวิตและทุกสรรพสิ่งบนโลก เป็นพื้นฐานของความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ ด้วยเหตุนี้ จึงต้องรักษาสมดุลระหว่างการมีอยู่และใช้ไป รวมถึงการนำกลับมาใช้ซ้ำตามหลักการหมุนเวียน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาคลังข้อมูลดิจิทัลความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมเพื่อการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์
๒. การอนุรักษ์ ป่าไม้ทรัพยากรด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคม
๓. การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนาแพลตฟอร์ม เพื่อลดการใช้น้ำ การสูญเสียการนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น
๔. การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และการเพิ่ม ทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชนและคนรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระดมจากภายใน เน้นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นอันดับแรก ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ การดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งจากภายใน อันประกอบด้วย “ความหลากหลายทางชีวภาพ” “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” และ “ความเอื้อเพื่อแม่” มาต่อยอดและยกระดับมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้น ด้วยการใช้นวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ ในการยกระดับมาตรฐาน สร้างคุณค่าใหม่ รวมถึงการนำหลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้ในการลดการใช้ทรัพยากร การดำเนินการดังกล่าวมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาที่นำไปสู่การเดินหน้าไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป็นการเติบโตของทุกภาคส่วนไปพร้อมๆ กัน เพื่อเพิ่มโอกาสของชุมชน และผู้ประกอบการที่อยู่ในภูมิภาคได้รับการพัฒนา รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างทัดเทียมกันมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการหรือแก้ปัญหาสุขภาพ ปัญหามลพิษ ยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยของอาหาร ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการพึ่งพิงแหล่ง พลังงานทางเลือกในพื้นที่ได้เพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคให้เติบโตด้วยรูปแบบของระเบียบเศรษฐกิจ BCG
๒. การนำทุนทางทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมไปสร้างอัตลักษณ์ของชุมชน เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
๓. การใช้ทรัพยากรด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวในพื้นที่เพื่อสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน
๔. การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูงจากความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัตถุดิบเหลือทิ้งจากการผลิตให้เป็นศูนย์
๕. การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบบูรณาการ ด้วยกลไกจตุภาคี เช่น กลไกมหาวิทยาลัยสู่ตำบล อุทยานวิทยาศาสตร์ และคลัสเตอร์
๖. การพัฒนาตลาดและศักยภาพในการเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ด้วยการใช้อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงตลาด

๗. การยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยและมาตรฐานของอาหารท้องถิ่น (Street food/วิสาหกิจชุมชน) ด้วย Food machinery และมาตรฐานการประกอบการที่ดี

๘. การสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั้งระบบ เช่น การยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมความปลอดภัย ความคิดสร้างสรรค์ ระบบประกันคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เน้นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการเดิมให้สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง ด้วยการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสียในกระบวนการผลิต ให้เป็นศูนย์ การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ยกระดับมาตรฐานสู่การเป็นแหล่งผลิตและให้บริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีสุขอนามัยที่ดีให้ความสำคัญกับระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มาตรการผลิตที่ยั่งยืนเทียบเท่ามาตรฐานสากล รวมถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์หรือบริการด้วยการใช้นวัตกรรมเข้มข้น เช่น ระบบการผลิตพีซีในโรงงานอัจฉริยะ (Plan factory) การให้บริการด้านสุขภาพที่มีความแม่นยำสูง หรือการแพทย์เฉพาะบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นผู้นำในการผลิตและการให้บริการทั้งในระดับประเทศและเวทีโลก โดยมีแนวทางการดำเนินการในแต่ละสาขายุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. สาขาการเกษตรและอาหาร

๑) การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูงด้วยการใช้ การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้าเกษตร พรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า

๒) การขับเคลื่อนเกษตรสู่การเป็นทั้ง B, C และ G ด้วยการบูรณาการในพื้นที่ (Area based)

๓) การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูง ด้วยการแปรรูปเป็นอาหารสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ สารออกฤทธิ์สำคัญเพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงโปรตีนจากแมลงหรือพืช

๔) การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตด้วยการนำแพลตฟอร์มดิจิทัล เทคโนโลยีขั้นสูง ระบบ อัตโนมัตินำมาบริหารจัดการกระบวนการผลิต และการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภค

๕) ปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียวและการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสียระหว่างการผลิต และขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง

๖) การสร้างแบรนด์อาหารไทยในตลาดโลกด้วยการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบไทย อัตลักษณ์ วัฒนธรรมไทย และการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว

๗) การลงทุนและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมอาหาร เช่น หน่วยวิเคราะห์ทดสอบ ด้านอาหาร ฟังก์ชัน โรงงานต้นแบบผลิตอาหารฟังก์ชันและสารประกอบ Functional ingredient มาตรฐาน GMP

๒. สาขาสุขภาพและการแพทย์

๑) การสร้างและยกระดับความสามารถในการพัฒนาและผลิตวัคซีน ยา และชีววัตถุในการป้องกันและควบคุมโรคจากไวรัสและการเข้าสู่ตลาดสากล

๒) การยกระดับคุณภาพการรักษาสู่ระบบการแพทย์แม่นยำ ด้วยการส่งเสริมให้มีการใช้บริการ การแพทย์ จีโนมิกส์ ผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ขั้นสูง (Advanced Therapy Medicinal Products, ATMPs)

๓) การเร่งรัดการพัฒนาเครื่องมือ และวัสดุทางการแพทย์ด้วยกลไกนวัตกรรมแบบวิศวกรรม ย้อนกลับ

๔) การส่งเสริมการวิจัยทางคลินิก เพื่อรองรับการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และ สุขภาพ ได้แก่ ยา วัคซีน อาหารสุขภาพ อาหารการแพทย์ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ และวัสดุทางการแพทย์

๕) การส่งเสริมการสร้างตลาดด้วยกลไกการขึ้นทะเบียนนวัตกรรม Sandbox การจัดซื้อ จัดจ้างภาครัฐ และปรับรูปแบบการจัดซื้อจากรายปีเป็น Multi-year procurement

๖) การสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อรองรับอุตสาหกรรม และบริการการแพทย์และสุขภาพ

๓. สาขาลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ

- ๑) การสร้างโอกาสทางการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้แข่งขันอย่างเป็นธรรมด้วยกลไกการกำหนดราคาคาร์บอน การจัดสรรคาร์บอนเครดิต และการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด
- ๒) การส่งเสริมการนำพืช ผลผลิต และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม
- ๓) การใช้นวัตกรรมชีวภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการ และการสร้างธุรกิจนวัตกรรมให้แก่ SMEs และการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของโลก

๔. สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

- ๑) การผลักดันให้เกิดการนำโมเดลการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เช่น Happy Model เพื่อกระจาย รายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองท่องเที่ยวรอง ลดความเหลื่อมล้ำ และมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ๒) การส่งเสริมการท่องเที่ยวยั่งยืนและการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมตามแนวทาง Happy Model
- ๓) การกระจายนักท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวรองด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการในเมืองท่องเที่ยวรอง โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรม พัฒนาเรื่องราว และการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้วย Digital Technology
- ๔) การขยายตลาดการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบการจ่ายเงินแบบ One Payment System เพื่ออำนวยความสะดวกและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมผู้ใช้จ่าย รวมถึงพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ที่นำเสนอจุดเด่นของประเทศไทยในด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรม
- ๕) การส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูงผ่านการจัดงานประชุมและนิทรรศการ กีฬา และ อีเวนต์ (Event)

ขนาดใหญ่

๕. เศรษฐกิจหมุนเวียน

- ๑) การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยโอกาสการลงทุนและการสร้างตลาดด้วยโมเดลธุรกิจเศรษฐกิจหมุนเวียน
- ๒) การส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่
- ๓) การพัฒนาแพลตฟอร์มและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน อย่างเป็นระบบ
- ๔) การสร้างระบบกลไกการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศ
- ๕) การสร้างกำลังคนที่มีความรู้และความเข้าใจ ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการอบรมหรือหลักสูตร รวมทั้งสร้างความตระหนักในการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างเท่าทัน เพื่อบรรเทาผลกระทบ รวมถึงเข้าถึงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นการปูทางสู่อนาคตด้วยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ เพื่อการสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคตด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปเพิ่มศักยภาพของชุมชนผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต/บริการเพื่อตอบสนอง ต่อความต้องการของตลาด รวมถึงสร้างการเติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ ต้องพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับเศรษฐกิจ BCG ในอนาคต รวมถึงการวิจัย พัฒนาขั้นแนวหน้าเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การยกระดับความสามารถของกำลังคนในสาขา BCG
๒. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๓. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคุณภาพ
๔. การพัฒนาเทคโนโลยีขั้นแนวหน้า

๒.๖ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

ภาคเหนือ

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ” ตามแนวคิด เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สามสัมพันธระหว่างพื้นที่ สุขภาวะดี วิถีชีวิตยั่งยืน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาสู่การเป็นระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ Creative LANNA ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน และลำปาง

๒. พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง

๓. พัฒนาการท่องเที่ยวและบริการบนฐานภูมิปัญญาและวัฒนธรรม

๔. เสริมศักยภาพของเมืองและพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และเอื้อต่อการอยู่อาศัย

๕. พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุ ที่มีศักยภาพ (Active Aging) และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน

๖. อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำที่มีความสมดุล ป้องกันและแก้ไขปัญหา หมอกควัน ปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคเหนือ

๑. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือตอนล่าง ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวม ๓๒.๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของทั้งประเทศ โดยพื้นที่เกษตรของภาคเหนือส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งเป็นพื้นที่ราบ ๒๑.๙ ล้านไร่ ทำการผลิตพืชสำคัญ ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง และภาคเหนือตอนบน ๑๐.๖ ล้านไร่ เป็นพื้นที่สำคัญในการผลิตพืชผัก และผลไม้

๒. สัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคเหนือสูงกว่าสัดส่วนของประเทศ ช่วยลดความเสี่ยงของภัยแล้ง ในปี ๒๕๖๒ ภาคเหนือมีพื้นที่ชลประทานรวม ๑๐.๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๔ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๒๗.๘ ในปี ๒๕๕๙ โดยมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๓๑.๓ สูงกว่าระดับประเทศ ที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒

๓. ผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรต่ำ เมื่อเทียบกับผลิตภาพแรงงานในสาขาการผลิตอื่น โดยผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรภาคเหนือในปี ๒๕๖๒ เท่ากับ ๔๒,๑๑๒.๕๖ บาทต่อคน ขณะที่ภาคอุตสาหกรรมเท่ากับ ๒๙๓,๘๕๒.๕๖ บาทต่อคน และภาคบริการเท่ากับ ๑๖๐,๖๗๖.๘๘ บาทต่อคน รวมทั้งมีมูลค่าเศรษฐกิจต่ำ โดยในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ่มวลรวมภาคการเกษตรภาคเหนือมีมูลค่า ๓๓๓,๑๙๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๕.๖ ของผลิตภัณฑ่มวลรวมภาคเหนือ

๔. กระบวนการผลิตการเกษตรเริ่มปรับเปลี่ยนสู่การเกษตรสร้างมูลค่า เกษตรกรมีการปรับกระบวนการผลิตสู่เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์มากขึ้น ตามพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ใส่ใจในสุขภาพและสิ่งแวดล้อม และมีการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการผลิต อาทิ การใช้โดรน การใช้แอปพลิเคชันทดแทนแรงงานเกษตรที่สูงวัย ซึ่งจะเป็นการพัฒนาสู่ระบบเกษตรอัจฉริยะที่มีการบริหารจัดการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๗ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาการเกษตรของประเทศในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและ

แก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกร มั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยสร้างความเข้มแข็ง ให้กับเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise เสริมสร้างความภาคภูมิใจ และความมั่นคงในอาชีพ เกษตรกรรม บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า และส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการ ของตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยพัฒนา เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับไทยแลนด์ ๔.๐ บริหารจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อการเกษตร และพัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยบริหารจัดการ ทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน และฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยพัฒนาบุคลากรเป็น Smart Officer และ Smart Researcher เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปรับปรุงและพัฒนากฎหมาย ด้านการเกษตร

๒.๘ แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

วิสัยทัศน์ “เกษตรไทยสู่เกษตรมูลค่าสูง เกษตรกรมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ภาคเกษตรเติบโต อย่างยั่งยืน” ประกอบด้วย ๔ ประเด็นการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่ โดยเสริมสร้างองค์ความรู้สมัยใหม่ และพัฒนาทักษะให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยส่งเสริมการรวมกลุ่ม ของเกษตรกรรายย่อยและยกระดับสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็น “ผู้ประกอบการ ยุคใหม่”

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยมุ่งเน้นสร้าง องค์ความรู้และแรงจูงใจให้ลูกหลานเกษตรกร เกษตรกรรุ่นใหม่ หรือคนรุ่นใหม่ที่สนใจประกอบอาชีพเกษตรกรรมให้เข้ามา ทำการเกษตรเพิ่มมากขึ้นและสามารถพัฒนาตนเองไปสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรที่มีศักยภาพ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ สร้างและพัฒนากำลังคนคุณภาพในภาคเกษตร โดยมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพของ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ผู้ประกอบการ และเกษตรกร เพื่อให้มีความรู้ความสามารถรอบด้าน และความ เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

๒.๙ แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำไปใช้เป็น ข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และนำไปใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญ ประจำปีงบประมาณ ตลอดจนผู้บริหารสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของ โครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม มีวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี” โดยมีเป้าหมายผลิตภัณท์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ผลิตภาพการผลิตของภาค เกษตรเพิ่มขึ้น รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร)

มีศักยภาพเพิ่มขึ้น และการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตทางการเกษตรมีความสมดุล ประกอบด้วย ๕ ประเด็นการพัฒนา ๒๘ แนวทางการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การป้องกัน และแก้ไข ปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ เกษตรอัตรลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ การพัฒนาระบบ นิเวศการเกษตร ท้องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์การเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ และการพัฒนาการเกษตรในเขต เศรษฐกิจพิเศษ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การเสริมสร้างทุนทางสังคม การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก การยกระดับศักยภาพของเกษตรกร รายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการ ธุรกิจ และการสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจ สีเขียว การสร้างการเติบโต อย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็น ไปตามมาตรฐานสากล การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำ ทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ การเพิ่ม ผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้าง มูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับ สากล

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาบริการประชาชน การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ การพัฒนากฎหมาย และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร

๒.๑๐ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า) ได้มอบนโยบายและหลักการ ทำงานสำคัญให้กับผู้บริหาร หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจและองค์การมหาชนรวมทั้งบุคลากรหน่วยงาน ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และต่างประเทศ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รวมกว่า ๗,๓๐๐ คน สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตร ตามที่นายกรัฐมนตรีได้แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๑๑ - ๑๒ กันยายน ๒๕๖๖ ไปสู่การปฏิบัติให้เป็นผลสำเร็จ

๑.๑ นโยบายพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์สร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง และเผยแพร่ข้อมูล เกี่ยวกับการปฏิบัติพระราชกรณียกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์โดยเน้นโครงการพระราชดำริ

๑.๒ นโยบายแก้ไขปัญหาลูกหลาน

- เร่งเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้ง รวมถึงภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
- สร้างรายได้ เสริมอาชีพระหว่างการพัฒนาพื้นที่ เพื่อสนับสนุนนโยบายพื้นที่เกษตรกรของรัฐบาล

และมาตรการช่วยประคองภาระหนี้สิน

• ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์และเพิ่มมูลค่า สร้าง รายได้ รวมทั้งสนับสนุนนโยบายเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Economy Model)

• ยกย่องคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าสู่ระบบการตรวจรับรอง GAP และสามารถต่อยอดไปสู่คาร์บอนเครดิตในภาคการเกษตร

๑.๓ นโยบายระยะกลางและระยะยาว : สร้างรายได้ สร้างโอกาส และสร้างคุณภาพชีวิตโดยเน้นการบริหารจัดการภาคเกษตรที่ครบถ้วนทุกด้าน ตั้งแต่ดิน น้ำ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ กลไกราคาแหล่งเงินทุน นวัตกรรม และกรรมสิทธิ์ที่ดินของเกษตรกรผู้ปลูกพืช ผู้เลี้ยงปศุสัตว์ และกลุ่มประมง ได้แก่

๑) การสร้างรายได้ภาคการเกษตร โดยใช้หลักการ ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ ด้วยการ

- ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต สร้างมูลค่าเพิ่ม เพิ่มอาชีพบริการทางการเกษตร (Service Provider)
- แก้ไขปัญหาประมง รวมทั้งแก้ไขข้อกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ

อุตสาหกรรมประมงให้เหมาะสม

- ส่งเสริมการบริหารจัดการแบบแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่/เกษตรแม่นยำ (Precision Farming)
- สนับสนุนให้การปลูกพืชให้เหมาะสมกับพื้นที่
- เน้นการวิจัย พัฒนาพันธุ์ที่ตอบโจทย์ความต้องการของเกษตรกร การใช้สารชีวภัณฑ์ลดการใช้สารเคมี และใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่มผลผลิตและแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรภายใต้หลักตลาดนำการวิจัย
- สนับสนุนความร่วมมือกับหน่วยงานนอก กษ. ในการหาตลาดเพื่อรองรับผลผลิตสินค้าเกษตร

๒) การสร้างและขยายโอกาส

• เร่งดำเนินการให้ประชาชนมีสิทธิในที่ดิน และพิจารณาเอกสารสิทธิการใช้ประโยชน์ให้เป็นโฉนด รวมทั้งยกเลิกและปรับปรุงกฎหมายที่ไม่จำเป็น

- ยกระดับห้องปฏิบัติการเพื่อให้บริการและตอบสนองต่องานวิจัยที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง (Future Lab)

๓) สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี

- บริหารจัดการน้ำทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพ
- ส่งเสริมและเร่งฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรดิน
- สนับสนุนการขยายคาร์บอนเครดิต และลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

๒. ขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม “เกษตรกรกินดี อยู่ดี มีรายได้มีอาชีพ ที่มั่นคง สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน และภาคเกษตรไทยคือผู้นำสินค้าเกษตรในตลาดโลก” โดยมีนโยบายและงานสำคัญที่จะเร่งดำเนินการในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑ เน้นการสร้างวิธีการทำงานสู่การปฏิบัติได้แก่

๑) จัดตั้งศูนย์บริการประชาชนภาคการเกษตร โดยเป็นศูนย์บริการร่วมที่ครอบคลุมทุกจังหวัด

เพื่ออำนวยความสะดวกแก่เกษตรกรและประชาชน เพื่อให้สามารถติดต่อสอบถาม และรับเรื่องร้องเรียน คลายทุกข์ให้แก่เกษตรกร ณ ศูนย์บริการร่วมเพียงแห่งเดียว

๒) สร้างครอบครัวเกษตรกร บูรณาการงานเข้มแข็ง เน้นการทำงานแบบครอบครัวกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เข้มแข็ง ซึ่งทุกคนทุกหน่วยงาน ต้องทำงานเป็น Team Work เพื่อการทำงานแบบบูรณาการที่มีประสิทธิภาพด้วยความมุ่งมั่น ร่วมแรงร่วมใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

๓) ขับเคลื่อนภารกิจการค้ากับดูแลสินค้าเกษตรด้วยการยกระดับ MR. สินค้าเกษตร โดยสินค้าเกษตรทุกชนิดต้องมีผู้รับผิดชอบหลักที่สามารถทำงานเชิงรุก แก้ปัญหาได้ถูกจุดตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง

๒.๒ การรับมือกับภัยธรรมชาติ จะต้องวางแผนมาตรการต่าง ๆ อย่างชัดเจน เพื่อรับมือตั้งแต่การป้องกันการแก้ไข และการฟื้นฟู เมื่อประสบเหตุภัยแล้ง หรือภัยพิบัติทางธรรมชาติทุกชนิด

๒.๓ ประกาศสงครามกับสินค้าเกษตรเถื่อนอย่างจริงจัง โดยปราบปรามการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตรผิดกฎหมายให้เข้มงวดยิ่งขึ้น เพื่อไม่ให้กระทบต่อราคาผลผลิตในประเทศ รวมถึงการตรวจสอบสต็อกสินค้าเกษตรในประเทศ เพื่อควบคุมการนำเข้า การกักตุน และเก็งกำไร โดยเฉพาะช่วงก่อนที่ผลผลิตออกสู่ตลาด

๒.๔ การยกระดับสินค้าเกษตร เสริมศักยภาพเกษตรกร ได้แก่

๑) ผลักดันสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ด้วยการสร้าง ๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูงสร้าง Brand หรือ Story ของจังหวัด/อำเภอ โดยเน้นการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร

๒) ส่งเสริมเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรเป็นผู้ให้บริการทางการเกษตรครบวงจร โดยเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรมีเครื่องมือ เครื่องจักรกลของตนเอง พร้อมเป็นผู้ให้บริการด้านธุรกิจเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย ซึ่งตอบโจทย์กลุ่มประชากรภาคเกษตรยุคใหม่

๒.๕ การจัดการทรัพยากรทางการเกษตร ทำการเกษตรที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม (Go Green) ด้วย BCG / Carbon Credit จะต้องทำการเกษตรที่ลดภาระต่อสิ่งแวดล้อม เกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใส่ปุ๋ยที่เหมาะสม การลดการเผาซึ่งข้าว/ตอซัง การกำจัดแมลงศัตรูพืชที่ถูกต้อง การลดปริมาณปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลงและส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย

๒.๖ การอำนวยความสะดวกด้านการเกษตร ด้วยการพัฒนากระบวนการประกันภัยภาคการเกษตร ซึ่งเป็นอีกหนึ่งในนโยบายสำคัญของการพัฒนาภาคการเกษตรอย่างยั่งยืน เป็นการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อช่วยให้เกษตรกรมีรายได้ที่แน่นอน โดยจะเดินหน้าต่อยอด พัฒนาสร้างระบบประกันภัยให้แก่เกษตรกรไทย

๒.๑๑ ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๑. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒

“ยกระดับสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีนวัตกรรม แหล่งอุตสาหกรรมฐานชีวภาพ เสริมสร้างศักยภาพการท่องเที่ยวและบริการ เป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนเชื่อมโยงเศรษฐกิจภูมิภาคสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน” ประกอบด้วย ๓ ประเด็นการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ การผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมฐานชีวภาพ ส่งเสริมการตลาดด้วยนวัตกรรม และเทคโนโลยีตลอดห่วงโซ่อุปทาน

แนวทางการพัฒนา :

- ๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำ และระบบบริหารจัดการน้ำ เพื่อรองรับการผลิตด้านการผลิตเกษตร อุตสาหกรรม การขนส่ง ระบบโลจิสติกส์ ด้านการค้า การลงทุน
- ๒) พัฒนาระบบการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตรปลอดภัยให้ได้มาตรฐานตามความเหมาะสมของพื้นที่ (Zoning)
- ๓) ยกระดับคุณภาพชีวิตบุคลากรด้านการเกษตร
- ๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการผลิต การแปรรูป การค้าและการตลาดสินค้าเกษตรของกลุ่มจังหวัด
- ๕) เพิ่มช่องทางและส่งเสริมการผลิต การค้าและการตลาดให้กับสินค้าเกษตร ตลอดจนการแปรรูปปรับให้เข้ากับวิถีใหม่ (New normal) โดยเฉพาะการปลูกพืชสมุนไพรสำคัญ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน ปลอดภัยและยั่งยืน ยกระดับสู่สากล

แนวทางการพัฒนา :

- ๑) พัฒนา/ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว และเส้นทางการเชื่อมการท่องเที่ยว ตามมาตรฐานการท่องเที่ยว
- ๒) พัฒนาสินค้า บริการ และปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวให้ได้ระดับมาตรฐาน
- ๓) พัฒนาการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
- ๔) พัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรด้านท่องเที่ยว
- ๕) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ

**ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมการค้า การลงทุน โครงข่ายคมนาคม และสิ่งอำนวยความสะดวก
รองรับการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภูมิภาค**

แนวทางการพัฒนา :

- ๑) เสริมสร้างความร่วมมือด้านการค้า การลงทุนทั้งในและระหว่างประเทศ
- ๒) พัฒนาส่งเสริมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ ให้เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์และการคมนาคม
ในพื้นที่อย่างยั่งยืน
- ๓) สร้างมูลค่าเพิ่มในสินค้าและบริการ
- ๔) พัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการด้านดิจิทัล นวัตกรรมและเทคโนโลยี
- ๕) เพิ่มช่องทางรายได้จากการค้าการลงทุน

๒. แผนพัฒนาจังหวัดนครสวรรค์

จังหวัดนครสวรรค์ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดนครสวรรค์ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) โดยมีการเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาภาคเหนือ พร้อมทั้งได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์และศักยภาพของจังหวัดนครสวรรค์ โดยใช้ข้อมูลจากตัวชี้วัดการพัฒนาในระดับจังหวัด ระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP) ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HA) ดัชนีการพัฒที่ยั่งยืนระดับจังหวัด (SDGs) รวมทั้งได้มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของจังหวัดนครสวรรค์ (SWOT) โดยได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ประเด็นการพัฒนาจังหวัดซึ่งเป็นไปตามองค์ประกอบของแผนพัฒนาจังหวัด ที่ ก.บ.ภ. กำหนด และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ตลอดจนสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ พื้นที่ป่าไม้หรือพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น-สร้างสังคมคาร์บอนต่ำ การรับมือกับภัยพิบัติด้านน้ำเพิ่มขึ้น พัฒนาระบบการบริหารจัดการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพและภาคอุตสาหกรรมสามารถอยู่ร่วมกับชุมชน สังคม ได้อย่างยั่งยืน ด้วยมาตรฐานโรงงานอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่มีคุณค่าต่อสังคม

แนวทางการพัฒนา

๑. อนุรักษ์ พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. จัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม
๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการความเสี่ยงและผลกระทบจากสาธารณสุขและการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ
๔. พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำอัจฉริยะ
๕. ยกกระดับจังหวัดนครสวรรค์ให้เป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกกระดับภาคการเกษตรสู่เกษตรแปรรูปมูลค่าสูงและเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมฐานชีวภาพ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ เพิ่มมูลค่าของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปของจังหวัดนครสวรรค์เพิ่มขึ้น พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มคุณภาพ ความมั่นคงทางอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

แนวทางการพัฒนา

๑. ยกกระดับมาตรฐานเกษตรสู่เกษตรเชิงรุก เน้นโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG Model)
๒. การบริหารจัดการดินและน้ำ
๓. พัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ การบริหารจัดการ การตลาดการค้าออนไลน์ การดำเนินธุรกิจเพิ่มศักยภาพของสหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และเกษตรกร

๔. นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าและบริการด้านการเกษตรสู่อุตสาหกรรมชีวภาพ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจด้วยแนวทางการท่องเที่ยวเน้นคุณภาพและความยั่งยืน มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ สร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงคุณค่าที่เชื่อมโยงระบบนิเวศการท่องเที่ยวแบบวงจรอย่างยั่งยืน ร่วมสร้างคุณค่าและมูลค่าการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาและยกระดับแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพรองรับนักท่องเที่ยวบนพื้นฐานอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม วิถีชุมชน ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- พัฒนาการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ โดยเฉพาะด้านความปลอดภัย ความสะอาด และการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- พัฒนาทักษะและศักยภาพบุคลากรภาคการท่องเที่ยว ที่นำไปสู่การสร้างมูลค่าและความยั่งยืน เช่น ทักษะการบริการ ความเข้าใจ ภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น ภาษา การสื่อสาร ดิจิตอล การเล่าเรื่อง ความสะอาด ปลอดภัย และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมพัฒนากิจกรรม สินค้า และบริการการท่องเที่ยวเชิงคุณค่า การตลาดและการประชาสัมพันธ์ โดยสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีอัตลักษณ์ในท้องถิ่น และนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มเป็นสินค้าและบริการสำหรับการท่องเที่ยว ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา เชิงวัฒนธรรม เชิงนิเวศ และการจัดประชุมและนิทรรศการ
- ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการแพทย์ (Wellness & Medical tourism)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ พัฒนาพลังงานทดแทนและโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับยานยนต์ไฟฟ้า มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ปริมาณการผลิต/ใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้น ปริมาณก๊าซเรือนกระจกภาคพลังงานลดลง และปริมาณเชื้อเพลิงฟอสซิลที่ลดลง

แนวทางการพัฒนา

- ส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน
  - วางระบบศูนย์กลางโครงสร้างพื้นฐานการใช้งานยานยนต์ไฟฟ้าเชิงพาณิชย์
- ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาขีดความสามารถและเชื่อมโยงประตูการค้า การลงทุน โลจิสติกส์ และภาคบริการทั้งในประเทศและต่างประเทศภายใต้เศรษฐกิจยุคใหม่** มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ เป็นจุดเชื่อมโยงการค้าและบริการสู่สากล (Land link of Thailand) และผู้ประกอบการมีรายได้เพิ่มขึ้น
- #### แนวทางการพัฒนา
- พัฒนาระบบขนส่งและการกระจายสินค้าเพื่อรองรับการค้าการลงทุน
  - ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถผู้ประกอบการให้ปรับตัวเข้าสู่ยุคดิจิทัลทันต่อสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง และมีบทบาทในระบบเศรษฐกิจมากขึ้น
  - ส่งเสริม พัฒนากลไก บทบาทภาคเอกชนในการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดนครสวรรค์
  - ส่งเสริมการใช้ศักยภาพและความพร้อมของพื้นที่ในการพัฒนาเศรษฐกิจด้านการค้า การลงทุน โลจิสติกส์ และภาคบริการ
  - พัฒนาและแปรรูปสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชนเป็นของฝากของที่ระลึกประจำจังหวัด
  - การใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติในการเสริมสร้างขีดความสามารถของธุรกิจท้องถิ่นเพื่อขยายเศรษฐกิจ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๖ **ยกระดับการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง** มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ พัฒนาระบบบริการและผลิตภัณฑ์สุขภาพมูลค่าสูง สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ พัฒนาระบบรักษาทางไกล และบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพ

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาระบบผลิตสมุนไพรคุณภาพสูงครบวงจร
๒. พัฒนาระบบ Medical Excellence Center
๓. พัฒนาความรอบรู้ด้านสุขภาพทุกช่วงวัย
๔. พัฒนาระบบแอปพลิเคชันด้านสุขภาพ
๕. พัฒนาระบบ Telemedicine
๖. พัฒนาระบบบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๗ **พัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์และสร้างสังคมพอเพียงควบคู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจสู่ดิจิทัล** มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะสูง (high performance) เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศและมีทักษะในการดำรงชีวิต (transversal skills) ในศตวรรษที่ ๒๑) ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานสากลและเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกมิติ (new engine of growth) ส่งเสริมประชาชนทุกช่วงวัย มีศักยภาพในการประกอบอาชีพและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เสริมสร้างสังคมที่มั่นคง และมีคุณธรรม พัฒนาค้นคว้าสำหรับโลกยุคเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล เสริมสร้างความสามารถของจังหวัด นครสวรรค์ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล และปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม (เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล)

แนวทางการพัฒนา

๑. จัดการศึกษาและเพิ่มทักษะเพื่อความก้าวหน้าในอนาคต
๒. พัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างสังคมการเรียนรู้ด้วยวิถีพอเพียง
๓. พัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัว
๔. สร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
๕. พัฒนาระบบนิเวศและโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนสังคมและเศรษฐกิจด้วยอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและบริการดิจิทัล
๖. ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและบริการดิจิทัล

๒.๑๒ แผนปฏิบัติการด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑. แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

วิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยเป็นผู้นำเกษตรอินทรีย์ของภูมิภาคอาเซียน บนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี ๒๕๗๐” โดยมีประเด็นการพัฒนา ๔ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาศักยภาพการผลิต และการบริหารจัดการตลอดโซ่อุปทานเกษตรอินทรีย์

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาการตลาดและสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ส่งเสริมการวิจัย พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมตลอดโซ่อุปทาน

๒. แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐
วิสัยทัศน์ “เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและ
ฟื้นฟูฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม”
โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา ๔ ประเด็น ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการจัด
สมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์
ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้
อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลเพื่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่และอาณาเขตการปกครอง

จังหวัดนครสวรรค์ เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภาคเหนือตอนล่างของประเทศ ตั้งอยู่ประมาณละติจูดที่ ๑๕.๕-๑๖.๗ องศาเหนือ และลองจิจูดที่ ๙๙.๗-๑๐๐.๔ องศาตะวันออก ระยะทางจากกรุงเทพฯ ถึงจังหวัดนครสวรรค์ ตามเส้นทางหลวงสายพหลโยธิน (สายที่ ๑) ๒๓๗ กิโลเมตร หรือระยะทางตามทางรถไฟ ๒๕๐ กิโลเมตร พื้นที่อยู่สูงจากระดับน้ำทะเล ๓๐ เมตร

พื้นที่ของจังหวัด ๙,๕๙๗.๖๗๗ ตารางกิโลเมตร หรือ ๕,๙๙๘,๕๔๘ ไร่ มากเป็นอันดับ ๙ ของภาคเหนือ

ที่ตั้งและอาณาเขต ติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอบางบาล อำเภอบางซ้าย อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร อำเภอบึงนาราง อำเภอสากเหล็ก อำเภอบางมูลนาก อำเภอดงเจริญ จังหวัดพิจิตร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอนครสวรรค์ อำเภอบึงสามพัน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ อำเภอโคกเจริญ อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี อำเภอสรรพยา อำเภอมนรมย์ อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอเมืองอุทัยธานี อำเภอทัพทัน อำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอลานสัก อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก

๒) ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิศาสตร์โดยทั่วไป ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การเกษตร เป็นที่ราบประมาณ ๓ ใน ๔ ของพื้นที่จังหวัด มีแม่น้ำสายสำคัญคือ แม่น้ำปิง แม่น้ำยม และ แม่น้ำน่าน ไหลมารวมกันเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา ผ่านช่วงกลางของจังหวัด และมีเพียง ๖ อำเภอที่ตั้งอยู่บนแม่น้ำสายหลัก สภาพภูมิประเทศทางด้านทิศตะวันตกของจังหวัด มีภูเขาสลับซับซ้อนและเป็นป่าทึบในเขตอำเภอลาดยาว อำเภอแม่वंก อำเภอแม่เปินและอำเภอชุมตาบง พื้นที่ป่าของจังหวัดเป็นสภาพป่าที่เชื่อมโยงติดต่อกับป่าห้วยขาแข้งของจังหวัดอุทัยธานีในเส้นทางใต้ของอำเภอแม่वंก ส่วนตอนบนของอำเภอแม่वंก และอำเภอลาดยาวเป็นส่วนติดต่อกับป่าทึบของจังหวัดตากที่เชื่อมโยงไปถึงป่าทุ่งใหญ่นเรศวรของจังหวัดกาญจนบุรี ส่วนด้านตะวันออกของจังหวัด อำเภอหนองบัวและอำเภอไพศาลี เป็นพื้นที่ราบลาดเทติดต่อกับเทือกเขาเพชรบูรณ์

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัด เป็นที่ราบค่อนข้างเรียบแคบบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำโดยเฉพาะตอนกลางของจังหวัดซึ่งอยู่ในเขตอำเภอนครสวรรค์ อำเภอบรรพตพิสัย อำเภอชุมแสง อำเภอท่าตะโก อำเภอโกรกพระ อำเภอเก้าเลี้ยว และอำเภอพยุหะคีรี สภาพพื้นที่ทางทิศตะวันตก (เขตอำเภอลาดยาว อำเภอแม่वंก อำเภอแม่เปินและอำเภอชุมตาบง) และทิศตะวันออก (เขตอำเภอหนองบัว อำเภอไพศาลี อำเภอตากฟ้าและอำเภอตาคลี) มีลักษณะเป็นแบบลอนลูกคลื่น ยกตัวขึ้นจากตอนกลางของจังหวัดสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๒๐-๑๐๐ เมตร

๓) ลักษณะภูมิอากาศ

อยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุม ๒ ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งพัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือปกคลุมในช่วงฤดูหนาว ทำให้จังหวัดนครสวรรค์ประสบกับสภาวะหนาวเย็นและแห้งกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งพัดปกคลุมในช่วงฤดูฝน ทำให้มีฝนและอากาศชุ่มชื้น

ฤดูกาล

พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งฤดูกาลของจังหวัดนครสวรรค์ออกเป็น ๓ ฤดู ดังนี้

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ความกดอากาศสูงจากประเทศจีนซึ่งมีคุณสมบัติเย็นและแห้งจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้ แต่เนื่องจากจังหวัดนครสวรรค์ตั้งอยู่ทางตอนบนสุดของภาคกลางอิทธิพลของบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลงมาปกคลุมในช่วงฤดูหนาวจะช้ากว่าภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้อากาศหนาวเย็นช้ากว่าสองภาคดังกล่าว แต่ก็จะหนาวเย็นเร็วกว่าจังหวัดอื่น ๆ ในภาคกลางด้วยกัน โดยเริ่มมีอากาศหนาวเย็นประมาณเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป

ฤดูร้อน เริ่มเมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลง คือประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้จะมีหย่อมความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบน ประกอบกับลมที่พัดปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้เป็นลมฝ่ายใต้ ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนจัดอยู่ในเดือนเมษายน

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ร่องความกดอากาศต่ำที่พาดผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมาพาดผ่านบริเวณภาคกลางและภาคเหนือเป็นลำดับในระยะนี้ทำให้มีฝนตกชุกขึ้นตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป โดยเดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกที่สุดในรอบปีและเป็นช่วงที่มีความชื้นสูง

อุณหภูมิต่ำ

จังหวัดนครสวรรค์อยู่บริเวณตอนบนสุดของภาคกลางและมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีป่าไม้มาก และมีภูเขาสลับซับซ้อนทางด้านตะวันตกของจังหวัด จึงมีอุณหภูมิต่ำค่อนข้างสูงและอากาศร้อนอบอ้าวมากในฤดูร้อน ส่วนในฤดูหนาวอากาศค่อนข้างจะหนาวเย็น โดยเฉพาะบริเวณตอนบนของจังหวัดและบริเวณเทือกเขาทางตะวันตกของจังหวัด ซึ่งเป็นป่าที่อากาศจะหนาวเย็นมากกว่า อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีอยู่ระหว่าง ๒๖ - ๒๘ องศาเซลเซียส และเคยตรวจวัดอุณหภูมิต่ำที่สุดได้ ๖.๑ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๘ ส่วนอุณหภูมิสูงที่สุดวัดได้ ๔๓.๗ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๔

ฝน

ฝนที่ตกในจังหวัดนี้ส่วนใหญ่เป็นฝนที่เกิดจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ จะเริ่มตกประมาณกลางเดือนพฤษภาคมไปจนถึงเดือนตุลาคม ส่วนมากเป็นฝนที่ตกในตอนบ่ายและค่ำ สำหรับฝนที่เกิดจากพายุดีเปรสชันนั้นมีส่วนน้อยและตกเป็นบริเวณกว้างติดต่อกันเป็นเวลานาน ทำให้มีปริมาณมากและอาจเกิดน้ำท่วมได้ ปริมาณฝนรวมตลอดปีประมาณ ๑,๐๐๐ - ๑,๒๐๐ มิลลิเมตร เว้นแต่ทางด้านตะวันตกของจังหวัดบริเวณอำเภอแม่่วงก์ที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นป่าทึบและเทือกเขาสลับซับซ้อนจึงมีปริมาณฝนรวมตลอดปีมากกว่า ๑,๒๐๐ มิลลิเมตร ปริมาณฝนตลอดปี ๑,๑๔๙.๗ มิลลิเมตร และมีฝนตก ๑๑๒ วัน สำหรับเดือนที่มีฝนตกมากที่สุดในจังหวัดนี้คือเดือนกันยายน มีปริมาณฝนเฉลี่ย ๒๓๗ มิลลิเมตร และมีฝนตก ๑๙ วัน ปริมาณฝนมากที่สุดใน ๑ วัน วัดได้ ๑๕๐.๑ มิลลิเมตร เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒

พายุหมุนเขตร้อน

พายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนผ่านเข้าสู่บริเวณจังหวัดนครสวรรค์ ส่วนใหญ่เป็นพายุดีเปรสชันที่อ่อนกำลังลงจากพายุโซนร้อน และความรุนแรงมีไม่มากนัก แต่ส่งผลให้มีฝนตกหนักและเกิดน้ำท่วมบางพื้นที่รวมถึงเกิดความเสียหายต่อสาธารณูปโภคต่าง ๆ ได้ ส่วนตั้งแต่เดือนมิถุนายนเป็นต้นไปพายุหมุนเขตร้อนที่มีอิทธิพลต่อจังหวัดนครสวรรค์ส่วนใหญ่เกิดในทะเลจีนใต้ และมีบางส่วนเกิดทางมหาสมุทรแปซิฟิกเหนือด้านตะวันตก เคลื่อนตัวผ่านประเทศเวียดนามและลาวเข้ามาทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย หากพายุดังกล่าวยังคงมีกำลังแรงอาจเคลื่อนตัวเลยไปถึงภาคเหนือหรือตรงมายังภาคกลางโดยเฉพาะเดือนกันยายนและตุลาคม จากสถิติในคาบ ๖๘ ปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๔ - ๒๕๖๑ พบว่ามีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านจังหวัดนครสวรรค์ทั้งหมด ๑๐ ลูก ซึ่งขณะเคลื่อนผ่านมีกำลังแรงเป็นพายุดีเปรสชันทั้งหมด โดยเคลื่อนเข้ามาในเดือนสิงหาคม ๑ ลูก (๒๕๐๘) เดือนกันยายน ๕ ลูก (๒๕๐๒, ๒๕๑๒, ๒๕๑๕, ๒๕๒๑, ๒๕๒๒) เดือนตุลาคม ๓ ลูก (๒๕๑๐, ๒๕๑๓, ๒๕๓๓) และเดือนพฤศจิกายน ๑ ลูก (๒๕๑๗)

ที่ตั้งสถานีอุตุนิยมวิทยาในจังหวัดนครสวรรค์

สภาวะอากาศที่จัดทำขึ้นทั้งหมดนี้ได้มาจากผลการตรวจของสถานีอุตุนิยมวิทยานครสวรรค์ (ประมาณละติจูด ๑๕ องศา ๔๐ ลิปดา เหนือ ลองจิจูด ๑๐๐ องศา ๑๐ ลิปดา ตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๓๔ เมตร) และสถานีอุตุนิยมวิทยานครสวรรค์(กลุ่มงานเกษตร)(ประมาณละติจูด ๑๕ องศา ๐๓ ลิปดา เหนือ ลองจิจูด ๑๐๐ องศา ๐๕ ลิปดา ตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๘๖.๗ เมตร) ซึ่งได้ทำการตรวจสอบประกอบอุตุนิยมวิทยาต่าง ๆ วันละ ๘ เวลา คือ ๐๑.๐๐, ๐๔.๐๐, ๐๗.๐๐, ๑๐.๐๐, ๑๓.๐๐, ๑๖.๐๐, ๑๙.๐๐ และ ๒๒.๐๐ น. แล้วส่งรายงาน ผลการตรวจไปยังกรมอุตุนิยมวิทยาเพื่อรวบรวมและจัดทำข้อมูลสถิติภูมิอากาศ ซึ่งสามารถติดต่อขอข้อมูลได้โดยตรงกับสถานีฯ ตามที่อยู่ดังนี้

สถานีอุตุนิยมวิทยานครสวรรค์ ตั้งอยู่ใกล้บริเวณสนามบิน เลขที่ ๓๖/๑๓ หมู่ที่ ๑ ต.นครสวรรค์ออก อ.เมือง จ.นครสวรรค์ ๖๐๐๐๐ โทร. (๐๕๖) ๒๕๕๘๖๙

สถานีอุตุนิยมวิทยานครสวรรค์(กลุ่มงานเกษตร) ตั้งอยู่ภายในศูนย์วิจัยพืชไร่นานครสวรรค์ ต.สุขสำราญ อ.ตากฟ้า จ.นครสวรรค์ ๖๐๑๙๐ โทร. (๐๕๖) ๒๔๑๔๔๗

ตารางที่ ๑ แสดงค่าปริมาณน้ำฝนและค่าอุณหภูมิเฉลี่ย คาบ ๓๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๒๔ - ๒๕๕๓)

ค่าปกติของปริมาณน้ำฝน (เฉลี่ยคาบ ๓๐ ปี : พ.ศ. ๒๕๒๔ - ๒๕๕๓)													
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รายปี
นครสวรรค์	๔.๓	๑๑.๙	๓๓.๑	๖๓.๗	๑๕๐.๗	๑๓๗.๓	๔๘.๐	๑๗๘.๓	๒๓๗.๐	๑๕๓.๔	๒๗.๔	๔.๖	๑,๑๔๙.๗
ค่าปกติของจำนวนวันที่มีฝนตก (เฉลี่ย ๓๐ ปี : พ.ศ. ๒๕๒๔-๒๕๕๓)													
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รายปี
นครสวรรค์	๑.๐	๑.๔	๓.๑	๕.๘	๑๓.๖	๑๔.๗	๑๖.๖	๑๘.๕	๑๘.๙	๑๔.๐	๓.๖	๐.๙	๑๑๒.๑
ค่าปกติของอุณหภูมิต่ำสุด(เฉลี่ยคาบ ๓๐ ปี : พ.ศ.๒๕๒๔-๒๕๕๓)													
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รายปี
นครสวรรค์	๑๙.๓	๒๒.๒	๒๔.๗	๒๖.๑	๒๕.๗	๒๕.๔	๒๕.๑	๒๔.๘	๒๔.๕	๒๔.๐	๒๑.๘	๑๘.๘	๒๓.๕
ค่าปกติของอุณหภูมิสูงสุด(เฉลี่ยคาบ ๓๐ ปี : พ.ศ.๒๕๒๔-๒๕๕๓)													
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รายปี
นครสวรรค์	๓๒.๙	๓๕.๒	๓๗.๐	๓๘.๑	๓๕.๙	๓๔.๘	๓๔.๑	๓๓.๖	๓๓.๑	๓๒.๕	๓๑.๑	๓๑.๔	๓๔.๒
ค่าปกติของอุณหภูมิ(เฉลี่ยคาบ ๓๐ ปี : พ.ศ.๒๕๒๔-๒๕๕๓)													
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รายปี
นครสวรรค์	๒๖.๑	๒๘.๗	๓๐.๘๕	๓๒.๑	๓๐.๘	๓๐.๑	๒๙.๖	๒๘.๒	๒๘.๘	๒๘.๒๕	๒๖.๙๕	๒๕.๑	๒๘.๘๘

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานครสวรรค์

ตารางที่ ๒ แสดงอุณหภูมิสูงสุด อุณหภูมิต่ำสุด อุณหภูมิเฉลี่ย ความชื้นสัมพัทธ์ รายเดือนของปี พ.ศ. ๒๕๖๕ และพ.ศ. ๒๕๖๖ จังหวัดนครสวรรค์

ลำดับ ที่	เดือน	พ.ศ. ๒๕๖๕				พ.ศ. ๒๕๖๖			
		อุณหภูมิ ต่ำสุด (องศา เซลเซียส)	อุณหภูมิ สูงสุด (องศา เซลเซียส)	อุณหภูมิ เฉลี่ย (องศา เซลเซียส)	ความชื้น สัมพัทธ์ (เปอร์เซ็นต์)	อุณหภูมิ ต่ำสุด (องศา เซลเซียส)	อุณหภูมิ สูงสุด (องศา เซลเซียส)	อุณหภูมิ เฉลี่ย (องศา เซลเซียส)	ความชื้น สัมพัทธ์ (เปอร์เซ็นต์)
๑	มกราคม	๑๘.๕	๓๖.๐	๒๖.๔๘	๖๙.๑๐	๑๓.๖	๓๔.๓	๒๔.๘๖	๖๗.๖๕
๒	กุมภาพันธ์	๑๗.๗	๓๖.๖	๒๗.๒๑	๗๓.๑๘	๑๖.๘	๓๗.๐	๒๗.๕๐	๖๗.๑๙
๓	มีนาคม	๒๑.๕	๓๙.๑	๓๐.๔๑	๗๐.๑๗	๑๘.๒	๔๐.๕	๓๐.๑๙	๖๐.๘๔
๔	เมษายน	๑๙.๗	๔๐.๗	๓๐.๗๐	๖๔.๒๓	๒๓.๙	๔๒.๒	๓๓.๑๙	๕๙.๖๔
๕	พฤษภาคม	๒๒.๗	๓๗.๒	๒๙.๒๔	๗๖.๕๐	๒๔.๙	๔๑.๘	๓๒.๒๐	๖๖.๙๖
๖	มิถุนายน	๒๓.๕	๓๖.๘	๒๙.๑๘	๗๘.๕๑	๒๔.๘	๓๙.๒	๓๐.๘๗	๗๑.๔๐
๗	กรกฎาคม	๒๓.๗	๓๖.๗	๒๙.๓๙	๗๙.๙๐			๓๐.๙๙	๗๐.๒๒
๘	สิงหาคม	๒๓.๒	๓๖.๓	๒๘.๕๗	๘๑.๙๒			๓๐.๐๐	๗๔.๕๔
๙	กันยายน	๒๓.๔	๓๖.๑	๒๘.๐๓	๘๕.๙๑			๒๘.๘๘	๘๓.๓๒
๑๐	ตุลาคม	๒๐.๘	๓๔.๗	๒๗.๗๕	๗๙.๒๑			๒๘.๖๓	๘๓.๙๙
๑๑	พฤศจิกายน	๑๙.๐	๓๕.๔	๒๗.๗๐	๗๘.๒๑			๒๗.๙๐	๗๕.๒๗
๑๒	ธันวาคม	๑๕.๗	๓๓.๕	๒๕.๐๑	๗๓.๔๔			๒๗.๒๗	๗๐.๑๖

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานครสวรรค์

ตารางที่ ๓ แสดงปริมาณฝนที่ตกและจำนวนวันฝนตกในรอบปี ย้อนหลัง ๓ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖ จังหวัดนครสวรรค์

ลำดับ ที่	อำเภอ	ปี พ.ศ. ๒๕๖๔		ปี พ.ศ. ๒๕๖๕		ปี พ.ศ. ๒๕๖๖	
		จำนวน ฝน รวม (มิลลิเมตร)	จำนวน วันฝนตก (วัน)	จำนวน ฝนรวม (มิลลิเมตร)	จำนวน วันฝนตก (วัน)	จำนวน ฝนรวม (มิลลิเมตร)	จำนวน วันฝนตก (วัน)
๑	เมืองนครสวรรค์	๑๒๘๘.๓	๑๑๔	๑๖๙๒.๙	๑๒๗		
๒	ตากฟ้า	๑๕๓๒.๙	๑๒๑	๑๔๘๑.๖	๑๒๗		
๓	ท่าตะโก	๙๗๙.๗	๘๓	๑๐๘๗.๒	๙๒		
๔	ลาดยาว	๑๒๘๐.๖	๙๘	๑๒๘๗.๑	๑๑๕		
๕	โกรกพระ	๙๔๒.๕	๖๓	๑๒๓๖.๕	๘๙		
๖	ตากลิ	๑๔๔๓.๔	๗๕	๑๕๒๖.๗	๘๖		
๗	ชุมแสง	๑๑๑๖.๔	๘๒	๑๓๓๓.๐	๙๕		
๘	พยุหะคีรี	๑๐๖๖.๔	๙๐	๑๓๑๓.๑	๙๙		
๙	บรรพตพิสัย	๑๐๑๐.๗	๗๒	๑๑๙๖.๘	๘๔		
๑๐	หนองบัว	๑๖๖๕.๗	๘๖	๑๓๘๓.๖	๘๕		
๑๑	ไพศาลี	๑๔๓๓.๕	๘๓	๑๖๕๘.๘	๙๕		
๑๒	เก้าเลี้ยว	๙๓๔.๗	๗๑	๑๓๙๙.๘	๑๐๐		

ลำดับ ที่	อำเภอ	ปี พ.ศ. ๒๕๖๔		ปี พ.ศ. ๒๕๖๕		ปี พ.ศ. ๒๕๖๖	
		จำนวน ฝน รวม (มิลลิเมตร)	จำนวน วันฝนตก (วัน)	จำนวน ฝนรวม (มิลลิเมตร)	จำนวน วันฝนตก (วัน)	จำนวน ฝนรวม (มิลลิเมตร)	จำนวน วันฝนตก (วัน)
๑๓	แม่เปิน	๑๕๗๖.๒	๑๐๐	๑๘๘๑.๐	๑๐๕		
๑๔	แม่वंก	๑๖๙๒.๓	๘๐	๑๔๗๐.๓	๘๘		
๑๕	ชุมตาบง	๑๕๕๔.๕	๘๔	๑๘๗๐.๖	๑๐๒		

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานครสวรรค์

- หมายเหตุ**
- สถิติภูมิอากาศที่เป็นค่าเฉลี่ยใช้ข้อมูล คาบ ๓๐ ปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๔ - ๒๕๕๓
  - สถิติภูมิอากาศที่มีค่าเป็นที่สุดใช้ข้อมูล ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๔ - ๒๕๖๔
  - ค่าเฉลี่ยของปริมาณฝน คาบ ๓๐ ปี (พ.ศ.๒๕๒๔-๒๕๕๓) ฝนรวม ๑,๑๔๙.๗ มิลลิเมตร
จำนวนวัน ๑๑๒.๑ วัน

๔) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จังหวัดนครสวรรค์ มีพื้นที่ ๕,๙๕๓,๕๑๗.๗๓ ไร่ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จังหวัดนครสวรรค์มีพื้นที่ป่าไม้จากการแปลตีความโดยใช้ข้อมูลภาพจากดาวเทียม Sentinel-๒ และดาวเทียม Landsat ๘ เป็นเนื้อที่ ๕๘๐,๕๗๕.๕๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๗๕ ของพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ (สำนักจัดการที่ดินป่าไม้, กรมป่าไม้) ซึ่งประกอบด้วยพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๗ พื้นที่ เนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๓๖๔,๙๕๗.๘๗ ไร่ และพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (อุทยานแห่งชาติ เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ฯลฯ) จำนวน ๕ พื้นที่ เนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๓๙๓,๑๕๘ ไร่

ภาพที่ ๑ แสดงพื้นที่ป่าไม้จังหวัดนครสวรรค์

ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติจังหวัดนครสวรรค์

ลำดับ	ป่าสงวนแห่งชาติ	เนื้อที่ป่าตาม กฎกระทรวง (ไร่)	เนื้อที่ป่าสงวนใน ปัจจุบัน (ไร่)	หมายเหตุ
๑	ป่าแม่वंก - แม่เปิน	๑,๐๘๐,๗๒๕.๐๐	๒๕๗,๕๔๐.๕๖	ตัดพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ สปก. ออก
๒	ป่าเขาคอก ป่าเขาโลมนาง ป่า เขาสอยดาว	๑๐๕,๖๐๐.๐๐	๕๕,๕๗๐.๗๕	ตัดพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ สปก. ออก
๓	ป่าเขาสูงและป่าเขาพระ	๖๕,๘๐๐.๐๐	๑๖,๘๗๘.๓๕	ตัดพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ สปก. ออก
๔	ป่าเขาสนามชัย	๕๕,๓๑๒.๐๐	๑๘,๓๔๘.๐๓	ตัดพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ สปก. ออก
๕	ป่าเขาหลวง	๑๐,๘๕๖.๒๕	๒,๙๓๔.๔๙	ตัดพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ สปก. ออก
๖	ป่าดงยางห้วยพลับ	๑,๐๐๐.๐๐	๕๒.๖๒	ตัดพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ สปก. ออก
๗	ป่าคุ้มครอง ป่าคลองบางประมุง	-	๑๓,๖๓๓.๐๗	ตัดพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ สปก. ออก
รวม	๖ พื้นที่	๑,๓๑๙,๒๙๓.๒๕	๓๖๔,๙๕๗.๘๗	

● **ป่าแม่वंก - แม่เปิน** เป็นป่าสงวนตามประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๐๑ ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พ.ศ. ๒๔๘๑ อยู่ในท้องที่ตำบลห้วยน้ำหอม อำเภอลาดยาว ตำบลแม่เปิน อำเภอแม่เปิน ตำบลปางสวรรค์ อำเภอชุมตาบง และตำบลแม่แล้ง อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ เนื้อที่ ๑,๐๘๐,๗๒๕ ไร่ พันธุ์ไม้เด่น ได้แก่ ไม้สัก ยาง ตะเคียน มะค่า เป็นต้น

● **ป่าเขาคอก ป่าเขาโลมนาง และป่าเขาสอยดาว** เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๐๑๓ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๖ อยู่ในท้องที่ตำบลวังน้ำลาด ตำบลโคกเตื่อ ตำบลวังข่อย และตำบลตะคร้อ อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ ครอบคลุมพื้นที่ ๑๐๕,๖๐๐ ไร่ พันธุ์ไม้เด่น ได้แก่ เต็ง รัง ไม้ไผ่ เป็นต้น

● **ป่าเขาสูงและป่าเขาพระ** เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๒๓๙ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘ อยู่ในท้องที่ตำบลทุ่งทอง ตำบลหนองกลับ ตำบลหนองบัว ตำบลวังบ่อ ตำบลธารทหาร อำเภอหนองบัว ตำบลวังน้ำลาด อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ เนื้อที่ ๖๕,๘๐๐ ไร่ พันธุ์ไม้เด่น ได้แก่ เต็ง รัง เหียง ลานป่า เป็นต้น

● **ป่าเขาหลวง** เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ ๗๐๓ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๗ อยู่ในท้องที่ตำบลวังม้า อำเภอลาดยาว ตำบลหนองกรด อำเภอเมืองนครสวรรค์ และตำบลบางประมุง ตำบลนากลาง ตำบลศาลาแดง ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ เนื้อที่ ๑๐,๘๕๖.๒๕ ไร่ พันธุ์ไม้เด่น ได้แก่ เต็ง รัง ประดู่ แดง ชิงชัน เป็นต้น

● **ป่าเขาสนามชัย** เป็นป่าสงวนตามประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๕๙ พ.ศ. ๒๕๐๖ ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พ.ศ. ๒๔๘๑ อยู่ในท้องที่ตำบลเขากะลา และตำบลนิคมเขาบ่อแก้ว อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ เนื้อที่ ๑๐,๘๕๖.๒๕ ไร่ พันธุ์ไม้เด่น ได้แก่ เต็ง รัง แดง มะค่าโมง เป็นต้น

● **ป่าดงยางห้วยพลับ** เป็นป่าสงวนตามประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ พ.ศ. ๒๕๐๑ ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พ.ศ. ๒๔๘๑ อยู่ในท้องที่ตำบลบ้านแดน อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์เนื้อที่ ๑,๐๐๐ ไร่ ปัจจุบันได้มอบพื้นที่ให้กับ สปก. ทั้งหมด

ตารางที่ ๕ แสดงพื้นที่ป่าอนุรักษ์จังหวัดนครสวรรค์

ลำดับ	ป่าอนุรักษ์	เนื้อที่ (ไร่)	การกำหนดเป็นพื้นที่อนุรักษ์
๑	อุทยานแห่งชาติแม่วงก์	๒๙๐,๙๐๑	พระราชกฤษฎีกา วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๐
๒	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงบอระเพ็ด	๖๖,๒๕๐	ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘
๓	วนอุทยานเขาหลวง	๒๙,๘๓๙	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
๔	วนอุทยานถ้ำเพชร-ถ้ำทอง	๔,๗๐๓	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๓
๕	สวนรุกขชาติไพศาลี	๑,๔๖๕	ประกาศกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๐
รวม	๕ พื้นที่	๓๙๓,๑๕๘	

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑) การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดนครสวรรค์ จัดรูปการปกครองตามลักษณะการปกครองส่วนภูมิภาค โดยแบ่งออกเป็น ๑๕ อำเภอ ๑,๔๓๒ หมู่บ้าน ๑๒๘ ตำบล และจัดรูปการปกครองตามลักษณะการปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาล ๒๑ แห่ง (เทศบาลนคร ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๒ แห่ง เทศบาลตำบล ๑๘ แห่ง) และองค์การบริหารส่วนตำบล ๑๒๑ แห่ง

ตารางที่ ๖ แสดงเขตการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๕

ที่	อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนตำบล	จำนวนเทศบาล	จำนวนอบต.
๑	เมืองฯ	๗๔๘.๒๖๘	๑๗๒	๑๖	๒	๑๖
๒	โกรกพระ	๒๙๗.๑๙๔	๖๕	๙	๓	๗
๓	ชุมแสง	๗๑๖.๗๒๖	๑๒๖	๑๑	๒	๑๑
๔	ลาดยาว	๖๙๑.๐๙๖	๑๔๙	๑๒	๒	๑๒
๕	บรรพตพิสัย	๙๐๙.๘๙๗	๑๑๘	๑๓	๒	๑๒
๖	หนองบัว	๘๑๙.๕๐๕	๑๐๗	๙	๑	๙
๗	ตากสิน	๘๕๔.๐๖๒	๑๒๕	๑๐	๒	๑๐
๘	เก้าเลี้ยว	๒๕๖.๗๑๓	๔๓	๕	๑	๔
๙	ท่าตะโก	๖๐๗.๒๒๕	๑๑๒	๑๐	๑	๑๐
๑๐	ตากฟ้า	๕๗๐.๖๙๒	๗๖	๗	๒	๖
๑๑	ไพศาลี	๙๗๙.๔๕๗	๑๐๑	๘	๑	๘
๑๒	พยุหะคีรี	๗๔๐.๗๙๔	๑๒๕	๑๑	๒	๙
๑๓	แม่วงก์	๗๖๖.๘๐๘	๖๖	๔	-	๔
๑๔	แม่เปิน	๒๖๐.๒๐๐	๒๔	๑	-	๑
๑๕	ชุมตาบง	๓๗๙.๐๔๐	๒๓	๒	-	๒
รวม		๙,๕๙๗.๖๗๗	๑,๔๓๒	๑๒๘	๒๑	๑๒๑

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนครสวรรค์ , ข้อมูลเดือน มิถุนายน ๒๕๖๖

๒) ข้อมูลประชากร

ประชากรจังหวัดนครสวรรค์ ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ จำนวน ๑,๐๒๕,๓๑๙ คน เป็นชาย จำนวน ๔๙๙,๔๐๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๗๑ เป็นหญิง จำนวน ๕๒๕,๙๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๒๙ อำเภอที่มีประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จำนวน ๒๔๑,๙๔๑ คน คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ ๒๓.๖๐ ของประชากรทั้งจังหวัด อำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุด คือ อำเภอชุมตาบง จำนวน ๑๗,๘๓๔ คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑.๗๔ ความหนาแน่นของประชากรลดลง

ตารางที่ ๗ แสดงจำนวนประชากรจำแนกตามเขตการปกครองรายอำเภอและเพศ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖

อำเภอ	พ.ศ.๒๕๖๕			พ.ศ.๒๕๖๖		
	จำนวนประชากรชาย (คน)	จำนวนประชากรหญิง (คน)	จำนวนประชากรรวม	จำนวนประชากรชาย (คน)	จำนวนประชากรหญิง (คน)	จำนวนประชากรรวม
เมืองนครสวรรค์	๑๑๖,๘๓๒	๑๒๕,๗๑๒	๒๔๒,๕๔๔	๑๑๖,๔๓๕	๑๒๕,๕๐๖	๒๔๑,๙๔๑
โกรกพระ	๑๖,๔๒๓	๑๗,๒๓๙	๓๓,๖๖๒	๑๖,๓๗๙	๑๗,๒๔๕	๓๓,๖๒๔
ชุมแสง	๓๐,๐๑๓	๓๒,๑๙๒	๖๒,๒๐๕	๒๙,๘๘๘	๓๒,๐๓๖	๖๑,๙๒๔
หนองบัว	๓๒,๑๘๖	๓๓,๓๑๐	๖๕,๔๙๖	๓๒,๐๔๒	๓๓,๑๓๘	๖๕,๑๘๑
บรรพตพิสัย	๔๑,๑๔๔	๔๒,๙๙๕	๘๔,๑๓๙	๔๐,๙๓๑	๔๒,๗๘๙	๘๓,๗๒๐
เก้าเลี้ยว	๑๖,๕๔๑	๑๗,๕๑๔	๓๔,๐๕๕	๑๖,๕๐๑	๑๗,๔๖๔	๓๓,๙๖๕
ตากถ้ำ	๔๙,๙๕๐	๕๒,๒๔๘	๑๐๒,๑๙๘	๔๙,๘๓๐	๕๒,๐๖๕	๑๐๑,๘๙๕
ท่าตะโก	๓๑,๗๘๗	๓๓,๔๕๘	๖๕,๒๔๕	๓๑,๖๒๙	๓๓,๓๕๗	๖๔,๙๘๖
ไพศาลี	๓๔,๒๑๗	๓๕,๓๘๐	๖๙,๕๙๗	๓๔,๑๒๕	๓๕,๒๙๒	๖๙,๔๑๗
พยุหะคีรี	๒๘,๙๔๒	๓๑,๑๑๑	๖๐,๐๕๓	๒๘,๘๕๕	๓๑,๐๒๕	๕๙,๘๘๐
ลาดยาว	๔๐,๐๒๗	๔๒,๐๙๗	๘๒,๑๒๔	๓๙,๘๔๗	๔๑,๙๒๘	๘๑,๗๗๕
ตากฟ้า	๑๙,๑๘๒	๑๙,๙๑๕	๓๙,๐๙๗	๑๙,๑๐๓	๑๙,๘๘๘	๓๘,๙๙๑
แม่วงก์	๒๔,๖๕๔	๒๔,๙๗๗	๔๙,๖๓๑	๒๔,๕๖๐	๒๔,๘๘๗	๔๙,๔๔๗
แม่เปิน	๑๐,๔๕๓	๑๐,๔๑๓	๒๐,๘๖๖	๑๐,๔๐๘	๑๐,๓๙๑	๒๐,๗๙๙
ชุมตาบง	๘,๘๘๔	๙,๐๑๘	๑๗,๙๐๒	๘,๘๗๒	๘,๙๖๒	๑๗,๘๓๔
รวม	๕๐๑,๒๓๕	๕๒๗,๕๗๙	๑,๐๒๘,๘๑๔	๔๙๙,๔๐๖	๕๒๕,๙๑๓	๑,๐๒๕,๓๑๙

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนครสวรรค์ ,ข้อมูลเดือน ธันวาคม ๒๕๖๖

สัญชาติ

ประชากรทั้งจังหวัด จำนวน ๑,๐๒๕,๓๑๙ คน ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน จำนวน ๑,๐๒๐,๗๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๕๕ ของจำนวนประชากรทั้งหมด ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านจำนวน ๑,๖๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๕ ของจำนวนประชากรทั้งหมด

ประเภทที่อยู่อาศัย การใช้น้ำ และน้ำดื่ม

ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ประชากรร้อยละ ๘๗.๙ อาศัยอยู่ในบ้านเดี่ยว ร้อยละ ๗.๔ อาศัยอยู่ห้องแถว การใช้น้ำของประชากร ประชากรร้อยละ ๙๙.๘ ใช้น้ำประปาภายในบ้าน ส่วนน้ำดื่มประชากรร้อยละ ๖๔.๑ ดื่มน้ำดื่มบรรจุขวด ประชากรร้อยละ ๒๕.๕ ดื่มน้ำประปาผ่านการบำบัด (ดื่ม กรอง) ร้อยละ ๔.๓ ดื่มน้ำฝน และร้อยละ ๖.๒ ดื่มน้ำประปาภายในบ้าน โดยประชากรอาศัยอยู่บ้านเดี่ยวและเข้าถึงน้ำประปาภายในบ้านเพิ่มขึ้น ดื่มน้ำดื่มบรรจุขวดเพิ่มขึ้น และดื่มน้ำประปาและน้ำฝนลดลง

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑) สถานภาพทางสังคม

ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ การสำรวจสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือน ของสำนักงานสถิติจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๙๒๒,๘๕๖ คน จำนวนคนที่อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๗๘๙,๘๒๔ คน สมรสแล้ว ๔๘๖,๙๗๐ คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๖๖ ของประชากรที่อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป มีผู้พิการจำนวน ๒๖,๖๘๔ คน เป็นผู้พิการในภายหลัง จำนวน ๑๘,๕๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐ เด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี จำนวน ๑๓๓,๐๓๑ คน อยู่กับพ่อและแม่ จำนวน ๕๒,๕๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๕ อยู่กับญาติ และคนอื่นๆ จำนวน ๕๖,๗๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๗ อยู่กับพ่อหรือแม่คนเดียว ๒๓,๗๗๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๙ สาเหตุที่เด็กไม่ได้อยู่กับพ่อและ/หรือแม่ เนื่องจากทำงานคนละจังหวัด จำนวน ๕๔,๘๙๒ คน สมาชิกอายุ ๖ ปีขึ้นไป ที่ไม่เคยเรียนหนังสือ จำนวน ๒๙,๕๗๙ คน สมาชิกอายุ ๒๕ ปีขึ้นไปที่ไม่เคยเรียนหนังสือ ๒๙,๑๗๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๖ (ที่เหลืออายุระหว่าง ๖-๒๔ ปี) เป็นเพศหญิงที่ไม่เคยเรียนหนังสือ จำนวน ๑๙,๖๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๔ ด้านการศึกษาสูงสุดศึกษาระดับอนุบาลหรือก่อนประถม จำนวน ๓๖๓,๘๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๘ ระดับประถม จำนวน ๑๖๒,๘๗๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๒ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๑๐๕,๐๗๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๔ อาชีพหลัก ผู้ปฏิบัติงานด้านเกษตรกรรม จำนวน ๒๐๕,๘๗๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๓ ผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานในเชิงเศรษฐกิจ จำนวน ๔๔๕,๕๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๓

ตารางที่ ๘ แสดงจำนวนคนและร้อยละ คนที่อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำแนกตามอาชีพและสถานภาพการสมรส

ลักษณะสมาชิกครัวเรือน	จำนวนประชากร	โสด	สมรส	ม้าย	หย่า	แยกกันอยู่
	(คน)	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
จำนวนคนที่อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป (คน)	๗๘๙,๘๒๔	๑๕๘,๖๔๐	๔๘๖,๙๗๐	๙๗,๙๙๐	๑๔,๓๙๖	๓๑,๘๒๘
รวม (ร้อยละ)		๒๐.๐๙	๖๑.๖๖	๑๒.๔๑	๑.๘๒	๔.๐๓
ผู้ถือครองทำการเกษตร						
ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของที่ดิน	๑๑๕,๐๕๗	๑๗.๔	๗๕.๔	๕.๗	-	๑.๖
ส่วนใหญ่เช่าที่ดิน / ทำฟรี	๔๔,๒๗๗	๒๐.๑	๖๗.๓	๑๒.๖	-	-
ประมง,ป่าไม้,ล่าสัตว์,หาของป่า บริการทางการเกษตร	๓,๓๗๑	-	๕๙.๘	-	-	๔๐.๒
ผู้ดำเนินธุรกิจของตนเองที่ไม่ใช่การเกษตร	๑๔๕,๑๐๓	๒๐.๕	๖๓.๓	๑๐.๒	๒.๔	๓.๗
ลูกจ้าง						
ผู้จัดการนักวิชาการและผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ	๗๓,๓๓๕	๒๘.๖	๕๖.๒	๗.๑	๓.๙	๔.๓
คนงานเกษตรป่าไม้และประมง	๓๓,๑๒๑	๓๐.๖	๔๐.๑	๑๖.๓	๐.๘	๑๒.๓
คนงานด้านการขนส่งและงานพื้นฐาน	๑๘,๙๖๕	๒๒.๑	๕๗.๒	๑๔.๔	-	๖.๒
เสมียน พนักงานขายและให้บริการ	๑๕๑,๒๓๑	๒๔.๑	๖๒.๐	๖.๕	๓.๐	๔.๓
ผู้ปฏิบัติงานในกระบวน การผลิต ก่อสร้าง และเหมืองแร่	๙๓,๘๘๔	๒๐.๓	๖๒.๒	๑๔.๐	-	๓.๕
ผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานเชิงเศรษฐกิจ	๒๔๔,๕๑๓	๑๔.๘	๕๗.๙	๒๑.๐	๒.๓	๔.๑

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนครสวรรค์

๒) การนับถือศาสนา

ประชากรของจังหวัดนครสวรรค์ร้อยละ ๙๙.๖๒ นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาคือศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม ร้อยละ ๐.๒๕ และ ๐.๑๓ ตามลำดับ จำนวนศาสนสถาน รวม ๘๕๙ แห่ง จำแนกได้ดังนี้

๑๓.๑) ศาสนาพุทธ จำนวน ๘๒๓ แห่ง ประกอบด้วย

- วัด จำนวน ๘๒๑ วัด แบ่งออกเป็น มหานิกาย ๘๐๒ วัด และ ธรรมยุติกนิกาย ๒๑ วัด

วัดของมหานิกายมีสถานะเป็นพระอารามหลวง ๔ แห่ง คือ

- (๑) วัดโพธาราม พระอารามหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์
- (๒) วัดนครสวรรค์ พระอารามหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์
- (๓) วัดวรนาถบรรพต พระอารามหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์
- (๔) วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอดตากฟ้า

๑๓.๒) ศาสนาคริสต์ โบสถ์คริสต์ จำนวน ๓๑ แห่ง แบ่งออกเป็น นิกายโปรเตสแตนต์ ๒๔ แห่ง และ นิกายโรมันคาทอลิก ๗ แห่ง

๑๓.๓) ศาสนาอิสลาม มัสยิด จำนวน ๔ แห่ง

๑๓.๔) ศาสนาซิกข์ วัดซิกข์ จำนวน ๑ แห่ง

ที่มา : สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครสวรรค์, ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕

(ข้อมูลประชากร ศาสนสถาน ของศาสนาคริสต์, อิสลาม และซิกข์ : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์)

๓) วัฒนธรรมประเพณีที่สำคัญ

วัฒนธรรมประเพณีของชาวจังหวัดนครสวรรค์เป็นมรดกเก่าแก่ที่สืบทอดมาเป็นเวลานาน มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ปรากฏชัดเจน วิถีชีวิตของชาวจังหวัดนครสวรรค์ได้มีวิวัฒนาการต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน และเนื่องจากประชากรของชาวจังหวัดนครสวรรค์มีหลายเชื้อชาติประเพณีต่าง ๆ ที่สืบทอดจึงมีแบบอย่างตามเชื้อชาตินั้น ๆ และนำมาผสมกลมกลืนกันเป็นประเพณีและวัฒนธรรมของจังหวัดนครสวรรค์ที่น่าสนใจมีดังนี้

๑. ประเพณีแห่เจ้าพ่อ - เจ้าแม่ เป็นประเพณีของชาวไทยเชื้อสายจีนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดนครสวรรค์ จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงเทศกาลตรุษจีน เพื่อความเป็นสิริมงคล การแห่เจ้านี้เริ่มทำครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ และได้ปฏิบัติสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

พิธีแห่จะตรงกับวันขึ้น ๔ ค่ำ เดือน ๑ ของชาวจีน โดยแห่กลางคืน (ชีวชา) และกลางวัน (ชีวสี่) ในขบวนแห่ประกอบด้วย ขบวนเชิดมังกรทอง ขบวนเชิดสิงโต ขบวนเอ็งกอ นอกจากนี้ ยังมีขบวนรณางฟ้า เจ้าแม่กวนอิม และขบวนดนตรีจีน ฯลฯ เป็นต้น

ปัจจุบัน ประเพณีแห่เจ้านี้ จัดทั้งในอำเภอชุมแสง อำเภอเก้าเลี้ยว อำเภอลาดยาว อำเภอบรรพตพิสัย อำเภอหนองบัว และในอำเภอเมืองนครสวรรค์ แต่ที่ยิ่งใหญ่มากจะเป็นประเพณีแห่เจ้าพ่อ-เจ้าแม่ปากน้ำโพ ในอำเภอเมืองนครสวรรค์

๒. ประเพณีการแข่งเรือยาว ประเพณีแข่งขันเรือยาวของชาวจังหวัดนครสวรรค์ จะจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ในช่วงเทศกาลออกพรรษา โดยวัดที่ตั้งอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาจะจัดรวมกับงานประจำปีของวัด เช่น งานปิดทองไหว้พระของวัดเขา (วัดจอมคีรีนาคพรต) งานประจำปีของวัดเกาะหงษ์ เป็นต้น

ในงานจะมีการนำเรือขนาดกลาง หรือเรือขนาดเล็กจากสถานที่ต่าง ๆ มาทำการแข่งขันกันมีเสียงเชียร์อย่างสนุกสนาน ปัจจุบันประเพณีการแข่งขันเรือยาวประเพณีซึ่งถ้ายุทธราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จัดบริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา หน้าศาลากลางจังหวัด ภายในงานมีการจัดแสดงสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น จัดแข่งขันเรือพื้นบ้าน เรือตะเข้ เป็นต้น

๓. ประเพณีสงกรานต์ ของชาวจังหวัดนครสวรรค์ จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในแต่ละท้องถิ่น โดยจะมีการตักบาตรข้าวสาร และอาหารแห้งภายในวัด และสถานที่ราชการ มีการสงฆ์น้ำพระ รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ เล่นสาดน้ำ แต่ที่น่าสนใจได้แก่ ประเพณีสงกรานต์ของชาวบ้านเขาทอง ตำบลเขาทอง อำเภอพยุหะคีรี ซึ่งอยู่ห่างจากตัวจังหวัดนครสวรรค์ เป็นระยะทางประมาณ ๑๙ กิโลเมตร ชาวบ้านเขาทองจะทำบุญในตอนเช้า เวลาบ่ายจะไปรวมตัวกันที่ลานวัด มีการละเล่นในประเพณีตรุษสงกรานต์ ได้แก่ การละเล่นจับข้อมือสาวนางสุ่ม นางสาว นางควาย และการร้องรำทำเพลง ได้แก่ การละเล่นรำโทนหรือรำวง ได้แพร่หลายความนิยมมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๓

๔. ประเพณีการเลี้ยงข้าวแช่ เป็นประเพณีที่ปฏิบัติต่อเนื่องกันมานานับร้อยปี ของชาวบ้านบางมะฝ่อ อำเภอโกรกพระ จัดขึ้นในเทศกาลสงกรานต์เพียงวันเดียว โดยมีกำหนดให้ตรงกับวันหยุดราชการ เพื่อให้ชาวบ้านบอกญาติพี่น้อง ซึ่งอยู่สถานที่ต่าง ๆ มาร่วมทำบุญ เหมือนเป็นการประชุมญาติพี่น้องของแต่ละบ้านด้วย

วันที่ ๑๔ เมษายน ชาวบ้านทุกคนจะไปร่วมทำบุญตักบาตรพระสงฆ์บนศาลาการเปรียญ มรรคทายก จะประกาศให้ทราบว่า สงกรานต์ปีนี้จะทำบุญกี่วัน วันก่อนสุดท้ายของการทำบุญสงกรานต์จะมีการนำอัฐิของบรรพชนไปตั้งรวมกัน ณ ศาลาการเปรียญ มีการสวดอภิธรรม ระเบียบนี้เอง มรรคทายกจะประกาศทั่วไปว่า ปีนี้ใครจะศรัทธาทำข้าวแช่บ้าง ซึ่งก็จะมีผู้รับทำหลายราย พอถึงวันนั้นก็จะนำข้าวแช่และกับแกล้มบรรจุในภาชนะอย่างดีซึ่งเป็นของเก่า จัดใส่สาแหรกมีสาวงามหาบเดินไปวัด แต่งกายพื้นบ้านสวยงาม ถึงวัดเวลา ๑๑.๐๐ น. จัดถวายพระสงฆ์ เมื่อพระสงฆ์ฉันอิ่มแล้ว ก็ยกกลมาจัดเลี้ยงกันจนถึงเวลา ๑๓.๐๐ น. พระสงฆ์จะแสดงพระธรรมเทศนา เมื่อพระสงฆ์แสดงธรรมจบก็มีการสงฆ์น้ำพระสงฆ์ในวัดทุกรูป จากนั้นจะมีการเล่นสงกรานต์ของหนุ่มสาวเป็นที่สนุกสนาน

๕. ประเพณีบุญสลากภัต ประเพณีบุญสลากภัต เป็นประเพณีทำบุญที่มีมาแต่ครั้งพุทธกาล คำว่า “สลากภัต” หมายถึงอาหารที่ถวายพระตามสลาก นิยมทำในช่วง เดือน ๖ จนถึงเดือน ๘ ซึ่งเป็นฤดูที่ผลไม้อุดมสมบูรณ์ การทำบุญสลากภัตถือว่าเป็นการทำบุญที่ได้บุญมาก เนื่องจากเป็นการทำโดยไม่เจาะจง เมื่อพระรูปใดจับสลากได้สำหรับชุดใดก็จะฉันสำรับนั้น เจ้าภาพจะไม่มีการแสดงยินดียินดีรับแก่พระผู้รับ

งานบุญสลากภัตของอำเภอตากฟ้า ถือว่าเป็นงานบุญสลากภัตที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ที่จัดมาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะที่วัดตากฟ้าได้จัดตามประเพณีมาเป็นประจำทุกปี ทั้งนี้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๗ พระศรีสุทธิเวที (ริต ริดเวที ป.ธ.๙, กศ.ม.) หรือ เจ้าคุณริต เจ้าคณะอำเภอตากฟ้า และเจ้าอาวาสวัดตากฟ้า พระอารามหลวง เป็นผู้ริเริ่มสนับสนุนและส่งเสริมให้มีประเพณีบุญสลากภัตเป็นประจำอำเภอตากฟ้า มาจนถึงปัจจุบันนี้

๖. ประเพณีตักบาตรเทียนโพธิ์ ประเพณีตักบาตรเทียนโพธิ์เป็นอีกหนึ่งประเพณีที่มีเพียงหนึ่งเดียวของไทย จัดขึ้นที่บริเวณวัดเขาไม้เดน อำเภอพยุหะคีรี ซึ่งเป็นเมืองโบราณมาก่อนตั้งแต่อดีตกาล ชาวบ้านเก่าแก่ในพื้นที่จะเรียกที่นี่ว่า เมืองบน หลังจากนั้นก็มาต่อกับสถานที่ กลายเป็น เมืองบนเขาไม้เดน บ้าง เมืองบนโคกไม้เดนบ้าง จนบางทีก็สับสน สำหรับประเพณีตักบาตรเทียนโพธิ์ที่มีแห่งเดียวในไทยมีความพิเศษตรงที่การตักบาตร ชาวบ้านจะมาทำบุญเทียนที่อยู่ใต้น้ำที่ทางวัดจัดไว้ให้ เทียนหรือขี้ผึ้งจะหลอมมาเป็นรูปใบโพธิ์ นำใบโพธิ์เทียนนี้ไปใส่บาตร จะมีพระเดินบิณฑบาตรขึ้นไปบนยอดเขาที่มีเจดีย์อยู่ด้านบน จากนั้น จะทำการหล่อเทียนพรรษาด้วยเทียนรูปใบโพธิ์ที่ชาวบ้านนำมาใส่บาตร ประเพณีนี้จะจัดกันตอนเย็นก่อนวันเข้าพรรษา มีการแสดงแสง สี เสียง มีร้านค้ามาเปิดขายของมากมายตรงหน้าวัด ชาวบ้านจะมาร่วมทำบุญใส่บาตรเทียนโพธิ์แน่นวัด ยาวขึ้นไปตามชั้นบันไดเป็นภาพที่สวยงามทุก ๆ ปี

๗. เทศกาลหุ่นโคมไฟ จังหวัดนครสวรรค์ จัดงาน "เทศกาลหุ่นโคมไฟ" บริเวณลานมังกรทองอุทยานสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อนำเสนอความงดงามของศิลปะหุ่นโคมไฟ มีการจัดอบรมและประกวดการประดิษฐ์ประติมากรรมโคมไฟ เพื่อส่งเสริมช่างฝีมือที่มีทักษะอาชีพการทำหุ่นโคมไฟจำนวนมากขึ้น และเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจการท่องเที่ยวที่มีความเกี่ยวข้องอย่างชัดเจนถึงเอกลักษณ์ของชุมชนชาวจีน จังหวัดนครสวรรค์ นอกจากนี้ เทศกาลหุ่นโคมไฟนครสวรรค์ (Nakhonsawan Lantern Festival) ยังมีประติมากรรมหุ่นโคมไฟที่ผสมศิลปะ แสง สี ดนตรี ซึ่งยิ่งใหญ่ตระการตาที่สุดในภาคเหนือ

๘. ประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีบุญบั้งไฟขอฝนของชาวอำเภอมแม่เป็น จังหวัดนครสวรรค์ได้ปฏิบัติสืบทอดมาอย่างยาวนาน เนื่องจากชาวอีสานมาอาศัยอยู่มากกว่า ๘๕ เปอร์เซ็นต์ หลังอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐาน และนำประเพณีบุญบั้งไฟเข้ามาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๒ และประเพณีต่าง ๆ อย่างเช่น บุญบั้งไฟ ก็ได้้นำเข้ามาเผยแพร่ จนได้รับความนิยมนำมาโดยตลอด และจะทำพิธีก่อนเข้าสู่ฤดูฝน ซึ่งมีความเชื่อกันว่า จะทำให้ฝนตกตามฤดูกาล และเป็นสัญญาณที่ดีว่า ฤดูกาลเพาะปลูกได้เริ่มขึ้นแล้วชาวบ้านในพื้นที่ตำบลแม่เป็น อำเภอมแม่เป็น จังหวัดนครสวรรค์ จะร่วมกันจัดงานประเพณีบุญบั้งไฟทุกปี ช่วงเดือน พฤษภาคม บริเวณอ่างเก็บน้ำคลองโพธิ์ เป็นงานประเพณีที่ยิ่งใหญ่และสวยงาม

๙. ประเพณีตักบาตรเทโว งานบุญประเพณีตักบาตรเทโว คือ การตักบาตรเนื่องในโอกาสที่พระพุทธเจ้าเสด็จลงจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ถือเป็นประเพณีนิยมที่พุทธศาสนิกชนได้ปฏิบัติสืบทอดกันมา โดยเฉพาะจังหวัดนครสวรรค์ ได้จัดงานบุญประเพณีตักบาตรเทโวเป็นประจำทุกปี ณ บริเวณเชิงเขาวัดวรนาถบรรพต พระอารามหลวง โดยพระสงฆ์ซึ่งเดินลงมาจากยอดเขากบ เพื่อรับบิณฑบาตข้าวสารอาหารแห้งจากผู้มาร่วมทำบุญ ท่ามกลางขบวนแห่นางฟ้า ขบวนนางรำ ขบวนกลองยาว นับเป็นการจัดงานบุญประเพณีตามเอกลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่น เป็นการสืบสานประเพณีที่ดีงามให้คงอยู่สืบไป

๑๐. ประเพณีแห่เทียนพรรษา เป็นประเพณีที่สำคัญของชาวอำเภอมท่าตะโก จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงเทศกาลเข้าพรรษา โดยชาวอำเภอมท่าตะโกได้สืบสานประเพณีแห่เทียนพรรษามาจำนวนไม่น้อยกว่า ๔๐ ปี ภายในงานมีการจัดตกแต่งต้นเทียนพรรษาเพื่อนำมาประกวดแข่งขันกัน การจัดงานแห่เทียนพรรษา ประกอบด้วย ขบวนแห่พรรษาที่สวยงาม ยิ่งใหญ่ ภายในขบวนแห่มีกิจกรรมเทิดพระเกียรติการแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และกิจกรรมภูมิปัญญาชาวบ้าน ตลอดจนการออกร้านจำหน่ายสินค้ามากมาย

๑๑. ตามรอยเสด็จประพาสต้น จังหวัดนครสวรรค์ จัดงานตามรอยเสด็จประพาสต้นทุกเดือนสิงหาคมของทุกปี ณ อำเภอมที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เคยเสด็จประพาสต้น จำนวน ๘ แห่ง ได้แก่ ๑) วัดพระพรางค์เหลียง อำเภอมพยุหะคีรี ๒) วัดเกาะหงษ์ อำเภอมเมืองฯ ๓) วัดหัวดงใต้ อำเภอมเก้าเลี้ยว ๔) วัดเก้าเลี้ยว อำเภอมเก้าเลี้ยว ๕) บึงหูกวาง อำเภอมบรรพตพิสัย ๖) วัดเขาหน่อ วัดบ้านแดน อำเภอมบรรพตพิสัย ๗) วัดเขาดินใต้ อำเภอมเก้าเลี้ยว และ ๘) วัดศรีสุวรรณ (วัดเขื่อนแดง) อำเภอมเมืองฯ เหตุที่เรียกว่า “ประพาสต้น” นั้น เนื่องจากเมื่อเวลาจะประพาสแล้วไม่ยอมให้ใครรู้ว่าเสด็จไป เพื่อใกล้ชิดกับประชาราษฎร์มากขึ้น ในการเสด็จฯ จะทรงเรือมาดเก๋ง ๔ แจว ๑ ลำ แต่เรือลำเดียวไม่พอบรรทุกเครื่องครัวจึงทรงซื้อเรือมาดประทุน ๔ แจว ที่แม่น้ำอ้อมแขวง จังหวัดราชบุรี ๑ ลำ โปรดให้เจ้าหมื่นเสมอใจราช เป็นผู้คุมเครื่องครัวไปในเรือนั้น เจ้าหมื่นเสมอใจราชมีชื่อเรียกว่า “อัน” จึงทรงตำรัสเรียกเรือลำนั้นว่า “เรือตาอัน” เรียกเร็ว ๆ จึงกลายเป็น “เรือต้น”

๑๒. ประเพณีลอยกระทง จังหวัดนครสวรรค์ จัดงานประเพณีลอยกระทงเป็นประจำทุกปีที่มีชื่อเสียงมายาวนาน ได้แก่ ชุมชนบ้านหน้าผา อำเภอมเมืองนครสวรรค์ จะนำกะลาที่เก็บสะสมไว้ตลอดทั้งปีมาทำความสะอาดและตกแต่งด้วยกระดาษสี ทำเทียนวางไว้กลางกะลา ไม่ใส่ดอกไม้ ธูปเทียนเหมือนกระทงทั่วไป เมื่อถึงวันลอยกระทงชาวบ้านจะนำกระทงกะลาที่เตรียมไว้ดับพันใบ มาจุดเทียนและปล่อยลงในแม่น้ำเจ้าพระยา โดยมีจุดเริ่มตั้งแต่ หน้าศาลเจ้า

แม่หน้าผา อำเภอเมืองนครสวรรค์ ปัจจุบันจังหวัดนครสวรรค์มีสถานที่จัดงานประเพณีลอยกระทงที่น่าสนใจ ได้แก่ อาคารสัญลักษณ์ต้นแม่น้ำเจ้าพระยา “พาสาน” ตลาดวัฒนธรรม เช่น ตลาดเจ้าคะ ตลาดท่าเรือคลองคาง เป็นต้น

๔) การศึกษา

ข้อมูลการศึกษาของจังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จังหวัดนครสวรรค์มีสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวน ๖๕๕ แห่ง มีจำนวนนักเรียน ๑๘๙,๙๕๕ คน จำนวนครูและผู้บริหาร ๑๐,๕๔๑ คน จำนวนนักเรียนด้อยโอกาส ๕๓,๙๖๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๓๔ ของนักเรียนทั้งหมดปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีนักเรียนออกกลางคันเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ร้อยละ ๒๙.๖๙ คะแนนเฉลี่ย O-NET จังหวัดนครสวรรค์ ชั้น ป.๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ (รวม ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้) มีคะแนนเฉลี่ยลดลง คะแนนเฉลี่ย O-NET ชั้นม.๓ และ ม.๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ (รวม ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้) มีคะแนนเฉลี่ยลดลง

จากการประเมินนักเรียนประถมศึกษาในสังกัดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต ๑ ,๒ และ ๓ ประเมินความสามารถด้านการอ่าน การเขียน ระดับประถมศึกษา พบว่านักเรียนร้อยละ ๘๘ มีความสามารถอ่านออกเสียงในระดับพอใช้ขึ้นไป นักเรียนร้อยละ ๘๗ มีความสามารถอ่านรู้เรื่องในระดับพอใช้ขึ้นไป นักเรียนร้อยละ ๙๓ มีความสามารถเขียนคำในระดับพอใช้ขึ้นไป นักเรียนร้อยละ ๙๖ มีความสามารถเขียนเรื่องในระดับพอใช้ขึ้นไป

๕) ด้านการสาธารณสุข

ตารางที่ ๙ แสดงโรงพยาบาลภาครัฐ จำแนกระดับสถานบริการ สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์

จำนวนโรงพยาบาล					
รพช.	รพช. (จำแนกตามขนาดเตียง)				
	๑๒๐ เตียง	๙๐ เตียง	๖๐ เตียง	๓๐ เตียง	๑๐ เตียง
๑/๘๕๘ เตียง	๑	๒	๔	๕	๑

ที่มา : กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์สาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ตารางที่ ๑๐ แสดงโรงพยาบาลภาครัฐ และจำนวนบุคลากร สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์

โรงพยาบาลภาครัฐ	จำนวน รพ.สต. (แห่ง)	จำนวนบุคลากรของ รพ.สต. (ราย)
สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์	๙๑	๔๗๐
สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์ อยู่ระหว่างโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถ่ายโอนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	๑๒	๕๘ (แห่งใหม่)** ๕๑ (แห่งเดิม)** รวม ๑๐๙ คน**
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด (ถ่ายโอนเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๕)	๙๙	ข้าราชการ ๓๒๒ ราย ลูกจ้างประจำ ๑ ราย รวม ๓๒๓ ราย

ที่มา : กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์สาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์,

สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูล ณ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๖

** บุคลากรที่แจ้งความประสงค์ถ่ายโอนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๑ แสดงหน่วยงาน/สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ นอกสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

จังหวัด	ชื่อหน่วยงาน/สถานบริการสาธารณสุขนอกสังกัด สป., นอกกระทรวง สธ.	
นครสวรรค์	ศูนย์วิชาการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ๑.สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๓ ๒.ศูนย์อนามัยที่ ๓ ๓.ศูนย์สุขภาพจิตที่ ๓ ๔.สำนักงานสนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๓ ๕.ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ ๓ ๖.วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สปร.๗	รพ.สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ๑.รพ.ส่งเสริมสุขภาพ (แม่และเด็ก) ๒.รพ.จิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์ <u>รพ.สังกัดกระทรวงกลาโหม</u> ๑.รพ.ค่ายจิรประวัติ (กรมแพทย์และทหารบก) ๒.รพ.กองบิน ๔ (กองพลบินที่ ๓ กองบัญชาการยุทธ์ทางอากาศ) ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล ๔ แห่ง

ที่มา : กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์สาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลสถานบริการสาธารณสุขและร้านขายยาสังกัดภาคเอกชน จังหวัดนครสวรรค์

รพ.	คลินิกแพทย์	คลินิก ทันตกรรม	สถาน พยาบาล	ร้าน ขายยา ปัจจุบัน	ร้านขายยา บรรจุเสร็จ	ร้านขายยา แผนโบราณ	สถานที่ ผลิตยา แผนโบราณ
๕	๑๔๖	๖๐	๑๒๐	๑๖๓	๗๙	๑๔	๑๓

ที่มา : กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑) การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดนครสวรรค์อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางหลวงแผ่นดินสายเอเชีย ๒๓๗ กิโลเมตร จังหวัดนครสวรรค์ เป็นจังหวัดที่เป็นประตูสู่ภาคเหนือ การเดินทางติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ นับได้ว่าสะดวกมาก เส้นทางที่ติดต่อทางถนนระหว่างจังหวัดต่าง ๆ มีเส้นทางสายหลัก ๆ ดังนี้

- การคมนาคมทางรถยนต์

๑. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (พหลโยธิน) จากกรุงเทพฯ ผ่านนครสวรรค์ไปสิ้นสุดที่เชียงราย เป็นเส้นทางสายหลักและสายดั้งเดิมที่ใช้ในการคมนาคมเชื่อมระหว่างภาคเหนือกับ

ภาคกลาง เส้นทางสายนี้ส่วนใหญ่เป็นเส้นทาง ๒ เลน ขณะนี้ถนนช่วงนครสวรรค์ – กำแพงเพชร เป็น ๔ เลนแล้ว กำลังมีการขยายไปถึงจังหวัดเชียงใหม่

๒. ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๓๒ (บางปะอิน – นครสวรรค์) เป็นเส้นทางหลวงแผ่นดินที่แยกออกจากเส้นทางหมายเลข ๑ เริ่มจากอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลัดสู่นครสวรรค์ เส้นทางสายนี้เป็นเส้นทาง ๘ เลน ทำให้การเดินทางสู่อำเภอนครสวรรค์สะดวกและรวดเร็วมาก ใช้เวลาประมาณ ๒ ชั่วโมงครึ่ง ในระยะทาง ๒๓๗ กิโลเมตร จากกรุงเทพฯ ถึงนครสวรรค์ เส้นทางนี้ประสานต่อกับเส้นทางหมายเลข ๑ ที่จังหวัดนครสวรรค์ มุ่งสู่อำเภอเมืองฯ

๓. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑ เป็นทางหลวงที่แยกจากเส้นทางหมายเลข ๓๒ (อินทร์บุรี – เขาค้อ) ตรงอำเภอนครสวรรค์ จังหวัดสิงห์บุรี ผ่านอำเภอดงรัก ท่าตะโก หนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ เข้าสู่จังหวัดพิษณุโลก ไปสิ้นสุดที่จังหวัดเชียงใหม่ ตามเส้นทางสายนี้มีถนนเชื่อมเข้าตัวอำเภอไพศาลี ตาคี ท่าตะโก อำเภอเมืองฯ และอำเภอชุมแสง และมีถนนเครือข่ายเชื่อมอำเภอต่าง ๆ ที่กล่าวด้วย

๔. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑๗ เป็นเส้นทางเชื่อมระหว่างจังหวัดนครสวรรค์กับจังหวัดพิษณุโลก โดยผ่านทางอำเภอเก้าเลี้ยว อำเภอบรรพตพิสัย ออกทางอำเภอโพทะเลของจังหวัดพิจิตรไปสู่จังหวัดพิษณุโลก ทำให้การติดต่อไปยังจังหวัดพิษณุโลกและพิจิตรสะดวกและรวดเร็วขึ้นมาก (ระยะทางประมาณ ๑๓๑ กิโลเมตร)

๕. ทางหลวงแผ่นดิน ๒๒๕ (นครสวรรค์-ชัยภูมิ) เป็นเส้นทางเชื่อมระหว่างนครสวรรค์กับจังหวัดต่าง ๆ ทางภาคอีสาน เส้นทางนี้ผ่านทางอำเภอชุมแสง อำเภอหนองบัว ตัดผ่านเส้นทางหลวงหมายเลข ๑๑, ๒๑ ที่อำเภอหนองบัว อำเภอบึงสามพัน (จังหวัดเพชรบูรณ์) สู่อำเภอชัยภูมิ

การเดินทางติดต่อกับจังหวัดข้างเคียง มีเส้นทางเชื่อมต่อผ่านอำเภอต่างๆ มากมายพอสรุป เป็นหลักใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

๑. กรุงเทพฯ (ผ่านสระบุรี - ลพบุรี - ชัยนาท) ตามเส้นทางหมายเลข ๑

๒. กรุงเทพฯ (ผ่านบางบัวทอง - สุพรรณบุรี - ชัยนาท) ตามเส้นทางหมายเลข ๓๔๐ เข้าสู่เส้นทางหมายเลข ๑ ชัยนาท ผ่านเข้าพยุหะคีรี หรือเส้นทางสายเอเชีย (บางปะอิน - นครสวรรค์) ตามเส้นทางหมายเลข ๓๒

๓. ชัยนาท - อำเภอเมืองนครสวรรค์ ประมาณ ๖๐ กิโลเมตร

๔. อุทัยธานี - อำเภอเมืองนครสวรรค์ ผ่านทางอำเภอโกรกพระ (หมายเลข ๓๒๒๐, ๓๓๑๙ และ ๓๐๐๕) ประมาณ ๓๖ กิโลเมตร ผ่านทางถนนสายเอเชีย (หมายเลข ๓๓๓ และ ๓๒) ประมาณ ๔๗ กิโลเมตร

๕. พิษณุโลก - อำเภอเมืองนครสวรรค์ ประมาณ ๑๓๑ กิโลเมตร

๖. พิจิตร - อำเภอเมืองนครสวรรค์ ประมาณ ๑๑๐ กิโลเมตร

๗. สุพรรณบุรี (ผ่านถนนหมายเลข ๓๔๐) ประมาณ ๑๕๕ กิโลเมตร

๘. สิงห์บุรี (ผ่านถนนเอเชีย หมายเลข ๓๒ , ๑) ประมาณ ๙๕ กิโลเมตร

๙. ลพบุรี (ผ่านถนนเอเชีย หมายเลข ๓๒ , ๑) ประมาณ ๑๓๕ กิโลเมตร

๑๐. กำแพงเพชร (ผ่านถนนพหลโยธิน หมายเลข ๑) ประมาณ ๑๒๐ กิโลเมตร

๑๑. ตาก (ผ่านถนนพหลโยธิน หมายเลข ๑) ประมาณ ๑๘๐ กิโลเมตร

๑๒. เพชรบูรณ์ (ผ่านทางถนนหมายเลข ๒๒๕ และแยกเข้าถนนหมายเลข ๒๑) ประมาณ ๑๙๒ กิโลเมตร มีเส้นทางคมนาคมขนส่งในเขตพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ แบ่งเป็น

ทางหลวงแผ่นดิน ในความดูแลของแขวงทางหลวงนครสวรรค์ที่ ๑ และแขวงทางหลวงนครสวรรค์ที่ ๒ (ตากฟ้า) กรมทางหลวง จำนวน ๔๙ สายทาง ระยะทาง ๑,๑๐๓.๗๕๘ กิโลเมตร

ทางหลวงชนบท ในความดูแลของแขวงทางหลวงชนบทนครสวรรค์ กรมทางหลวงชนบท จำนวน ๔๙ สายทาง ระยะทาง ๗๓๙.๒๐๔ กิโลเมตร

ทางหลวงท้องถิ่น ในความดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีจำนวน ๖,๗๙๓ สาย ระยะทางรวม ๙,๔๒๑.๖๗๐๕ กิโลเมตร ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองนครสวรรค์ อำเภอตากฟ้า อำเภอบรรพตพิสัย อำเภอพยุหะคีรี และอำเภอลาดยาว

• คมนาคมทางรถไฟ

จังหวัดนครสวรรค์มีเส้นทางรถไฟ มีสถานีรถไฟ ๑๕ สถานี ผ่านตัวอำเภอต่างๆ ได้แก่ อำเภอตากฟ้า อำเภอเมืองนครสวรรค์ และอำเภอชุมแสง

โครงการรถไฟทางคู่ ช่วงนครสวรรค์ – บ้านไผ่ ระยะทาง ๓๐๔ กิโลเมตร มีทั้งสิ้นสถานี ๑๕ สถานี เป็นส่วนหนึ่งในสามช่วงของโครงการรถไฟทางคู่ แม่สอด-นครพนม และจะเชื่อมรถไฟฝั่งตะวันตกและตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ ประชุมรับฟังความคิดเห็นเมื่อธันวาคม ๒๕๖๒ โครงการรถไฟทางคู่ ช่วงลพบุรี - ปากน้ำโพ ข้อมูลการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๖ สัญญาที่ ๑ ช่วงบ้านกล้วย-โคกกระเทียม (ทางรถไฟยกระดับ) ความก้าวหน้าสะสม ๘๑.๗๒% ค่าต่ำกว่าแผน = -๑.๔๘% สัญญาที่ ๒ ช่วงท่าแค-ปากน้ำโพ ผลการก่อสร้างคืบหน้า ๗๕.๖% ค่าต่ำกว่าแผนงาน -๑๑.๙ % งานระบบอาณัติสัญญาณและโทรคมนาคม (ST๘) ความก้าวหน้าสะสม ๒๖.๓๓% ค่าต่ำกว่าแผนงาน = -๗๓.๒๒%

• **การคมนาคมทางอากาศ**

จังหวัดนครสวรรค์ ไม่มีสนามบินพาณิชย์ มีแต่สนามบินของกองบิน ๔ อำเภอตากลี ซึ่งเดิมเคยใช้เป็นสนามบินของกองทัพอเมริกัน ที่มีศักยภาพสูงสำหรับเครื่องบินไอพ่น และสนามบินเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ศักยภาพของสนามบินเหล่านี้สามารถปรับเป็นสนามบินพาณิชย์ได้

๒) สาธารณูปโภค

• **ด้านการไฟฟ้า** การให้บริการด้านกระแสไฟฟ้าภายในจังหวัด ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ผู้มีไฟฟ้าใช้ประเภทบ้านอยู่อาศัย จำนวน ๓๓๓,๙๔๓ ราย ปริมาณการใช้ไฟฟ้า ๑,๔๙๑.๙๓ หน่วยกิโลวัตต์ มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าภาคอุตสาหกรรมและปริมาณการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

ตารางที่ ๑๓ แสดงการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือน ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำแนกรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า	หน่วยกิโลวัตต์
อำเภอเมืองนครสวรรค์	๘๗,๖๒๘	๕๘๕.๑
อำเภอโกรกพระ	๑๐,๘๔๖	๓๒.๘๖
อำเภอชุมแสง	๒๓,๙๙๕	๘๑.๑๒
อำเภอหนองบัว	๑๙,๒๖๐	๙๑.๗๔
อำเภอบรรพตพิสัย	๒๖,๖๕๗	๙๗
อำเภอเก้าเลี้ยว	๑๒,๑๑๑	๖๖.๖๗
อำเภอตากลี	๒๐,๔๙๖	๑๐๔.๘๘
อำเภอท่าตะโก	๑๘,๙๖๔	๖๖.๑๑
อำเภอไพศาลี	๒๒,๓๘๕	๕๒.๗๕
อำเภอพยุหะคีรี	๒๑,๔๗๒	๑๓๕.๐๔
อำเภอลาดยาว	๒๖,๕๕๕	๘๗.๐๖
อำเภอตากฟ้า	๑๑,๕๔๕	๔๕.๘๗
อำเภอแม่วงก์	๑๑,๒๓๐	๒๓.๑๗
อำเภอแม่เปิน	๕,๕๐๗	๑๑.๒๑
อำเภอชุมตาบง	๕,๒๙๒	๑๑.๓๗
รวม	๓๓๓,๙๔๓	๑,๔๙๑.๙๓

ที่มา : สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดนครสวรรค์, <https://gdcatalog.go.th/dataset/gdpublish-dataset-๒๒-๐๒๘>

ตารางที่ ๑๔ แสดงการใช้ไฟฟ้าภาคอุตสาหกรรม ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔

หน่วยงาน	ปี พ.ศ. ๒๕๖๓		ปี พ.ศ. ๒๕๖๔	
	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	ปริมาณ การใช้ไฟฟ้า	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	ปริมาณ การใช้ไฟฟ้า
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดนครสวรรค์	๑๗,๗๑๕	๖๕๒.๙	๑๗,๙๕๖	๖๖๐.๕
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอตากาลี	๔,๔๓๖	๑๕๖	๔,๕๒๔	๑๕๕
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอลาดยาว	๒๑๙	๒.๖	๒๑๙	๒.๔
รวม	๒๒,๓๗๐	๘๑๒	๒๒,๖๙๙	๘๑๘

ที่มา : สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดนครสวรรค์, การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอตากาลี,
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอลาดยาว ข้อมูล เดือนมิถุนายน ๒๕๖๕

• **ด้านพลังงาน**

จังหวัดนครสวรรค์มีโรงไฟฟ้า ๑๘ แห่ง ประกอบด้วย

ตารางที่ ๑๕ แสดงชื่อสถานประกอบการด้านพลังงาน

ชื่อสถานประกอบการ	ชนิดเชื้อเพลิงหลัก/แหล่งพลังงานต้นกำลัง	ขนาดกำลังการผลิต (MW)	ขนาดกำลังการผลิต (kVA)
๑. บริษัท ดีเอ็มฟาสีส จำกัด	ก๊าซชีวภาพ (Biogas){น้ำเสียจากกระบวนการผลิตเอทานอลและกากมันสำปะหลัง}	๐.๙๕	๑,๑๘๗.๕๐
๒. บริษัท หนองบัว กรีนพาวเวอร์ จำกัด	ชีวมวล (Biomass){Gasification จากไม้สับและเศษไม้}	๒	๒,๕๐๐.๐๐
๓. บริษัท แม่วงศ์ เอ็นเนอจี จำกัด	ชีวมวล (Biomass){ไม้ (ชิ้นไม้สับ, เปลือกไม้, เศษไม้, ขี้เลื่อย)}	๙	๑๑,๒๕๐.๐๐
๔. บริษัท รวมผลไบโอเพาเวอร์ จำกัด	ชีวมวล (Biomass){วัสดุเหลือใช้จากการผลิตน้ำตาล (กากอ้อย, ใบอ้อย)}	๕๐	๖๒,๕๐๐.๐๐
๕. บริษัท เกษตรไทย อินเตอร์เนชั่นแนล ชูการ์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	ชีวมวล (Biomass){วัสดุเหลือใช้จากการผลิตน้ำตาล (กากอ้อย, ใบอ้อย)}	๕๐	๖๒,๕๐๐.๐๐
๖. บริษัท เกษตรไทยไบโอเพาเวอร์ จำกัด	ชีวมวล (Biomass){วัสดุเหลือใช้จากการผลิตน้ำตาล (กากอ้อย, ใบอ้อย)}	๖๐	๗๐,๕๘๙.๐๐
๗. บริษัท จีจีซี เคทิส ไบโออินดัสเทรียล จำกัด	ชีวมวล (Biomass){วัสดุเหลือใช้จากการผลิตน้ำตาล (กากอ้อย, ใบอ้อย), ชีวมวล (Biomass){น้ำกากส่าเข้มข้น}	๘๕	๙๙,๙๙๙.๗๖
๘. บริษัท เกษตรไทย อินเตอร์เนชั่นแนล ชูการ์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) สาขา ๓	ชีวมวล (Biomass){วัสดุเหลือใช้จากการผลิตน้ำตาล (กากอ้อย, ใบอ้อย), น้ำมันดีเซล (Diesel Oil)}	๓๒.๕	๔๐,๖๒๕.๐๐
๙. บริษัท เคทิส ไบโอเอทานอล จำกัด	ถ่านหินบิทูมินัสและก๊าซชีวภาพ	๓.๒๒	๔,๐๒๕.๐๐
๑๐. บริษัท เอ็นไวรอนเมนท์พัลท์ แอนด์ เปเปอร์ จำกัด	ถ่านหินและน้ำมันยางดำ	๓๑.๙๙๙	๓๙,๙๙๙.๗๕

ชื่อสถานประกอบกิจการ	ชนิดเชื้อเพลิงหลัก/แหล่งพลังงานต้นกำลัง	ขนาดกำลังการผลิต (MW)	ขนาดกำลังการผลิต (kVA)
๑๑. บริษัท จี-พาวเวอร์ โซลาร์ จำกัด (โครงการตาซัด)	พลังแสงอาทิตย์ (Solar Photovoltaic Power){Polycrystalline ขนาด ๒๘๐ Wp จำนวน ๒๗ แผง และ Inverter ขนาด ๕๐๐ kW จำนวน ๑๓ ชุด	๖.๕	๖,๕๐๐.๐๐
๑๒. บริษัท จี-พาวเวอร์ โซลาร์ จำกัด (โครงการตาสัง)	พลังแสงอาทิตย์ (Solar Photovoltaic Power){Polycrystalline}	๖.๕	๖,๕๐๐.๐๐
๑๓. บริษัท กฤษณรงค์อัญญา จำกัด	พลังแสงอาทิตย์ (Solar Photovoltaic Power){Silicon Crystalline (Single-Si, Multi-Si)}	๗	๗,๐๐๐.๐๐
๑๔. บริษัท ซอยล์กรีนเทคโนโลยี จำกัด	พลังแสงอาทิตย์ (Solar Photovoltaic Power){Silicon Crystalline (Single-Si, Multi-Si)}	๗.๐๙๕	๗,๐๙๕.๐๐
๑๕. บริษัท อีเอ โซล่า นครสวรรค์ จำกัด	พลังแสงอาทิตย์ (Solar Photovoltaic Power){Silicon Crystalline (Single-Si, Multi-Si)}	๙๐	๙๐,๐๐๐.๐๐
๑๖. บริษัท กฤษณรงค์อัญญา จำกัด	พลังแสงอาทิตย์ (Solar Photovoltaic Power){Silicon Thin Film (Amorphous-Si)}	๑.๑๓	๑,๑๓๐.๐๐
๑๗. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ฟาร์มเกษตรชัย	พลังแสงอาทิตย์ (Solar Photovoltaic Power){Silicon Crystalline (Single-Si, Multi-Si)}	๑.๘	๑,๘๐๐.๐๐
๑๘. บริษัท ทูเอ็นเนอร์จี จำกัด	ขยะชุมชน (Municipal Waste) {Incineration (Direct Combustion)}	๙	๑๑,๒๕๐.๐๐
รวม		๔๕๓.๖๙๔	๕๒๖,๔๕๐.๐๗

ที่มา : คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน กฟผ. กฟน. กฟภ. และ พพ. ณ เดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ตารางที่ ๑๖ แสดงกองทุนพัฒนาพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า จำนวน ๙ แห่ง (ขนาดกลาง ๑ แห่ง ขนาดเล็ก ๘ แห่ง)

ชื่อกองทุน	ประเภทกองทุน
๑. กองทุนพัฒนาไฟฟ้าจังหวัดนครสวรรค์ ๑	ขนาดกลาง
๒. กองทุนพัฒนาไฟฟ้าจังหวัดนครสวรรค์ ๒	ขนาดเล็ก
๓. กองทุนพัฒนาไฟฟ้าจังหวัดนครสวรรค์ ๓	ขนาดเล็ก
๔. กองทุนพัฒนาไฟฟ้าจังหวัดนครสวรรค์ ๔	ขนาดเล็ก
๕. กองทุนพัฒนาไฟฟ้าจังหวัดนครสวรรค์ ๕	ขนาดเล็ก
๖. กองทุนพัฒนาไฟฟ้าจังหวัดนครสวรรค์ ๖	ขนาดเล็ก
๗. กองทุนพัฒนาไฟฟ้าจังหวัดนครสวรรค์ ๗	ขนาดเล็ก
๘. กองทุนพัฒนาไฟฟ้าจังหวัดนครสวรรค์ ๘	ขนาดเล็ก
๙. กองทุนพัฒนาไฟฟ้าจังหวัดนครสวรรค์ ๙	ขนาดเล็ก

ที่มา : คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

ตารางที่ ๑๗ แสดงระบบการขนส่งทางท่อในเขตพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์

ระบบ	จำนวน	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง
๑. ระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ	๒๑,๘๐๐ เมตร	ขนาด ๒๐ นิ้ว
๒. ระบบขนส่งน้ำมันทางท่อ	๗๖,๐๐๐ เมตร	ขนาด ๑๔ นิ้ว

ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

ตารางที่ ๑๘ แสดงข้อมูลสถานประกอบการด้านน้ำมัน ตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒

ข้อมูลสถานประกอบการด้านน้ำมันเชื้อเพลิง	
ประเภท	จำนวน
สถานีบริการน้ำมันฯ ประเภท ก	๑๖๔ แห่ง
สถานีบริการน้ำมันฯ ประเภท ข	- แห่ง
สถานีบริการน้ำมันฯ ประเภท ค ๑	๕๗๖ แห่ง
สถานีบริการน้ำมันฯ ประเภท ค ๒	๔๐ แห่ง
สถานีบริการน้ำมันฯ ประเภท ง	๑๕๔ แห่ง
คลังน้ำมันเชื้อเพลิง	๑ แห่ง
สถานที่เก็บน้ำมัน ประเภทที่ ๓	๗ แห่ง
ถังขนส่งน้ำมัน	๒๑๙ คัน
ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๑๐	๑ ราย
ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๑๑	๗๕๘ ราย
ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๑๒	๗๕ ราย

ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

ตารางที่ ๑๙ แสดงข้อมูลสถานประกอบการด้านก๊าซปิโตรเลียมเหลว ตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒

ข้อมูลสถานประกอบการด้านก๊าซปิโตรเลียม (LPG)	
ประเภท	จำนวน
สถานีบรรจุก๊าซ LPG	๗ แห่ง
สถานีบริการก๊าซ	๓๐ แห่ง
-LPG	๒๗ แห่ง
-NGV	๓ แห่ง
ถังขนส่งก๊าซ LPG	๕ คัน
ร้านจำหน่ายก๊าซ LPG	๒๓๘ แห่ง
สถานที่ใช้ก๊าซ LPG	๑๕ แห่ง
คลังก๊าซปิโตรเลียมเหลว	๓ แห่ง

ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

ตารางที่ ๒๐ แสดงข้อมูลสถานประกอบการด้านก๊าซธรรมชาติตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒

ประเภท	จำนวน
๑. ระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ	๒ โครงการ
๒. สถานีบริการก๊าซธรรมชาติ	๔ แห่ง

ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

• **ด้านการประปา** ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ (ต.ค.๖๕-มิ.ย.๖๖) การประปาส่วนภูมิภาค (เฉพาะจังหวัดนครสวรรค์) มีกำลังการผลิต รวมทั้งสิ้น ๒,๙๒๐ ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง ปริมาณน้ำที่ผลิตได้ ๑๔,๓๐๓,๘๒๑ ลูกบาศก์เมตร จำนวนผู้ใช้น้ำประปา ๖๘,๙๔๒ ครั้วเรือน (เฉพาะพื้นที่ที่ กปภ. รับผิดชอบ ได้แก่ กปภ.สาขานครสวรรค์, ท่าตะโก, ลาดยาว, พยุหะคีรี ไม่รวมประปาเทศบาล, ประปาหมู่บ้าน) คิดเป็น ร้อยละ ๑๖.๐๓ ของครั้วเรือนในจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๔๒๙,๙๘๔ ครั้วเรือน

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลการประปาส่วนภูมิภาค เขต ๑๐

การประปาส่วนภูมิภาค	ปี พ.ศ. ๒๕๖๕		ปี พ.ศ. ๒๕๖๖	
	จำนวนผู้ใช้น้ำ (ครั้วเรือน)	กำลังการผลิต (ลบ. ม./ชม.)	จำนวนผู้ใช้น้ำ (ครั้วเรือน)	กำลังการผลิต (ลบ.ม.)
การประปาส่วนภูมิภาค เขต ๑๐				
กปภ.สาขานครสวรรค์	๓๔,๑๔๖	๑,๖๕๐	๓๔,๙๓๓	๑,๖๕๐
กปภ.สาขาท่าตะโก	๑๓,๘๙๑	๖๐๐	๑๔,๐๓๐	๕๐๐
กปภ.สาขาลาดยาว	๗,๙๑๗	๒๒๐	๗,๙๙๔	๒๒๐
กปภ.สาขาพยุหะคีรี	๑๑,๘๗๔	๕๕๐	๑๑,๘๘๕	๕๕๐
รวม	๖๗,๘๒๘	๓,๐๒๐	๖๘,๙๔๒	๒,๙๒๐

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค เขต ๑๐

หมายเหตุ ข้อมูลเฉพาะพื้นที่การประปาส่วนภูมิภาครับผิดชอบเท่านั้น ไม่รวมประปาเทศบาลหรือหมู่บ้าน

นอกจากนี้ผู้ใช้ประปาหมู่บ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนประปาหมู่บ้าน ๑,๗๒๘ แห่ง จำนวนหมู่บ้านที่ได้รับประโยชน์ ๑,๒๖๑ หมู่บ้าน ๓๓๘,๘๘๑ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๑๕ ของครั้วเรือนในจังหวัดนครสวรรค์ จำนวนประปาหมู่บ้านที่ผ่านเกณฑ์คุณภาพน้ำของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์ ๓๐๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๓๐

• **โทรศัพท์และการสื่อสารอื่นๆ** ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๖ เลขหมายโทรศัพท์ (TOT) และ บมจ.ไทยเทเลโฟน แอนด์ เทเลคอมมิวนิเคชั่น (TT&T) มีจำนวนชุมสายทั้งหมด ๒๒๕ ชุมสาย ยกเลิกเหลือจำนวน ๔๗ ชุมสาย เลขหมายคงเหลือจำนวน ๘๙,๓๑๑ เลขหมาย มีศูนย์บริการลูกค้า NT จำนวน ๗ แห่ง จากการสำรวจสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ประชากรที่มีอายุ ๖ ปีขึ้นไปจำนวน ๙๐๗,๕๗๐ คน ประชากรที่ใช้โทรศัพท์มือถือจำนวน ๘๓๔,๓๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๙๓ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ๗๐๙,๔๖๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๑๗ ครั้วเรือนที่มีคอมพิวเตอร์จำนวน ๖๗,๙๐๐ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๘๖ ไม่มีคอมพิวเตอร์จำนวน ๒๗๓,๙๓๐ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๑๔ และครั้วเรือนที่มีโทรศัพท์มือถือจำนวน ๓๒๔,๔๔๐ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๙๑ ครั้วเรือนที่ไม่มีโทรศัพท์มือถือจำนวน ๑๗,๔๐๐ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๙

ตารางที่ ๒๒ แสดงจำนวนจุดติดตั้งเน็ตประชารัฐ (หมู่บ้าน) จังหวัดนครสวรรค์

ศูนย์บริการลูกค้า ทีโอที สาขา	เน็ตประชารัฐ (หมู่บ้าน)	ศูนย์บริการลูกค้า ทีโอที สาขา	เน็ตประชารัฐ (หมู่บ้าน)
นครสวรรค์	๑๓๐	ชุมแสง	๑๒๒
ปากน้ำโพ	๒๙	ลาดยาว	๑๒๒
ตากลี	๔๒	ท่าตะโก	๑๒๖
พยุหะคีรี	๔๐		
รวม			๖๑๑

ที่มา : ศูนย์สนับสนุนการปฏิบัติงาน ส่วนขายและบริการลูกค้า นครสวรรค์ ข้อมูล ณ กรกฎาคม ๒๕๖๖

• **ด่านกักกันของจังหวัด**

จังหวัดนครสวรรค์ มีด่านกักกันด้านปศุสัตว์ จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ ด่านกักกันสัตว์นครสวรรค์ ตั้งอยู่ที่ เลขที่ ๙๑๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลย่านมัทรี อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑) สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป

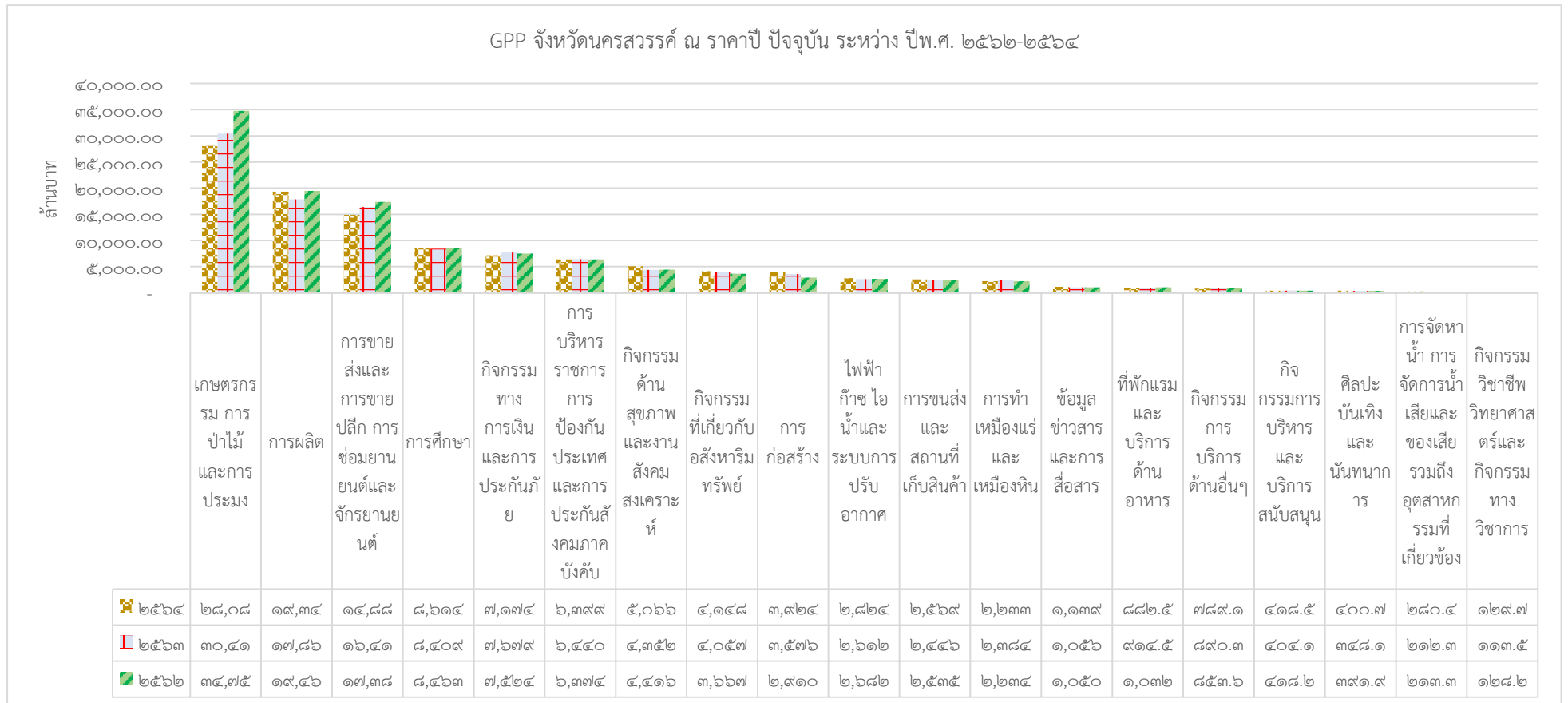
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครสวรรค์ ณ ราคาปีปัจจุบัน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีจำนวน ๑๐๙,๓๑๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๘ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ Gross domestic product (GDP) ประเทศไทย เป็นลำดับ ๓ ในภาคเหนือ(๑๗จังหวัด) ลำดับที่ ๒๖ ของประเทศ ลดลงจำนวน -๑,๒๘๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ -๑.๑๖ จาก GPP ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑๑๐,๕๙๖ ล้านบาท แต่มีทิศทางที่ดีขึ้น สาเหตุจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID -๑๙) มีการกระจายวัคซีนที่มีประสิทธิภาพ การผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID -๑๙) ทำให้สาขาที่พักรวมและบริการด้านอาหารถดถอยในอัตราน้อยลง การผลิตภาคอุตสาหกรรมลดลง ภาคการเกษตรต้นปีมีปริมาณน้ำฝนมากจึงขยายพื้นที่เพาะปลูก แต่ปลายปีได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง น้ำท่วมหลากในหลายพื้นที่ การเฝ้าระวังโรคระบาดในสัตว์จากประเทศเพื่อนบ้าน ราคาน้ำมันและอาหารสัตว์เพิ่มสูงขึ้น การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยายนยนต์ ลดลงร้อยละ -๙.๓๖ กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย ลดลงร้อยละ -๖.๕๗ คาดว่าเกิดจากธุรกิจประกันภัยซึ่งจำนวนกรมธรรม์ที่มีผลบังคับลดลงร้อยละ -๒๒.๕๖ และจำนวนเงินเอาประกันภัยลดลงร้อยละ -๔๕.๙๑ จากปี พ.ศ.๒๕๖๓ อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ(GDP แบบปริมาณลูกโซ่) ลดลงร้อยละ -๐.๘๗ โดยอัตราการเติบโตภาคเกษตรกรรมลดลงร้อยละ -๔.๗๑ อัตราการเติบโตภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๒๑ และอัตราการเติบโตภาคบริการลดลงร้อยละ ๐.๔๗

๒) ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) ๑๖ สาขา

GPP ณ ราคาปัจจุบัน ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง ลดลง - ๒,๓๒๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ -๗.๖๖ ภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นจำนวน ๑,๖๑๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗.๐๑ ภาคบริการลดลงจำนวน ๕๖๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ -๐.๙๙ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อคน จำนวน ๑๑๙,๘๕๖ บาทต่อคน มากเป็นลำดับ ๔ ในภาคเหนือ ลดลงจำนวน -๒๙๗ บาท (จากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑๒๐,๑๕๒ บาท) สาขาอุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดนครสวรรค์ ๕ ลำดับแรก ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้แก่ เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง, การผลิต, การขายส่งและการขายปลีกการซ่อมยานยนต์และจักรยายนต์, การศึกษา และกิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย โดยมีมูลค่ารวม ๗๘,๑๐๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๔๕ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดทั้งหมด

เมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตของ GPP แบบปริมาณลูกโซ่ของจังหวัดนครสวรรค์ ระหว่าง ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กับ ๒๕๖๓ พบว่า ผลสัมฤทธิ์มวลรวมจังหวัดลดลงร้อยละ -๐.๘๗ เมื่อเทียบระหว่าง สาขาอุตสาหกรรมที่การเติบโตของ GPP ลดลงหรือติดลบในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง ลดลงร้อยละ -๔.๗๑, กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิชาการลดลงร้อยละ -๑๔.๑๔ , การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน ลดลงร้อยละ -๑๐.๓๔ การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ลดลงร้อยละ -๕.๙๓ กิจกรรมทางการเงินและการ ประกันภัยลดลงร้อยละ -๔.๑๙ การบริหารราชการ การป้องกันประเทศและการประกันสังคมภาคบังคับลดลงร้อยละ -๒.๙๑ ที่พักรวมและบริการด้านอาหารลดลงร้อยละ -๑.๒๕ และกิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ ลดลงร้อยละ -๑๒.๐ สาขาอุตสาหกรรมที่เติบโตสูงขึ้น ได้แก่ การผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๑๔, กิจกรรมที่เกี่ยวกับก่อสร้างเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๑, การศึกษาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๖๒, กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๔.๐๕, การก่อสร้าง เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘.๕, การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๒๒, ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสารเพิ่มขึ้นร้อยละ ๘.๕๐, ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำและระบบการปรับอากาศเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗.๒๙, การจัดหา น้ำ การจัดการน้ำเสียและของเสียรวมถึง อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๖.๙๕, ศิลปะ บันเทิงและนันทนาการเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๔.๗๒, กิจกรรมการบริหาร และบริการสนับสนุนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๓๑ และกิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิชาการเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑.๑๓

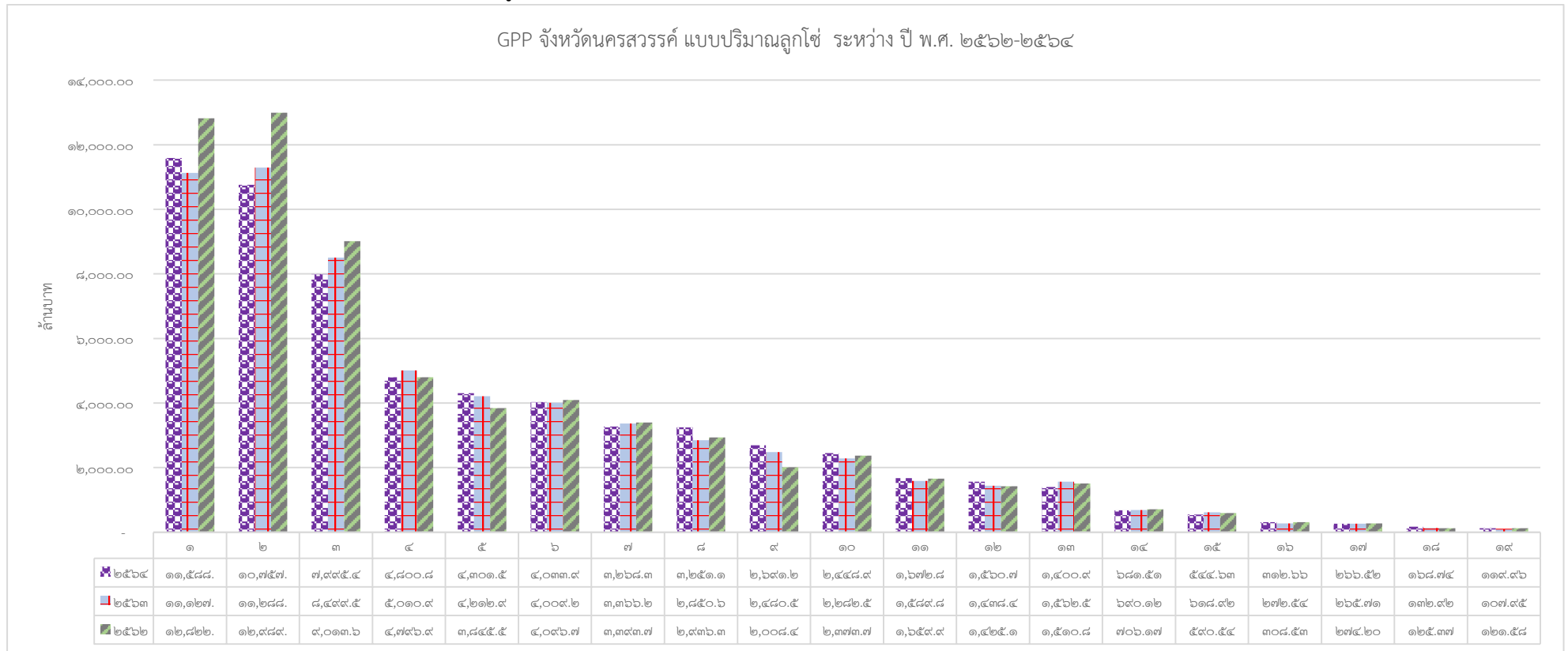
ตารางที่ ๒๓ แสดง GPP จังหวัดนครสวรรค์ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ ๒๔ แสดง GPP จังหวัดนครสวรรค์ แบบปริมาณลูกโซ่ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ ๒๕ แสดงการเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กับ GDP ประเทศไทย และลำดับจังหวัดเทียบระดับประเทศและภาคเหนือ ๑๗ จังหวัด จังหวัดนครสวรรค์ได้ลำดับที่ในแต่ละสาขาระดับประเทศอยู่ระหว่าง ๙ - ๔๑ ระดับภาคเหนืออยู่ระหว่าง ๒ - ๑๐ รายละเอียดดังนี้

	GPP ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๔							GPP จังหวัดนครสวรรค์ แบบปริมาณลูกโซ่		
	นครสวรรค์	GDP ประเทศ	ร้อยละ	ลำดับ	ภาคเหนือ	ร้อยละ	ลำดับ	๒๕๖๔	๒๕๖๓	ร้อยละ
ภาคเกษตรกรรม	๒๘,๐๙๐	๑,๔๐๗,๘๔๘	๒.๐๐	๙	๒๙๖,๑๓๖	๙.๔๙	๒	๑๐,๗๕๗	๑๑,๒๘๙	-๔.๗๑
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๒๘,๐๙๐	๑,๔๐๗,๘๔๘	๒.๐๐	๙	๒๙๖,๑๓๖	๙.๔๙	๒	๑๐,๗๕๗	๑๑,๒๘๙	-๔.๗๑
ภาคนอกเกษตร	๘๑,๒๒๖	๑๔,๗๕๘,๗๕๐	๐.๕๕	๒๖	๙๕๕,๓๒๒	๘.๕๐	๓	๔๙,๖๖๓	๔๙,๓๗๐	๐.๕๙
ภาคอุตสาหกรรม	๒๔,๖๘๗	๕,๒๑๘,๕๐๒	๐.๔๗	๒๕	๒๗๐,๕๗๑	๙.๑๒	๔	๑๕,๐๒๑	๑๔,๕๕๓	๓.๒๑
การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	๒,๒๓๔	๓๕๑,๘๖๓	๐.๖๓	๑๕	๔๐,๑๖๗	๕.๕๖	๓	๑,๔๐๑	๑,๕๖๓	-๑๐.๓๔
การผลิต	๑๙,๓๔๙	๔,๓๙๓,๖๖๑	๐.๔๔	๒๕	๑๙๙,๕๑๓	๙.๗๐	๔	๑๑,๕๘๙	๑๑,๑๒๗	๔.๑๔
ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำและระบบ การปรับอากาศ	๒,๘๒๔	๔๐๐,๒๔๒	๐.๗๑	๒๔	๒๔,๔๒๑	๑๑.๕๖	๓	๒,๔๔๙	๒,๒๘๓	๗.๒๙
การจัดหาน้ำ การจัดการน้ำเสียและ ของเสียรวมถึงอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง	๒๘๐	๗๒,๗๓๖	๐.๓๙	๔๑	๖,๔๗๑	๔.๓๓	๑๐	๑๖๙	๑๓๓	๒๖.๙๕
ภาคบริการ	๕๖,๕๓๙	๙,๕๔๐,๒๔๘	๐.๕๙	๒๕	๖๘๔,๗๕๑	๘.๒๖	๔	๓๔,๗๕๗	๓๔,๙๑๙	-๐.๔๗
การก่อสร้าง	๓,๙๒๔	๔๓๗,๗๖๑	๐.๙๐	๒๘	๕๖,๙๗๔	๖.๘๙	๔	๒,๖๙๑	๒,๔๘๑	๘.๕๐
การขายส่งและการขายปลีก รถมอเตอร์ ยนต์และจักรยานยนต์	๑๔,๘๘๑	๒,๖๓๖,๖๒๘	๐.๕๖	๒๕	๑๕๙,๔๖๕	๙.๓๓	๓	๗,๙๙๕	๘,๕๐๐	-๕.๙๓
การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	๒,๕๗๐	๗๓๖,๖๑๒	๐.๓๕	๓๔	๓๔,๐๓๑	๗.๕๕	๓	๑,๖๗๓	๑,๕๙๐	๕.๒๒
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๘๘๓	๕๑๕,๔๔๔	๐.๑๗	๒๖	๒๑,๐๓๖	๔.๒๐	๓	๖๘๒	๖๙๐	-๑.๒๕
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๑,๑๔๐	๔๕๙,๐๙๕	๐.๒๕	๒๒	๑๔,๔๙๑	๗.๘๖	๓	๑,๕๖๑	๑,๔๓๘	๘.๕๐
กิจกรรมทางการเงินและการ ประกันภัย	๗,๑๗๔	๑,๓๔๕,๔๕๑	๐.๕๓	๒๓	๘๑,๖๗๗	๘.๗๘	๓	๔,๘๐๑	๕,๐๑๑	-๔.๑๙

	GPP ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๔							GPP จังหวัดนครสวรรค์ แบบปริมาณลูกโซ่		
	นครสวรรค์	GDP ประเทศ	ร้อยละ	ลำดับ	ภาคเหนือ	ร้อยละ	ลำดับ	๒๕๖๔	๒๕๖๓	ร้อยละ
กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์	๔,๑๔๙	๔๓๖,๕๒๙	๐.๙๕	๒๙	๕๒,๐๖๒	๗.๙๗	๕	๔,๓๐๒	๔,๒๑๓	๒.๑๐
กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และ กิจกรรมทางวิชาการ	๑๓๐	๒๗๔,๒๘๙	๐.๐๕	๒๖	๑,๘๕๖	๖.๙๙	๕	๑๒๐	๑๐๘	๑๑.๑๓
กิจกรรมการบริหารและบริการ สนับสนุน	๔๑๙	๒๐๑,๗๕๙	๐.๒๑	๒๒	๓,๘๑๒	๑๐.๙๘	๒	๒๖๗	๒๖๖	๐.๓๑
การบริหารราชการ การป้องกัน ประเทศและการประกันสังคมภาค บังคับ	๖,๔๐๐	๑,๐๕๒,๕๙๘	๐.๖๑	๒๖	๗๔,๐๗๒	๘.๖๔	๓	๓,๒๖๘	๓,๓๖๖	-๒.๙๑
การศึกษา	๘,๖๑๔	๗๐๔,๗๒๕	๑.๒๒	๒๒	๑๑๓,๗๓๘	๗.๕๗	๔	๔,๐๓๔	๔,๐๐๙	๐.๖๒
กิจกรรมด้านสุขภาพและ งานสังคมสงเคราะห์	๕,๐๖๖	๔๑๐,๑๙๗	๑.๒๔	๑๘	๕๕,๑๑๓	๙.๑๙	๓	๓,๒๕๑	๒,๘๕๑	๑๔.๐๕
ศิลปะ บันเทิงและนันทนาการ	๔๐๑	๑๐๗,๗๕๐	๐.๓๗	๒๐	๔,๔๙๘	๘.๙๑	๓	๓๑๓	๒๗๓	๑๔.๗๒
กิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ	๗๘๙	๒๒๑,๔๑๐	๐.๓๖	๒๖	๑๑,๙๒๕	๖.๖๒	๓	๕๔๕	๖๑๙	-๑๒.๐๐
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๑๐๙,๓๑๖	๑๖,๑๖๖,๕๙๘	๐.๖๘	๒๖	๑,๒๕๑,๔๕๗	๘.๗๔	๓	๕๘,๐๘๒	๕๘,๕๘๙	-๐.๘๗
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ต่อคน (บาท)	๑๑๙,๘๕๖	๒๓๑,๙๘๖	๕๑.๖๗	๓๖	๑๑๑,๐๑๘	๑๐๗.๙๖	๔			
ประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๙๑๒	๖๙,๖๘๘	๑.๓๑	๒๕	๑๑,๒๗๓	๘.๐๙	๓			

ที่มา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ ครุฑเรือเกษตรกรรมและแรงงานภาคเกษตร

ตารางที่ ๒๖ แสดงจำนวนครุฑเรือเกษตรกรรมและแรงงานภาคเกษตร

อำเภอ	จำนวนครุฑเรือ	จำนวนครุฑเรือ เกษตรกรรม	ร้อยละจำนวน ครุฑเรือเกษตร/ ครุฑเรือทั้งหมด	จำนวนแรงงาน ภาคเกษตร (ราย)
เมืองนครสวรรค์	๑๑๒,๓๐๑	๑๔,๑๘๙	๑๒.๖๓	๑๔,๑๘๙
โกรกพระ	๑๒,๐๑๗	๔,๗๖๒	๓๙.๖๓	๔,๗๖๒
ชุมแสง	๒๓,๕๑๗	๑๐,๔๕๑	๔๔.๔๔	๑๐,๔๕๑
หนองบัว	๒๗,๘๙๘	๑๓,๐๓๖	๔๖.๗๓	๑๓,๐๓๖
บรรพตพิสัย	๒๙,๙๗๘	๑๔,๑๘๐	๔๗.๓๐	๑๔,๑๘๐
เก้าเลี้ยว	๑๒,๖๐๒	๕,๑๘๐	๔๑.๑๐	๕,๑๘๐
ตากสิน	๔๐,๒๓๕	๙,๕๗๑	๒๓.๗๙	๙,๕๗๑
ท่าตะโก	๒๖,๐๓๖	๑๔,๙๗๐	๕๗.๕๐	๑๔,๙๗๐
ไพศาลี	๒๕,๔๘๖	๑๔,๑๓๗	๕๕.๕๗	๑๔,๑๓๗
พยุหะคีรี	๒๖,๓๗๖	๘,๘๙๒	๓๓.๗๑	๘,๘๙๒
ลาดยาว	๓๒,๑๙๘	๑๓,๑๘๐	๔๐.๙๓	๑๓,๑๘๐
ตากฟ้า	๑๕,๑๒๒	๕,๙๑๒	๓๙.๑๐	๕,๙๑๒
แม่วงก์	๑๘,๔๙๙	๗,๒๗๑	๓๙.๓๐	๗,๒๗๑
แม่เปิน	๖,๘๓๘	๒,๕๑๗	๓๖.๘๑	๒,๕๑๗
ชุมตาบง	๖,๓๑๗	๒,๘๔๒	๔๕.๙๙	๒,๘๔๒
รวม	๔๑๕,๔๒๐	๑๔๑,๐๙๐	๓๓.๙๖	๑๔๑,๐๙๐

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนครสวรรค์, สำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์

๑) แหล่งน้ำใต้ดิน

แหล่งน้ำใต้ดินในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ โดยส่วนใหญ่ของพื้นที่เป็นพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำบาดาลปานกลาง และให้น้ำบาดาลคุณภาพดี ซึ่งปริมาณน้ำบาดาลจะใช้ระดับความเข้มของสี (tone) เป็นเครื่องแสดงแทน แบ่งออกเป็น ๔ ระดับ ควบคู่กันไปกับข้อมูลด้านคุณภาพน้ำที่เป็นค่าปริมาณสารละลายทั้งหมด (TDS) โดยได้แบ่งระดับความเข้มของสีทั้งหมด ๓ สี ได้แก่ สีฟ้าแสดงพื้นที่ให้น้ำบาดาลคุณภาพดี สีเขียวแสดงพื้นที่ให้น้ำบาดาลคุณภาพปานกลาง และสีน้ำตาลแสดงพื้นที่ให้น้ำบาดาลคุณภาพต่ำ และแบ่งระดับความเข้มสีเป็น ๔ ระดับ ได้แก่

- ๑) ระดับความเข้มสีอ่อนที่สุด เป็นพื้นที่ที่มีน้ำบาดาลอยู่น้อย ได้ปริมาณน้ำไม่เกิน ๒ ลบ.ม./ชม.
- ๒) ระดับความเข้มสีอ่อน เป็นพื้นที่ที่มีน้ำบาดาลปานกลาง ได้ปริมาณน้ำไม่เกิน ๒-๑๐ ลบ.ม./ชม.
- ๓) ระดับความเข้มสีปกติ เป็นพื้นที่ที่มีน้ำบาดาลมาก ได้ปริมาณน้ำไม่เกิน ๑๐-๒๐ ลบ.ม./ชม.
- ๔) ระดับความเข้มสีอ่อนที่สุด เป็นพื้นที่ที่มีน้ำบาดาลอยู่มาก ได้ปริมาณน้ำ ๒๐ ลบ.ม./ชม. ขึ้นไป

ปริมาณน้ำบาดาลต้นทุน จังหวัดนครสวรรค์มีปริมาณน้ำบาดาลต้นทุนในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ที่สามารถนำมาใช้ได้ทั้งหมด รวม ๗๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี โดยมีปริมาณน้ำบาดาลต้นทุนที่สามารถนำมาใช้ได้มากที่สุดที่อำเภอไพศาลี และมีปริมาณน้ำบาดาลต้นทุนที่สามารถนำมาใช้น้อยที่สุดที่อำเภอเก้าเลี้ยวและอำเภอชุมตาบง

ตารางที่ ๒๘ แสดงปริมาณน้ำบาดาลต้นทุน จังหวัดนครสวรรค์

อำเภอ	ปริมาณน้ำบาดาลต้นทุนที่สามารถนำมาใช้ได้ (ล้าน ลบ.ม. / ปี)	อำเภอ	ปริมาณน้ำบาดาลต้นทุนที่สามารถนำมาใช้ได้ (ล้าน ลบ.ม. / ปี)
อำเภอเก้าเลี้ยว	๑๙	อำเภอแม่วงก์	๖๗
อำเภอโกรกพระ	๒๓	อำเภอลาดยาว	๕๙
อำเภอชุมแสง	๔๕	อำเภอชุมตาบง	๑๙
อำเภอท่าตะโก	๖๘	อำเภอแม่เปิน	๒๓
อำเภอบรรพตพิสัย	๕๘	อำเภอตากฟ้า	๓๘
อำเภอหนองบัว	๖๖	อำเภอตากฟ้า	๖๖
อำเภอพยุหะคีรี	๕๓	อำเภอไพศาลี	๗๗
อำเภอเมืองนครสวรรค์	๕๘	รวม	๗๔๐

บ่อบาดาลที่มีใบอนุญาตใช้น้ำบาดาลในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ (พ.ศ. ๒๕๔๒ - ๒๕๖๕) แบ่งเป็นประเภทอุบโภค - บริโภค ๗๐๐ บ่อ ประเภทเกษตรกรรม ๕๐๓ บ่อ และประเภทธุรกิจ ๒๒๔ บ่อ รวม ๑,๓๒๗ บ่อ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕)

๒) พื้นที่ชลประทาน

พื้นที่ของจังหวัดนครสวรรค์ ๕,๙๙๘,๕๔๘ ไร่ มีโครงการที่ดำเนินการแล้ว ครอบคลุมพื้นที่ ๑,๔๙๘,๒๘๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๙๘ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด มีโครงการชลประทานในพื้นที่ ๒๖๗ โครงการ เป็นโครงการชลประทานขนาดใหญ่ ๔ โครงการ โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน ๑๕ โครงการ โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน ๑๘๘ โครงการ เนื่องจากความสูงของระดับน้ำในแม่น้ำ มีความแตกต่างกันมาก จึงมีโครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้าถึง ๖๔ โครงการ ตามพื้นที่ริมแม่น้ำ

มีพื้นที่โครงการในเขตชลประทาน (ลำดับ ๑ และ ๒ ตามตารางด้านล่าง) ที่ชลประทานดูแล ๖๕๐,๔๖๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๘๔ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

ตารางที่ ๒๙ แสดงจำนวนโครงการชลประทานในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. ๒๕๖๖

โครงการชลประทานขนาดใหญ่

อำเภอ	ตำบล	ที่ตั้งโครงการ (ไร่)			หมายเหตุ
		พื้นที่โครงการ	พื้นที่ชลประทาน	พื้นที่รับประโยชน์	
ชุมแสง	ท่าไม้		๗,๙๑๗		คบ.ท่าบัว
	ฆะมัง		๓,๗๕๙		คบ.ท่าบัว
	เกษไชย		๑๔๕๖		คบ.ท่าบัว
	พิบูล		๑๒๖๘		คบ.ท่าบัว
	รวม		๑๔,๔๐๐		
บรรพตพิสัย	บึงปลาทุ		๒๒,๘๙๐		คบ.วังยาง-หนองขวัญ
	หนองตางู		๓๘,๒๑๖		คบ.วังยาง-หนองขวัญ
	ด่านช้าง		๔๔,๔๔๐		คบ.วังยาง-หนองขวัญ
	ตาซัด		๒๔,๖๙๒		คบ.วังยาง-หนองขวัญ
	หนองกรด		๓๓,๒๒๓		คบ.วังยาง-หนองขวัญ
	ตาสิงห์		๒๕,๓๘๕		คบ.วังยาง-หนองขวัญ
	เจริญผล		๙,๘๒๔		คบ.วังยาง-หนองขวัญ
	รวม		๑๙๘,๖๗๐		
ตากถี	หนองโพ		๖,๙๘๓		คบ.มโนรมย์-ช่องแค
	หนองหม้อ		๓๑,๑๔๖		คบ.มโนรมย์-ช่องแค
	ตากถี		๔,๒๑๒		คบ.มโนรมย์-ช่องแค
	สร้อยทอง		๓๐,๙๔๙		คบ.มโนรมย์-ช่องแค
	พรหมนิมิตร		๖,๕๖๐		คบ.มโนรมย์-ช่องแค
	จันเสน		๑๒,๘๑๐		คบ.มโนรมย์-ช่องแค
	รวม		๙๒,๖๖๐		
พยุหะคีรี	พยุหะ		๔,๕๕๙		คบ.มโนรมย์
	เนินมะกอก		๑๔,๓๒๑		คบ.มโนรมย์
	ม่วงหัก		๙,๐๘๓		คบ.มโนรมย์
	ทำนน้ำอ้อย		๔,๙๖๑		คบ.มโนรมย์
	รวม		๓๒,๙๒๔		
รวมทั้งหมด			๓๓๘,๖๕๔		

ที่มา : โครงการชลประทานนครสวรรค์

คบ. หมายถึง โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา , คบ. หมายถึง โครงการชลประทานนครสวรรค์

โครงการชลประทานขนาดกลาง

อำเภอ	ตำบล	พื้นที่ชลประทาน	หมายเหตุ
แก้งเลี้ยว	แก้งเลี้ยว	๓,๐๐๐	
	เขาดิน	๒,๐๐๐	
	หนองเต่า	๓๒,๘๐๕	
	หัวดง	๒๐,๐๐๐	
	รวม	๕๗,๘๐๕	
บรรพตพิสัย	หนองกรด	๓๔,๙๐๐	
	เจริญผล	๒๕,๕๐๐	
	ท่าจั่ว	๒๕๐๐	
	ตาสังข์ใต้	๒,๐๐๐	
	บางตาหงาย	๓๓,๗๐๐	
	ตัวเกา	๒,๕๐๐	
	รวม	๑๐๑,๑๐๐	
ชุมแสง	บางเคียน	๙,๐๐๐	
	พิบูล	๑๕,๐๐๐	
	ทับกฤช	๒,๕๐๐	
	พินลาน	๒,๕๐๐	
	รวม	๒๙,๐๐๐	
เมือง	หนองกระโดน	๑๑,๐๐๐	
	บ้านแก่ง	๑,๐๐๐	
	รวม	๑๒,๐๐๐	
ชุมตาบง	ชุมตาบง	๑๓๒๑๐	อ่างฯ คลองโพธิ์
	ปางสวรรค์	๑๔๑๙๐	อ่างฯ คลองโพธิ์
	รวม	๒๗๔๐๐	
ลาดยาว	ห้วยน้ำหอม	๒๒๖๐๐	อ่างฯ คลองโพธิ์
	มาบแก	๑๐๕๐๐	อ่างฯ คลองโพธิ์
	วังเมือง	๑๖๓๐	อ่างฯ คลองโพธิ์
	ศาลเจ้าไก่ต่อ	๑๐๐๐	อ่างฯ คลองโพธิ์
	รวม	๓๕๗๓๐	
ไพศาลี	ตะคร้อ	๔๔๐๐	อ่างฯ ห้วยใหญ่

อำเภอ	ตำบล	พื้นที่ชลประทาน	หมายเหตุ
	รวม	๔๔๐๐	
โกรกพระ	เนินศาลา	๘,๗๖๓	คป.อุทัยธานี(วังร่มเกล้า)
	ศาลาแดง	๒,๙๒๐	คป.อุทัยธานี(วังร่มเกล้า)
	หาดสูง	๔,๒๘๑	คป.อุทัยธานี(วังร่มเกล้า)
	เนินแก้ว	๔๔๖	คป.อุทัยธานี(วังร่มเกล้า)
	รวม	๑๖,๔๑๐	
ตากถ้ำ	ห้วยหอม	๘,๐๐๐	ฝายห้วยหอม
	รวม	๘,๐๐๐	

ที่มา : โครงการชลประทานนครสวรรค์

คป. หมายถึง โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา , คป. หมายถึง โครงการชลประทานนครสวรรค์

โครงการชลประทานขนาดเล็ก

อำเภอ	ชื่อโครงการชลประทาน	ตำบล	ที่ตั้งโครงการ (ไร่)		
			พื้นที่โครงการ	พื้นที่ชลประทาน	หมายเหตุ
แม่วงก์	ทำนบกดินคลองไส้สูง	เขาชนกัน	๑๐,๐๐๐	-	
	ทรบ.วังน้ำขาว	เขาชนกัน	๓,๐๐๐	-	
	ทรบ.บ้านตลุกข่อยน้ำ	เขาชนกัน	๒,๐๐๐	-	
	รวม		๑๕,๐๐๐		
	อ่าง ฯห้วยหินลับ	วังชาน	อุบิโกค บริโกค	-	
	ทรบ.วังน้ำเขียว	วังชาน	๓,๐๐๐	-	
	ฝายหนองขอน	วังชาน	๑,๕๐๐	-	
	ฝายวังชาน	วังชาน	๔๐๐	-	
	ทรบ.บ้านคลองสำราญ	วังชาน	๓,๐๐๐	-	
	อาคารบังคับน้ำบ้านเนินดินทราย	วังชาน	๒,๐๐๐	-	
	รวม		๙,๙๐๐		
	ฝายแม่เปิน	แม่วงก์	อุบิโกค บริโกค	-	
	อ่าง ฯห้วยน้ำหอม	แม่วงก์	๕๐๐	-	
	รวม		๕๐๐		
	ทรบ.ปางมะระก้อ	แม่เลย์	๑,๐๐๐	-	
	อาคารบังคับน้ำบ้านตาสุม	แม่เลย์	๕๐๐	-	

อำเภอ	ชื่อโครงการชลประทาน	ตำบล	ที่ตั้งโครงการ (ไร่)		
			พื้นที่โครงการ	พื้นที่ชลประทาน	หมายเหตุ
	ฝายบ้านมอสุวรรณค์	แม่เลย์	๓๐๐	-	
	รวม		๑,๘๐๐	-	
	รวมทั้งอำเภอ		๒๗,๒๐๐		
ชุมตาบง	ทรบ.เนินสมบูรณ์สามัคคี	ปางสุวรรณค์	๕๐๐	-	
	รวม		๕๐๐		
	ฝายบ้านหัวเขาแดง	ชุมตาบง	๔,๐๐๐	-	
	ทรบ.คลองยาง	ชุมตาบง	๑,๕๐๐	-	
	ฝายคลองลำปางพร้อมระบบส่งน้ำ	ชุมตาบง	๒,๐๐๐	-	
	รวม		๗,๕๐๐		
รวมทั้งอำเภอ		๘,๐๐๐			
โกรกพระ	ทรบ.คลองวงแหวน	บางประมุง	๓,๐๐๐	-	
	ฝายห้วยตาแวน	บางประมุง	๕,๐๐๐	-	
	ฝายบึงหนองอ้อ	บางประมุง	๕๐๐	-	
	ทรบ.บางเยี่ยม	บางประมุง	๑,๒๐๐	-	
	รวม		๙,๗๐๐		
	ทรบ.คลองตาสอน	โกรกพระ	๒,๐๐๐	-	
	ทรบ.คลองโกรกพระ	โกรกพระ	๑,๐๐๐	-	
	รวม		๓,๐๐๐		
โกรกพระ	ทรบ.คลองบางประมุง	บางมะฝ่อ	๒๐,๐๐๐	-	
	รวม		๒๐,๐๐๐	-	
	รวมทั้งอำเภอ		๓๒,๗๐๐		
เมือง	ทรบ.บ้านมะเกลือ	บ้านมะเกลือ	๑๐,๐๐๐	-	
	รวม		๑๐,๐๐๐		
	ทรบ.หนองกรด	หนองกรด	๑๐,๐๐๐	-	
	ทรบ.หนองปากด	หนองกรด	๔,๐๐๐	-	
	ทรบ.ทัพชุมพล	หนองกรด	๑,๕๐๐		
	รวม		๑๕,๕๐๐		
	ทรบ.คลองโพธิ์	วัดไทรย์	๔,๐๐๐	-	
	ทรบ.บ้านเนินแก้ว	วัดไทรย์	๕๐๐	-	
	รวม		๔,๕๐๐		
	อ่างฯ ห้วยอ่างหิน	หนองปลิง	อุบิโกค บริโกค	-	

อำเภอ	ชื่อโครงการชลประทาน	ตำบล	ที่ตั้งโครงการ (ไร่)		
			พื้นที่โครงการ	พื้นที่ชลประทาน	หมายเหตุ
	รวม		๐		
	ปตร.บ้านแก่ง	บ้านแก่ง	๒,๐๐๐	-	
	รวม		๒,๐๐๐		
	ทรบ.เนินมะขามงาม	หนองกระโดน	๕,๐๐๐	-	
	รวม		๕,๐๐๐		
	ทรบ.บ้านไผ่แก้ว	ตะเคียนเลื่อน	๒,๐๐๐	-	
	รวม		๒,๐๐๐		
	ปรับปรุงคลองบ้านพุน้อย	พระนอน	๑,๐๐๐	-	
	รวม		๑,๐๐๐		
	อาคารบังคับน้ำบางกระแห-คลองตาตือ	เกรียงไกร	๘๐๐	-	
	รวม		๘๐๐		
	อาคารบังคับน้ำหนองงูเหลือม	นครสวรรค์ตก		-	
	รวม		๐		
	รวมทั้งอำเภอ		๔๐,๘๐๐		
ลาดยาว	ฝายวังม้า	วังม้า	๒๖,๐๐๐	-	
	ทรบ.คลองวังม้า	วังม้า	๔,๐๐๐	-	
	ฝายบ้านวังสำราญ	วังม้า	๓,๐๐๐	-	
	อาคารบังคับน้ำคลองไผ่ขวาง	วังม้า	๑,๐๐๐	-	
	รวม		๓๔,๐๐๐		
ลาดยาว	คันกั้นน้ำไผ่ฝรั่ง	หนองยาว	๕,๐๐๐	-	
	ฝายหนองยาว	หนองยาว	๔,๐๐๐	-	
	ทรบ.นกกลาน	หนองยาว	๕,๐๐๐	-	
	ฝายหนองหู่ช้าง	หนองยาว	๗๐๐	-	
	รวม		๑๔,๗๐๐		
	ฝายลานใบเดียว	ลาดยาว	๘,๐๐๐	-	
	ฝายทุ่งหนองไก่อหลาย	ลาดยาว	๓,๐๐๐	-	
	ฝายขุดลาดบรีบาล	ลาดยาว	๕๐๐	-	
	รวม		๑๑,๕๐๐		
	ฝายทุ่งมน	ห้วยน้ำหอม	๕,๐๐๐	-	
	ฝายวังหิน	ห้วยน้ำหอม	๕,๐๐๐	-	
ฝายห้วยยายเหม	ห้วยน้ำหอม	๖,๐๐๐	-		

อำเภอ	ชื่อโครงการชลประทาน	ตำบล	ที่ตั้งโครงการ (ไร่)			
			พื้นที่โครงการ	พื้นที่ชลประทาน	หมายเหตุ	
	ฝายคลองโพธิ์	ห้วยน้ำหอม	๔,๐๐๐	-		
	ฝายบ้านสะเดาซ้าย	ห้วยน้ำหอม	๓,๐๐๐	-		
	รวม		๒๓,๐๐๐			
	ฝายมาบแก	มาบแก	๖,๐๐๐	-		
	รวม		๖,๐๐๐			
	ฝายหนองเต็น	หนองนมวัว	๓,๐๐๐	-		
	ทรบ.ห้วยหินลับพร้อมระบบส่งน้ำ	หนองนมวัว	๗๐๐	-		
	รวม		๓,๗๐๐			
	ทรบ.บ้านวังทัพเกษียณ	ศาลเจ้าไก่ต่อ	๒,๕๐๐	-		
	ฝายแม่เป็น	ศาลเจ้าไก่ต่อ	๘๐๐	-		
	รวม		๓,๓๐๐			
	ฝายห้วยใหญ่	สร้อยละคร	๓,๐๐๐	-		
	รวม		๓,๐๐๐			
	รวมทั้งอำเภอ			๙๙,๒๐๐		
	แก้งเลี้ยว	ทรบ.หนองเต่า	หนองเต่า	๕,๐๐๐	-	
ทรบ.กัลยารัตน์		หนองเต่า	๔,๐๐๐	-		
รวม			๙,๐๐๐			
ทรบ.เนินพยอม		ห้วยดง	๖,๐๐๐	-		
ทรบ.บ้านกระเบื้อง		ห้วยดง	๓,๐๐๐	-		
รวม			๙,๐๐๐			
แก้งเลี้ยว	ทรบ.หาดเสลา	เขาดิน	๒,๐๐๐	-		
	ปรับปรุงคลองแร่ พร้อมอาคาร	เขาดิน	๑,๐๐๐	-		
	รวม		๓,๐๐๐			
	รวมทั้งอำเภอ			๒๑,๐๐๐		
ชุมแสง	ทรบ.ห้วยสระ	บางเคียน	๔,๐๐๐	-		
	ทรบ.คลองท่ามะนาว	บางเคียน	๔,๐๐๐	-		
	ทรบ.คลองบางไผ่	บางเคียน	๓,๐๐๐	-		
	ทรบ.บางหว้า	บางเคียน	๒,๕๐๐	-		
	ทรบ.คลองวังคลัก	บางเคียน	๔,๐๐๐	-		
	รวม		๑๗,๕๐๐			
	อาคารบังคับน้ำหนองพะตะพัง	ทับกฤชใต้	๒๐๐	-		

อำเภอ	ชื่อโครงการชลประทาน	ตำบล	ที่ตั้งโครงการ (ไร่)		
			พื้นที่โครงการ	พื้นที่ชลประทาน	หมายเหตุ
	รวม		๒๐๐		
	ทรบ.คลองพะเนินพร้อมปรับปรุงคลอง สินชัย	ท่าไม้	๒๐๐	-	
	รวม		๒๐๐		
	รวมทั้งอำเภอ		๑๗,๙๐๐		
ตากฟ้า	อ่าง ๓ตะกรุดพันธมน์	อุดมธัญญา	อุบโกค บริโกค	-	
	ฝายดำรงศรีรักษ์	อุดมธัญญา	๒,๐๐๐	-	
	ทรบ.บ้านร่องกระท่อม	อุดมธัญญา	๕๐๐	-	
	อ่าง ๓บ้านร่องกระท่อม	อุดมธัญญา	อุบโกค บริโกค	-	
	รวม		๒,๕๐๐		
	อ่าง ๓บ้านซับตะเคียน	สุขสำราญ	อุบโกค บริโกค	-	
	อ่าง ๓บ้านพุขาม	สุขสำราญ	อุบโกค บริโกค	-	
	รวม		๐		
	ฝายบ้านไผ่นาเรียง	ตากฟ้า	๒,๐๐๐	-	
	รวม		๒,๐๐๐		
	รวมทั้งอำเภอ		๔,๕๐๐		
ตากลี	ฝายห้วยซับใหญ่	หัวหวาย	๑๕,๐๐๐	-	
	ชุดคลองส่งน้ำจันเสน-บ้านลาดทิพรส	จันเสน	๕,๐๐๐	-	
	ทรบ..ห้วยทรัพย์ใหญ่	หัวหวาย	๑๕,๐๐๐	-	
	ฝายห้วยลาด	หนองโพ	๖๐๐	-	
	ฝายบ้านหนองคูน้อย	ลาดทิพรส	๓,๐๐๐	-	
	รวมทั้งอำเภอ		๓๘,๖๐๐		
ท่าตะโก	ทรบ.คลองเจ็ดดง	พนมรอก	๑๕,๐๐๐	-	
	ทรบ.ห้วยธารทหาร	พนมรอก	๑,๘๐๐	-	
	รวม		๑๖,๘๐๐		
	ทรบ.ท่าตะโก	ท่าตะโก	๕,๐๐๐	-	
	ทรบ.บ้านไคตามูย	ท่าตะโก	๑,๖๐๐	-	
	ชุดลอกคลองเตาขนมจีน	ท่าตะโก	๘,๐๐๐	-	

อำเภอ	ชื่อโครงการชลประทาน	ตำบล	ที่ตั้งโครงการ (ไร่)		
			พื้นที่โครงการ	พื้นที่ชลประทาน	หมายเหตุ
	รวม		๑๔,๖๐๐		
	ทรบ.หนองสะเอ็ง	สายลำโพง	๔,๐๐๐	-	
	ทรบ.คลองสายลำโพง	สายลำโพง	๔,๐๐๐	-	
	ทรบ.บ้านหนองเบน	สายลำโพง	๘๐๐	-	
	ทรบ.บ้านหนองต้นเต่า	สายลำโพง	๑,๐๐๐	-	
	ทรบ.บ้านหนองสะเอ็ง	สายลำโพง	๑,๐๐๐	-	
	อาคารบังคับน้ำบ้านชะลอมแห่น	สายลำโพง	๑,๐๐๐	-	
	รวม		๑๑,๘๐๐		
	ทรบ.คร่อเรียงราย	พนมเศษ	๓,๐๐๐	-	
	ทรบ.บ้านพนมเศษเหนือ	พนมเศษ	๓,๐๐๐	-	
	รวม		๖,๐๐๐		
	ทรบ.วังรอดใต้	วังมหากร	๓,๐๐๐	-	
	ปรับปรุงคลองบ้านขอนตุ้-ไผ่ตาสึง	วังมหากร	๒,๐๐๐	-	
	รวม		๕,๐๐๐		
	อ่างฯ บ้านหัวถนน	หัวถนน	อุบิโกค บริโกค	-	
	รวม		๐		
	ปรับปรุงลำห้วยเขว้าพร้อม (ระยะที่ ๑)	ดอนคา	๓,๐๐๐	-	
	ปรับปรุงลำห้วยเขว้า (ระยะที่ ๒)	ดอนคา	๑๐,๐๐๐	-	
	ปรับปรุงคลองเขว้าพร้อมอาคาร(ระยะที่ ๓)	ดอนคา	๓,๕๐๐	-	
	ทรบ.บ้านวังแรง	ดอนคา	๒,๓๐๐	-	
	ทรบ.บ้านวังตะแบก	ดอนคา	๑,๕๐๐	-	
	รวม		๒๐,๓๐๐		
	ทรบ.บ้านโคกกระถิน	วังใหญ่	๗๐๐	-	
	รวม		๗๐๐		
	อาคารบังคับน้ำวัดป่าสิริวัฒนวิสุทธิ์	ทำนบ	๔๐๐	-	
	รวม		๔๐๐		
	รวมทั้งอำเภอ		๗๕,๖๐๐		
บรรพตพิสัย	ทรบ.เขาน้ำผา	ท่าจั่ว	๑๐,๐๐๐	-	
	ทรบ.หนองน้ำเขียว	ท่าจั่ว	๑๐,๐๐๐	-	
	ทรบ.คลองชะโอน	ท่าจั่ว	๓,๐๐๐	-	

อำเภอ	ชื่อโครงการชลประทาน	ตำบล	ที่ตั้งโครงการ (ไร่)		
			พื้นที่โครงการ	พื้นที่ชลประทาน	หมายเหตุ
	รวม		๒๓,๐๐๐		
	ทรบ.คลองกระดาน	บางแก้ว	๕,๐๐๐	-	
	ซ่อมฝายเขาหน้าผา	บ้านแดน	๑,๘๕๐	-	
	ทรบ.บ้านจิกลาด	หนองตางู	๕,๐๐๐	-	
	ทรบ.คลองน้ำห้ำม	บ้านแดน	๑๐,๐๐๐	-	
	รวม		๒๑,๘๕๐		
	ทรบ.บางแก้ว	บางแก้ว	๓,๐๐๐	-	
	ทรบ.วัดโบสถ์	บางแก้ว	(อยู่ในพื้นที่ขนาดกลาง)	-	
	ระบบผันน้ำคลองสาขาแม่น้ำปิง	บางแก้ว	๒,๐๐๐	-	
	รวม		๕,๐๐๐		
	ทรบ.คลองกระท้อน	หูกวาง	๒๐,๖๓๕	-	
	รวม		๒๐,๖๓๕		
	ทรบ.คลองเคียน	หนองกรด	๘,๐๐๐	-	
	รวม		๘,๐๐๐		
	ทรบ.หนองตางู	หนองตางู	๔,๐๐๐	-	
	ทรบ.เนินสะอาด	หนองตางู	๒,๐๐๐	-	
	อาคารบังคับน้ำคลองยาง (คลองโป่ง)	หนองตางู	๖๐๐	-	
	รวม		๖,๖๐๐		
	ทรบ.บ้านคลอง	อ่างทอง	๓,๐๐๐	-	
	ทรบ.บ้านท่าแรต	อ่างทอง	๓,๐๐๐	-	
	รวม		๖,๐๐๐		
	ฝายหนองหัวลิง	บ้านแดน	๒,๕๐๐	-	
	รวม		๒,๕๐๐		
	อาคารบังคับน้ำคลองอ่างทอง	ด่านช้าง	๒,๕๐๐	-	
	รวม		๒,๕๐๐		
	รวมทั้งอำเภอ		๗๕,๔๕๐		
พยุหะคีรี	ทรบ.หนองลาดค้ำวใหญ่	ย่านมัทรี	๒,๐๐๐	-	
	รวม		๒,๐๐๐		
	อ่าง ๓หนองไม้แดง	นิคมเขาบ่อแก้ว	อุบิโกค บริโกค	-	

อำเภอ	ชื่อโครงการชลประทาน	ตำบล	ที่ตั้งโครงการ (ไร่)		
			พื้นที่โครงการ	พื้นที่ชลประทาน	หมายเหตุ
	อ่าง ๖ประชาชนดี	นิคมเขาบ่อแก้ว	อุบิโกค บริโกค	-	
พยุหะคีรี	อ่าง ๖สะพานางสรง	นิคมเขาบ่อแก้ว	อุบิโกค บริโกค	-	
	รวม		๐		
	อ่าง ๖เขากกลางนา	เขาทอง	อุบิโกค บริโกค	-	
	รวม		๐		
	ทรบ.บ้านมะขามเทศ	ยางขาว	๒,๐๐๐	-	
	รวม		๒,๐๐๐		
	ทรบ.บ้านหนองคล่อ	น้ำทรง	๕,๐๐๐	-	
	ทรบ.คลองสาลี	น้ำทรง	๒,๐๐๐	-	
	รวม		๗,๐๐๐		
	อ่าง ๖ห้วยบง	เขากะลา	อุบิโกค บริโกค	-	
	รวม		๐		
	อาคารบังคับน้ำพร้อมชุดลอกคลองวังคาง	สระทะเล	๒,๕๐๐	-	
	อาคารบังคับน้ำพร้อมชุดลอกคลองวังนา	สระทะเล	๑,๒๐๐	-	
	รวม		๓,๗๐๐		
	ระบบกระจายน้ำหนองปึก	พยุหะคีรี	อุบิโกค บริโกค	-	
	อาคารบังคับน้ำบึงกระดิ่ง	พยุหะคีรี	อุบิโกค บริโกค	-	
	รวม		๐		
	รวมทั้งอำเภอ			๑๔,๗๐๐	
ไพศาลี	ทรบ.วังน้ำลัด,ทรบ.ห้วยใหญ่	วังน้ำลัด	๑๒,๐๐๐	-	
	ทรบ.บ้านหนองโพธิ์ศรี	วังน้ำลัด	๓,๐๐๐	-	
	ทำนบดินตะกวดภิบาล	วังน้ำลัด	๖,๐๐๐	-	
	ทรบ.บ้านหินกลิ้ง	วังน้ำลัด	๖,๐๐๐	-	
	รวม		๒๗,๐๐๐		
	ฝายพุดฝรั่ง	วังช่อย	๔,๐๐๐	-	
	ฝายทรัพย์สมบูรณ์	วังช่อย	๕,๐๐๐	-	

อำเภอ	ชื่อโครงการชลประทาน	ตำบล	ที่ตั้งโครงการ (ไร่)		
			พื้นที่โครงการ	พื้นที่ชลประทาน	หมายเหตุ
	อาคารบังคับน้ำคลองห้วยแปด	วังข่อย	๒๐๐	-	
	รวม		๙,๒๐๐		
	ฝายหนองม่วง	นาขอม	๘,๐๐๐	-	
	ปรับปรุงลำห้วยนาขอมพร้อมอาคาร	นาขอม	๓,๕๐๐	-	
	ปรับปรุงคลองแยกวังพิกุล	นาขอม	๒๐๐	-	
	อาคารบังคับน้ำคลองวังทรายทอง	นาขอม	๕๐๐	-	
	อาคารบังคับน้ำคลองห้วยใหญ่	นาขอม	๒,๐๐๐	-	
	อาคารบังคับน้ำบ้านหนองม่วงพร้อมอาคารประกอบ	นาขอม	๒,๔๐๐	-	
	รวม		๑๖,๖๐๐		
	ไพศาลี	ทรบ.บ้านกระโดนปม	สำโรงชัย	๓,๐๐๐	-
ปรับปรุงคลองห้วยใหญ่ (ระยะ ๓)		สำโรงชัย	๖๐๐	-	
ปรับปรุงคลองห้วยใหญ่ (ระยะ ๖)		สำโรงชัย	๑,๐๐๐	-	
ปรับปรุงคลองห้วยใหญ่ (ระยะ ๕)		สำโรงชัย	๑,๐๐๐	-	
รวม			๕,๖๐๐		
ปรับปรุงคลองห้วยพับบ่อ		โคกเตี้ย	๔,๐๐๐	-	
ทรบ.บ้านห้วยตะโก		โคกเตี้ย	๑,๒๐๐	-	
ทรบ.คลองไทรระกำ		โคกเตี้ย	๑,๒๐๐	-	
รวม			๖,๔๐๐		
ปรับปรุงคลองเขาธรรมบท		ไพศาลี	๔,๕๐๐	-	
รวม			๔,๕๐๐		
ปรับปรุงคลองห้วยใหญ่พร้อม ระยะ ๑		ตะคร้อ	๖๐๐	-	
ปรับปรุงคลองห้วยใหญ่พร้อม ระยะ ๒		ตะคร้อ	๖๐๐	-	
รวม			๑,๒๐๐		
อาคารบังคับน้ำห้วยดินสอพอง		โพธิ์ประสาท	๕๐๐	-	
รวม		๕๐๐			
รวมทั้งอำเภอ			๗๑,๐๐๐		
หนองบัว	ทรบ.ห้วยน้ำสาดและขุดลอกคลอง	วังบ่อ	๑๒,๐๐๐	-	
	รวม		๑๒,๐๐๐		
	อ่าง ๓คลองสมอ	หนองกลับ	๒,๐๐๐	-	
	ทรบ.วังมะเตี้ย	หนองกลับ	๘,๐๐๐	-	
	อาคารบังคับน้ำคลองสมอพร้อมขุดลอก	หนองกลับ	๕๐๐	-	

อำเภอ	ชื่อโครงการชลประทาน	ตำบล	ที่ตั้งโครงการ (ไร่)		
			พื้นที่โครงการ	พื้นที่ชลประทาน	หมายเหตุ
	อาคารบังคับน้ำคลองสมอ ระยะ ๒	หนองกลับ		-	
	ฝายรอบอ่างเก็บน้ำเขาพระ	หนองกลับ		-	
	อ่างฯเขาพระ แห่งที่ ๑	หนองกลับ		-	
	รวม		๑๐,๕๐๐		
	อ่างฯ ร่องคู	หนองบัว	๔,๐๐๐	-	
	ปรับปรุงหนองคูพร้อมอาคารประกอบ	หนองบัว	๓,๐๐๐	-	
	ปรับปรุงคลองส่งน้ำจากอ่างฯคลองสมอ	หนองบัว		-	
	ทรบ.บ้านหนองพุงซ่อม	หนองบัว	๑,๐๐๐	-	
	ทรบ.บ้านห้วยน้อย	หนองบัว	๑,๒๐๐	-	
	อ่างฯเขาพระ แห่งที่ ๒	หนองบัว		-	
	รวม		๙,๒๐๐		
	ทรบ.บ้านเนินประตู	ห้วยถั่วใต้	๑,๗๐๐	-	
	รวม		๑,๗๐๐		
	หนองบัว	ทรบ.บ้านจิกยาวใต้	ห้วยถั่วเหนือ	๑,๕๐๐	-
ฝายบ้านห้วยถั่วเหนือ		ห้วยถั่วเหนือ	๖๐๐	-	
รวม			๒,๑๐๐		
ทรบ.บ้านห้วยวารี		ธารทหาร	๑,๕๐๐	-	
ทรบ.บ้านเนินมะกอก		ธารทหาร	๑,๐๐๐	-	
อาคารบังคับน้ำน้ำสาดพร้อมชุดลอก		ธารทหาร	๕๐๐	-	
อาคารบังคับน้ำคลองน้ำสาด ระยะ ๒		ธารทหาร	๕๐๐	-	
รวม			๓,๕๐๐		
	รวมทั้งอำเภอ		๓๙,๐๐๐		
	รวมพื้นที่โครงการทั้งหมด		๕๘๖,๒๘๕		

ที่มา : โครงการชลประทานนครสวรรค์

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๑) พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

๑. **ข้าวนาปี** จัดเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ของจังหวัดนครสวรรค์ มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวทุกอำเภอ แต่อำเภอ ที่มีพื้นที่เพาะปลูกมากในลำดับต้นๆ ได้แก่ อำเภอบรรพตพิสัย,ท่าตะโก,หนองบัว,ลาดยาว และชุมแสง ซึ่งมีการเพาะปลูกข้าวพันธุ์ที่ทางราชการส่งเสริม เช่น พันธุ์ชัยนาท ๑ , กข. ๓๑, กข. ๔๑ และ ข้าวดอกมะลิ ๑๐๕ เป็นหลัก ประกอบกับสภาพภูมิอากาศ และ ศักยภาพของดินเอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูกข้าวพื้นที่ปลูกข้าวอยู่ในเขตอาศัย น้ำฝนและเขตชลประทาน ผลผลิตเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อม เช่น ฝนแล้ง น้ำท่วม และศัตรูพืช

๒. **ข้าวนาปรัง** จังหวัดนครสวรรค์ มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปรัง ซึ่งจะทำการเพาะปลูกตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึงเมษายนของทุกปี พื้นที่เพาะปลูกในแต่ละปีขึ้นอยู่กับปริมาณน้ำที่จะใช้ในการเพาะปลูก แหล่งน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูก ได้แก่ เขตชลประทาน สูบน้ำด้วยไฟฟ้า และน้ำบาดาล อำเภอที่มีการเพาะปลูกมากในลำดับต้น ได้แก่ อำเภอบรรพตพิสัย, ชุมแสง,ตากลี,ท่าตะโก,ลาดยาว และอำเภอเมืองนครสวรรค์ ผลผลิตเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี

๓. **อ้อยโรงงาน** จังหวัดนครสวรรค์ มีพื้นที่เพาะปลูกอ้อยโรงงานอยู่ในลำดับต้น ๆ ของประเทศ ทั้งนี้ เนื่องจากมีโรงงานแปรรูป (โรงงานน้ำตาล) ที่ใหญ่ที่สุดในระดับประเทศ ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดและมีการส่งเสริม ให้เกษตรกรเพาะปลูกร่วมกันระหว่างภาคราชการและเอกชน ทั้งในเรื่องของการใช้พันธุ์ดีและปฏิบัติดูแลพันธุ์ที่ใช้ในการเพาะปลูก ได้แก่ พันธุ์ขอนแก่น ๓ ซึ่งเป็นพันธุ์ของทางราชการ และพันธุ์ LK - ๒- ๑๑ ซึ่งเป็นพันธุ์ส่งเสริมของสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ อยู่ในเกณฑ์ที่รวมทั้งเปอร์เซ็นต์ความหวาน (ค่า CCS) อำเภอที่มีพื้นที่เพาะปลูกมากในลำดับต้น ๆ ได้แก่ อำเภอตากลี,ตากฟ้า,พยุหะคีรี และ อำเภอแม่เปิน

๔. **มันสำปะหลัง** จังหวัดนครสวรรค์ มีพื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลังอยู่ในลำดับต้นๆ ในเขตภาคเหนือรอง จากจังหวัดกำแพงเพชร พันธุ์ที่ใช้เพาะปลูก ได้แก่ ระยอง ๑๑ , ระยอง ๕ , ระยอง ๗ , ห้วยบง ๖๐ , ห้วยบง ๘๐ และเกษตรศาสตร์ ๕๐ ซึ่งเป็นพันธุ์ที่ทางราชการส่งเสริมและเหมาะสมที่จะใช้ปลูกในเขตพื้นที่จังหวัด ผลผลิตเฉลี่ย อยู่ในเกณฑ์ที่ดีเปรียบเทียบกับจังหวัดใกล้เคียง อำเภอที่มีการเพาะปลูกมาก ได้แก่ อำเภอแม่วงก์,ไพศาลี,ลาดยาว, หนองบัว,ชุมตาบง และ แม่เปิน

ตารางที่ ๓๐ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๖๖

ที่	ชนิดพืช	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย ต่อไร่ (กก.)	ผลผลิตรวม (กก.)
๑	ข้าวนาปี	๒,๔๔๖,๕๗๐	๒,๓๘๗,๕๑๒	๖๕๐.๐๘	๑,๕๕๒,๐๖๘,๒๗๕
๒	ข้าวนาปรัง	๖๐๖,๑๐๐	๔๑,๑๘๘	๖๙๑	๒๘,๔๕๖,๘๐๐
๓	อ้อยโรงงาน	๓๕๒,๕๖๘	๒๐๔,๓๐๗	๑๐,๖๖๒	๒,๑๗๘,๓๘๒,๖๐๐
๔	มันสำปะหลัง	๔๒๔,๘๔๙	๓๓๗,๐๑๗	๓,๙๗๕.๓๕	๑,๓๓๙,๗๕๘,๒๖๐
๕	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ฤดูฝน)	๒๕๔,๒๑๔	๒๑๗,๐๕๙	๙๕๔.๑๕	๒๐๗,๑๐๖,๖๐๐
๖	ไม้ผล	๒๘,๕๑๙	๕,๑๓๗	๕๔๐	๘,๗๑๕,๐๒๔
๗	พืชผัก	๑๐,๙๘๕	๑๘,๔๑๓	๑,๒๓๘	๒๒,๗๙๖,๒๗๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์

- แบ่งตามลักษณะภูมิประเทศ

ตารางที่ ๓๑ แสดงโซนที่ ๑ ตอนกลางของจังหวัด ประกอบด้วย อำเภอเมือง บรรพตพิสัย แก้วเลี้ยว ชุมแสง ท่าตะโก โกรกพระ และพยุหะคีรี

ที่	ชนิดพืช	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	ผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับ (ตัน)
๑	ข้าว	๑,๔๑๘,๖๓๖	๕๕,๒๕๗	๙๔๘,๔๓๕
๒	อ้อยโรงงาน	๑๐๙,๔๓๓	๓,๖๐๘	๖๘๕,๐๗๔
๓	มันสำปะหลัง	๗๑,๙๖๒	๔,๕๒๙	๑๖๙,๕๕๑
๔	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๕๒,๔๓๐	๒,๙๓๑	๘๕,๒๖๑

ตารางที่ ๓๒ แสดงโซนที่ ๒ ด้านทิศตะวันออกของจังหวัด ประกอบด้วย อำเภอหนองบัว ไผ่ศาลี ตากฟ้า และตากลิ

ที่	ชนิดพืช	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	ผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับ (ตัน)
๑	ข้าว	๗๒๘,๗๙๘	๒๙,๘๖๓	๔๘๘,๔๙๑
๒	อ้อยโรงงาน	๑๐๙,๖๗๖	๔,๘๖๗	๖๗๘,๖๐๑
๓	มันสำปะหลัง	๒๒๘,๒๔๖	๑๒,๑๖๘	๕๙๙,๑๒๑
๔	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๑๕๕,๔๑๓	๕,๙๓๖	๒๐๗,๑๔๘

ตารางที่ ๓๓ แสดงโซนที่ ๓ ด้านทิศตะวันตกของจังหวัด อยู่ในเขตอำเภอลาดยาว แม่वंก แม่เปิน และชุมตาบง

ที่	ชนิดพืช	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	ผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับ (ตัน)
๑	ข้าว	๔๑๒,๐๘๕	๑๗,๗๗๗	๒๕๐,๒๑๑
๒	อ้อยโรงงาน	๑๐๐,๒๔๒	๔,๑๑๐	๖๕๘,๓๐๑
๓	มันสำปะหลัง	๒๑๕,๔๐๖	๑๐,๘๙๐	๖๙๘,๖๐๐
๔	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๒๖,๖๙๒	๑,๖๙๐	๖๒,๕๒๗

๒) การประมง

จังหวัดนครสวรรค์ มีความพร้อมทางด้านการประมงเป็นอย่างมากเนื่องจากมีแหล่งน้ำสายสำคัญไหลผ่าน ได้แก่ แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม และแม่น้ำน่าน ไหลมาบรรจบกันเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา และมีบึง น้ำจืดขนาดใหญ่ ๑ แห่ง คือ บึงบอระเพ็ด และมีแหล่งน้ำสำหรับเพิ่มศักยภาพการผลิตสัตว์น้ำ จำนวน ๑,๐๐๔ แห่ง เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน ด้านประมงจำนวน ๘,๗๖๖ ฟาร์ม

การเพาะเลี้ยงปลาส่วนใหญ่ในเขตพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ คือ อําเภอเมืองนครสวรรค์ และอําเภอชุมแสง ชนิดสัตว์น้ำที่เพาะเลี้ยง ได้แก่ ปลาดุกบิ๊กอุย ปลาดุก ปลานิล และปลาสวาย เป็นต้น โดยมีสัตว์น้ำที่ต้องขออนุญาต ตาม พรบ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้แก่ เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยง จระเข้ จำนวน ๒๕ ราย ตะพาบ จำนวน ๑ ราย ปลาตะพัด จำนวน ๑ ราย ปลาเสือตอ จำนวน ๑ ราย

ตารางที่ ๓๔ แสดงข้อมูลเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนด้านประมง

ข้อมูลเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนด้านประมง																
ที่	อำเภอ	จำนวน ฟาร์ม	บ่อดิน		กระชัง		บ่อซีเมนต์		บ่อพลาสติก		ร่องสวน		นา		วิธีอื่นๆ	
			จำนวน (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)	จำนวน (ราย)	เนื้อที่ (ตรม.)	จำนวน (ราย)	เนื้อที่ (ตรม.)	จำนวน (ราย)	เนื้อที่ (ตรม.)	จำนวน (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)	จำนวน (ราย)	เนื้อที่	จำนวน (ราย)	เนื้อที่
๑	เมืองฯ	๑,๙๐๑	๑,๕๙๑	๓,๙๖๖.๑๕	๑๒๐	๑๕.๒๔	๖๘	๗๑.๑	๑๑๓	๔๗.๕	๕	๖.๙๕	๓	๘	๑	๐.๐๕
๒	เก้าเลี้ยว	๕๔๙	๕๔๐	๖๑๓.๙๓	๑	๐.๑๕	๕	๒.๗๕	๑	๐.๐๙	๒	๙	-	-	-	-
๓	แม่เปิน	๒๕๖	๒๕๔	๓๕๕.๕	-	-	๒	๐.๐๐๒	-	-	-	-	-	-	-	-
๔	แม่वंก	๔๗๒	๔๖๘	๔๙๗.๖๕	-	-	-	-	๓	๕.๕๐	๑	๑.๐๐	-	-	-	-
๕	โกรกพระ	๔๔๘	๔๓๓	๕๘๖.๘๕	๑	๐.๐๑	๓	๐.๓๘	๔	๐.๓๒	๗	๒.๔๓	-	-	-	-
๖	ไพศาลี	๑๔๓	๑๔๐	๑๓๓.๕	-	-	-	-	๓	๑.๒๖	-	-	-	-	-	-
๗	ชุมแสง	๑,๗๐๗	๑,๕๖๔	๒,๑๘๗.๒๕	๘๙	๑๗.๑๑	๒๕	๒.๒๕	๒๗	๑๖.๔	๑	๐.๑	-	-	๑	๐.๐๑
๘	ชุมตาบง	๓๕๙	๓๕๘	๕๔๖.๑๔	-	-	๑	๑.๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-
๙	ตากฟ้า	๑๒๗	๑๒๔	๑๐๙.๒๕	-	-	๒	๘.๐๐	-	-	-	-	-	-	๑	๐.๐๖
๑๐	ตากถี	๕๑	๓๗	๓๗๘.๒๕	-	-	๔	๒.๕	๔	๐.๐๗๘	๑	๑๕.๐๐	-	-	๕	๐.๖๙
๑๑	ท่าตะโก	๔๖๒	๔๓๐	๔๙๘.๒๕	๒	๐.๐๖	๒	๐.๕๕	๒๕	๗.๘๔	-	-	๓	๐.๐๑	-	-
๑๒	บรรพตพิสัย	๕๓๔	๕๑๒	๗๖๖.๑	๕	๑.๒๕	๙	๒.๒	๒	๑	๖	๒.๖	-	-	-	-
๑๓	พยุหะคีรี	๔๕๓	๓๖๔	๔๗๘.๕๓	๗๖	๗.๑๗	๑๒	๒.๖	๑	๐.๑๖	-	-	-	-	-	-
๑๔	ลาดยาว	๖๖๐	๖๕๓	๑,๐๑๙.๘๗	-	-	๒	๐.๒	๑	๑.๐๐	-	-	๔	๒.๗๕	-	-
๑๕	หนองบัว	๖๔๔	๖๒๙	๕๓๑.๑๘	๑	๐.๐๘	๘	๐.๑๙	๒	๐.๓๒	๑	๑.๗๕	-	-	๓	๔.๖๓
ผลรวมทั้งหมด		๘,๗๖๖	๘,๐๙๗	๑๒,๖๖๘.๔	๒๙๕	๔๑.๐๗	๑๔๓	๙.๐๗๒	๑๘๖	๘๑.๔๖๘	๒๔	๓๘.๘๓	๑๐	๑๐.๗๖	๑๑	๕.๔๔

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดนครสวรรค์ ณ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ตารางที่ ๓๕ แสดงรายการสัตว์น้ำที่ทำรายได้สูงสุด ๓ อันดับแรกของจังหวัด ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

ชนิดสัตว์น้ำ	จำนวนฟาร์ม (ราย)	ปี พ.ศ. ๒๕๖๔			
		ปริมาณการผลิต (ตัน)	มูลค่า (พันบาท)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	ผลผลิตเฉลี่ย/ ไร่/ปี (กก.)
ปลาดุก	๒,๔๖๑	๖,๐๕๖	๒๙๓,๑๒๖	๔๘.๔๐	๓๑๕.๔๒
ปลานิล	๓,๑๖๑	๕,๐๒๐	๒๑๓,๓๔๙	๔๒.๕๐	๒๖๑.๔๖
ปลากด	๒๒๖	๔๖๘	๖๑,๖๖๕	๑๓๑.๗๙	๒๔.๓๘

ที่มา : กลุ่มสถิติการประมง กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมงกรมประมง, สถิติผลผลิตการเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ประจำปี ๒๕๖๔, เผยแพร่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๕

มูลค่าและปริมาณสัตว์น้ำจืดที่จับได้ในจังหวัดนครสวรรค์ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๔ มีแนวโน้มลดลง ราคาสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากธรรมชาติของจังหวัดนครสวรรค์ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๓๘.๖๖ บาทต่อกิโลกรัม ราคาต่ำที่สุดในภาคเหนือ ซึ่งราคาเฉลี่ยในภาคเหนือจำนวน ๖๐.๘๙ บาทต่อกิโลกรัม ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศจำนวน ๖๕.๔๖ บาทต่อกิโลกรัม โดยจังหวัดนครสวรรค์มีราคาสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากธรรมชาติ ต่ำที่สุดลำดับ ๓ ของประเทศ จังหวัดซึ่งมีราคาสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากธรรมชาติต่ำกว่าจังหวัดนครสวรรค์ ได้แก่ จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ ๓๖ แสดงมูลค่าและปริมาณสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากธรรมชาติ ทั่วประเทศเปรียบเทียบกับจังหวัดนครสวรรค์ระหว่าง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๔

	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔
มูลค่าสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากธรรมชาติทั่วประเทศ (บาท)	๗,๔๖๓,๖๙๐,๐๐๐	๗,๓๗๐,๘๗๐,๐๐๐
มูลค่าสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากธรรมชาตินครสวรรค์ (บาท)/%	๑๐๔,๐๔๒,๕๖๐ ๑.๓๙%	๘๙,๐๗๙,๕๐๐ ๑.๒๑%
ปริมาณสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากธรรมชาติทั่วประเทศ (ตัน)	๑๑๖,๘๕๐.๒๑	๑๑๒,๖๐๔.๔๘
ปริมาณสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากธรรมชาตินครสวรรค์ (ตัน)/%	๒,๐๗๖.๕๓ ๑.๗๘%	๒,๓๐๔.๑๘ ๒.๐๕%

ที่มา : กลุ่มสถิติการประมง กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมงกรมประมง, สถิติผลการจับสัตว์น้ำจืดจากธรรมชาติ ประจำปี ๒๕๖๔, เผยแพร่เดือนตุลาคม ๒๕๖๕

๓) การปศุสัตว์

ลักษณะการเลี้ยงสัตว์ แบ่งเป็น ๓ ลักษณะ คือ

- ๓.๑) สัตว์ใหญ่ ได้แก่ โค กระบือ
- ๓.๒) สัตว์เล็ก ได้แก่ สุกร แพะ แกะ
- ๓.๓) สัตว์ปีก ได้แก่ ไก่เนื้อ ไก่พื้นเมือง ไก่ไข่ และเป็ดไข่

๓.๑) สัตว์ใหญ่

ส่วนใหญ่จะเป็นการเลี้ยงโคเนื้อเลี้ยงมากอยู่ในอำเภอไพศาลี อำเภอหนองบัว อำเภอพยุหะคีรี อำเภอดงพิกุล อำเภอตากฟ้า อำเภอตากสิน ลักษณะการเลี้ยงส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงปล่อยตามพื้นที่สาธารณะและที่ว่างเปล่าเป็นการเลี้ยงแบบเกษตรกรรายย่อย ประมาณ ๓๐ ตัว ต่อราย แบ่งเป็นการเลี้ยง แม่โคเนื้อเพื่อผลิตลูก และเลี้ยงโคเพศผู้เพื่อขุน

อย่างละเท่าๆกันส่วนใหญ่เป็นการปล่อยเลี้ยงตามพื้นที่สาธารณะ และที่ว่างเปล่า ปัจจุบันมีการปรับเปลี่ยนการเลี้ยงเป็นการรวมกลุ่มกันมากขึ้น เนื่องจากการส่งเสริมตามนโยบายรัฐบาล

การเลี้ยงโคนม มีอยู่ในอำเภอตากฟ้า เป็นการเลี้ยงแบบเกษตรกรรายย่อย ประมาณ ๑๐ - ๓๐ ตัว/ราย และต้องเป็นสมาชิกสหกรณ์

การเลี้ยงกระบือ มีการเลี้ยงประปรายมีเหลืออยู่จำนวนน้อย มีอยู่ในอำเภอโกรกพระ และอำเภอลาดยาว เป็นการเลี้ยงแบบเกษตรกรรายย่อย ปัจจุบันเริ่มมีการรวมกลุ่มเพื่อรองรับนโยบายส่งเสริมของรัฐบาล

แนวโน้มการเลี้ยงสัตว์ใหญ่ ในปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖

การเลี้ยงโคเนื้อ มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อตามนโยบายของรัฐบาล โดยมีสินเชื่อดอกเบี้ยถูก และตลาดโคเนื้อในต่างประเทศเป็นตัวเสริม แต่ยังมีปัญหาเรื่องแรงงาน และพื้นที่ปลูกหญ้าอาหารสัตว์ และมีการส่งเสริมการจัดการฝึกอบรมในหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพการผลิตโคเนื้อ และการจัดทำอาหาร TMR เพื่อลดต้นทุนด้านอาหาร ภายใต้การพัฒนาของบพัฒนาจังหวัดนครสวรรค์ และงบกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒

การเลี้ยงโคนม มีแนวโน้มคงตัวไม่มีการขยายพื้นที่เลี้ยงเพิ่มขึ้นเพราะแหล่งรับซื้อน้ำนมดิบมีอยู่ในพื้นที่จำกัด การเลี้ยงโคนมจะคงตัวอยู่เฉพาะสมาชิกสหกรณ์โคนมเท่านั้น

การเลี้ยงกระบือ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากการส่งเสริมตามนโยบายของรัฐ แต่ยังมีพบปัญหาขาดแคลนสถานที่สำหรับปล่อยเลี้ยง และเกษตรกรบางส่วนเริ่มเลี้ยงใหม่เนื่องจากราคาสูง

๓.๒) สัตว์เล็ก

ส่วนใหญ่จะเป็นการเลี้ยงสุกร แพะ แกะ การเลี้ยงสุกรจะเลี้ยงกันอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ มีหนาแน่นที่อำเภอบรรพตพิสัย อำเภอท่าตะโก อำเภอตากฟ้า อำเภอชุมแสงและอำเภอโกรกพระ การเลี้ยงจะมีสองลักษณะคือเลี้ยงแบบเกษตรกรรายย่อยเลี้ยงไม่เกิน ๕๐ ตัว และเลี้ยงแบบฟาร์มมาตรฐาน ซึ่งส่วนใหญ่จะมีบริษัทสังกัดเพื่อรับประกันราคา ส่วนการเลี้ยงแพะ แกะ จะมีหนาแน่นอยู่ที่ อำเภอไพศาลี และอำเภอบรรพตพิสัย ลักษณะการเลี้ยงจะเป็นการเลี้ยงแบบปล่อยทุ่ง และกลับเข้าคอกในตอนเย็น ปริมาณการเลี้ยงจะอยู่ที่ฝูงละประมาณ ๕๐ - ๑๕๐ ตัว

แนวโน้มการเลี้ยงสัตว์เล็ก ในปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖

การเลี้ยงสุกรในปัจจุบัน จำนวนเกษตรกร รายเล็ก - รายย่อย มีแนวโน้มการเลี้ยงลดน้อยลง เนื่องจากปัญหามลภาวะกลิ่น และเสียงรบกวนในชุมชน และการสูญเสียจากการเลี้ยงเนื่องจากการระบาดของโรคระบบสืบพันธุ์และระบบทางเดินหายใจสุกร (PRRS) โรคท้องร่วงติดต่อกันในสุกร (PED) และโรคอหิวาต์สุกร (CSF) ซึ่งปัญหาโรคระบาดดังกล่าว ผลักดันให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรต้องเข้าสู่ระบบฟาร์มมาตรฐาน เพื่อยกระดับป้องกันโรคและเพิ่มการจัดการให้ถูกสุขลักษณะ ซึ่งจะช่วยป้องกันโรค และป้องกันการเกิดมลพิษลดการก่อเหตุรำคาญต่อชุมชนใกล้เคียง และจำนวนรายกลาง - รายใหญ่ มีแนวการเลี้ยงอยู่คงที่และมีการขยายอัตราการผลิตเพิ่มขึ้นบางส่วน เนื่องจากสถานะเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัวในหลาย ๆ ปัจจัย ส่งผลให้มีการลงทุนเลี้ยงสุกร ในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ เพิ่มมากขึ้น

การเลี้ยงแพะ แกะ อำเภอไพศาลี อำเภอตากฟ้า อำเภอตากฟ้า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเนื่องจากการใช้พื้นที่เลี้ยงน้อย ให้ผลผลิตเร็ว และมีการส่งไปขายยังจังหวัดชายแดนภาคใต้ และประเทศมาเลเซีย นอกจากนี้ยังได้รับการส่งเสริมตามนโยบายรัฐบาล

๑) สัตว์ปีก

ไก่เนื้อ มีการเลี้ยงเป็นฟาร์มมาตรฐาน มีบริษัทรับประกันการเลี้ยงหนาแน่น อยู่ตามอำเภอด้านทิศตะวันออกของจังหวัดนครสวรรค์ คือ อำเภอตากฟ้า อำเภอไพศาลี อำเภอหนองบัว และอำเภอท่าตะโก ไม่มีการเลี้ยงแบบรายย่อย

ไก่พื้นเมือง มีการเลี้ยงแบบไก่หลังบ้านคู่กับวิถีชีวิตของคนชนบท จำนวนที่เลี้ยง จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสภาวะอากาศ และสภาวะโรคระบาด มักไม่มีการสุขาภิบาลและการป้องกันโรคที่ดี

ไก่ไข่ เป็นการเลี้ยงแบบระบบฟาร์มมาตรฐาน เลี้ยงมากอยู่ในอำเภอบรรพตพิสัย อำเภอเมืองฯและอำเภอท่าตะโก เกษตรกรส่วนใหญ่สังกัดบริษัท

เป็ดไข่ ส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงแบบเปิดโล่ง มักมีการเลี้ยงแบบเคลื่อนย้ายเปลี่ยนพื้นที่อยู่เสมอ ตามฤดูเก็บเกี่ยวข้าวในนา ทำให้มีปัญหาในการป้องกันโรคระบาดของทางราชการเลี้ยงมากอยู่ในอำเภอบรรพตพิสัย อำเภอชุมแสง อำเภอเก้าเลี้ยว อำเภอโกรกพระ และอำเภอเมืองนครสวรรค์

แนวโน้มการเลี้ยงสัตว์ปีก ในปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖

ไก่เนื้อ มีแนวโน้มชะลอตัว แม้จะมีแนวทางส่งออกในประเทศแถบยุโรปได้มากขึ้น แต่เกษตรกรมีปัญหาในการลงทุน เพราะต้องใช้ทุนสูง และมีความเสี่ยงต่อโรคระบาด

ไก่พื้นเมือง เนื่องจากเป็นการเลี้ยงแบบไก่หลังบ้าน ขึ้นอยู่กับสภาวะอากาศ และภาวะโรคระบาด การเลี้ยงจึงคงตัว อยู่ในกลุ่มเกษตรกรรายย่อยในชนบท ส่วนราชการกำลังเร่งส่งเสริมให้ปรับระบบการเลี้ยงเป็นระบบควบคุมความปลอดภัยโรคได้ดี

ไก่ไข่ เป็นแนวโน้มคงตัว เพราะลงทุนฟาร์มมาตรฐานใช้ทุนสูง และภาวะไข่ไก่ที่ผ่านมามีราคาผันผวนขึ้นกับปัจจัยหลายด้าน

เป็ดไข่ มีแนวโน้มชะลอตัว การเลี้ยงเปิดโล่ง แม้จะมีการใช้ต้นทุนต่ำและผลผลิตสูง แต่เนื่องจากการควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์และควบคุมโรคระบาดที่เข้มงวดของทางราชการทำให้อัตราการขยายตัวน้อย

ตารางที่ ๓๗ แสดงจำนวนปศุสัตว์ ปี ๒๕๖๕

ลำดับ	ชนิดสัตว์	จำนวนสัตว์	จำนวนเกษตรกร	คาดการณ์ปริมาณผลผลิตต่อปี (ตัว/ปี)	มูลค่าสัตว์เศรษฐกิจล้านบาท
๑	โคเนื้อ	๘๒,๒๓๙	๔,๖๘๖	๒๐,๙๒๐	๗๐๙.๗๒
๒	โคนม	๑,๑๖๐	๓๒	๒,๐๑๓ ตัน/ปี	๓๗.๔๕
๓	กระบือ	๑๐,๓๘๓	๙๐๕	๑,๑๒๐	๔๖.๓๙
๔	สุกร	๒๒๖,๐๗๓	๑,๑๕๓	๕๕๐,๘๒๕	๔,๑๓๖.๗๐
๕	ไก่เนื้อ	๖,๙๔๐,๒๔๗	๒๑๘	๓๑,๒๓๑,๑๑๔	๒,๗๕๙.๒๗
๖	ไก่ไข่	๑,๗๑๔,๙๙๐	๓,๐๗๗	๔๘๐,๑๙๗,๒๐๐ ฟอง/ปี	๑,๓๗๘.๑๗
๗	เป็ดเนื้อ	๑๔,๖๑๒	๑๙๖	๒๗๖,๓๐๒	๔๐.๕๐
๘	เป็ดไข่	๒๒๕,๗๐๓	๒,๑๗๓	๖๓,๑๙๖,๘๔๐ ฟอง/ปี	๒๐๓.๔๙
๙	แพะ	๒๕,๙๒๕	๑,๑๑๐	๒๒,๒๘๖	๖๗.๗๖
๑๐	แกะ	๕,๕๓๓	๑๕๔	๒,๖๓๒	๗.๖๗

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

ตารางที่ ๓๘ แสดงจำนวนทะเบียนผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์ และการฆ่าสัตว์ (ขจส. ๒)

ลำดับ	อำเภอ	จำนวน	ลำดับ	อำเภอ	จำนวน
๑	อ.เมืองนครสวรรค์	๑๑ แห่ง	๙	อ.ไพศาลี	๑ แห่ง
๒	อ.โกรกพระ	๔ แห่ง	๑๐	อ.พยุหะคีรี	๒ แห่ง
๓	อ.ชุมแสง	๓ แห่ง	๑๑	อ.ลาดยาว	๗ แห่ง
๔	อ.หนองบัว	๑ แห่ง	๑๒	อ.ตากฟ้า	-
๕	อ.บรรพตพิสัย	๗ แห่ง	๑๓	อ.แม่วงก์	๓ แห่ง
๖	อ.เก้าเลี้ยว	๑ แห่ง	๑๔	อ.แม่เปิน	๑ แห่ง
๗	อ.ตาคลี	๙ แห่ง	๑๕	อ.ชุมตาบง	๑ แห่ง
๘	อ.ท่าตะโก	๓ แห่ง	รวม		๕๔ แห่ง

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

ตารางที่ ๓๙ แสดงจำนวนฟาร์มที่ได้รับรองมาตรฐานฟาร์ม

ลำดับ	ฟาร์ม	จำนวน
๑	ฟาร์มไก่เนื้อ	๑๖๙ ฟาร์ม
๒	ฟาร์มไก่ไข่	๘ ฟาร์ม
๓	ฟาร์มสุกร	๙๕ ฟาร์ม
๔	ฟาร์มโคนม	๓๓ ฟาร์ม
๕	ฟาร์มโคเนื้อ	๓ ฟาร์ม
๖	ฟาร์มแพะเนื้อ	๑ ฟาร์ม
๗	ฟาร์มแกะเนื้อ	๑ ฟาร์ม
๘	ฟาร์มเป็ดพันธุ์	๑ ฟาร์ม
๙	โรงพัก	๑ ฟาร์ม
๑๐	ฟาร์มผึ้ง	๑ ฟาร์ม
๑๑	ฟาร์มนกกระทา	๒ ฟาร์ม
รวม		๓๑๕ ฟาร์ม

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

ตารางที่ ๔๐ แสดงสถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

อำเภอ	กรมส่งเสริมสหกรณ์		กรมส่งเสริมการเกษตร				กรมประมง	รวมทั้งหมด
	ภาคการเกษตร	นอกภาคการเกษตร	วิสาหกิจชุมชน	ส่งเสริมอาชีพการเกษตร	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	กลุ่มยุวเกษตรกร	กลุ่มเกษตรกร	
เก้าเลี้ยว	๔	๒	๒๖	๔	๗	๓	-	๔๖
โกรกพระ	๑	๑	๕๙	๕	๒๒	๕	๑	๙๔
ชุมตาบง	๑	-	๔๗	๒	๒	๔	-	๕๖
ชุมแสง	๒	๒	๕๘	๕	๑	๑	๒	๗๑
ตากฟ้า	๒	๑	๓๙	๔	๑	๑	-	๔๘
ตาคถี	๒	๗	๕๕	๗	๔	๑	-	๗๖
ท่าตะโก	๔	๓	๖๖	๖	๗	๒	๑	๘๙
บรรพตพิสัย	๔	๓	๗๐	๖	๓	๑	๒	๘๙
พยุหะคีรี	๑	๑	๔๕	๕	๒	๑	๑	๕๖
ไพศาลี	๓	-	๑๓๓	๕	๑๗	๓	-	๑๖๑
เมืองนครสวรรค์	๓	๑๗	๑๐๖	๑๑	๑	๑	๗	๑๔๖
แม่เปิน	-	-	๗	๑	๑	๒	-	๑๑
แม่วงก์	๓	๑	๒๘	๓	๖	๗	๓	๕๑
ลาดยาว	๒	๒	๔๗	๕	๒	๖	๕	๖๙
หนองบัว	๒	-	๙๙	๕	๑๐	๑	๖	๑๒๓
รวมทั้งหมด	๓๔	๔๐	๘๘๕	๗๔	๘๖	๓๙	๒๘	๑,๑๘๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์, สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์, สำนักงานประมงจังหวัดนครสวรรค์

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ ๔๑ แสดงข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

ที่	อำเภอ	อกม.	เกษตร หมู่บ้าน	ครู บัญชี	หมอ ดิน อาสา	ประมง อาสา	เศรษฐกิจ การเกษตร อาสา	ครูยาง	สปก	อาสา ปศุสัตว์	อาสา ฝนหลวง	อาสาสมัคร สหกรณ์	อาสาสมัคร ชลประทาน	ชวานา อาสา	สารวัตร เกษตร อาสา	ไหม อาสา	Q อาสา	รวมสาขา (นับซ้ำ)	รวม บุคคล (ไม่นับ ซ้ำ)
๑	เมืองนครสวรรค์	๑๖๘	๑๘๓	๖	๒๐๐	๑๙	๑	-	-	๒๖	๕	๕	๕	๑	๑๘	-	-	๔๖๙	๔๒๐
๒	โกรกพระ	๖๕	๙๑	๒	๗๕	๗	๒	-	-	๒๔	๔	-	๗	๑	๑๓	-	-	๒๒๖	๑๙๘
๓	ชุมแสง	๑๒๗	๒๒๒	๗	๑๓๙	๑๔	๑	-	-	๒๖	๔	๗	๔	๑	๖	-	-	๔๓๑	๓๘๙
๔	หนองบัว	๑๐๗	๑๖๗	๙	๑๑๖	๑๓	๑	-	๑๐	๒๑	๙	๓	-	๑	๔	๑	๓	๓๕๘	๓๐๗
๕	บรรพตพิสัย	๑๑๘	๑๑๘	๑๒	๑๔๒	๑๐	๑	-	๒	๑๖	๓	๑	๒๗	๑	๗	-	-	๓๔๐	๓๐๑
๖	เก้าเลี้ยว	๔๓	๖๐	๗	๕๐	๕	๑	-	-	๑๑	๑	-	-	๑	๓	-	-	๑๓๙	๑๒๒
๗	ตาคลี	๑๒๖	๑๕๓	๑	๑๔๕	๒	๑	-	๑	๒๔	๔	๒	๑๕	๑	๕	-	-	๓๕๔	๓๑๕
๘	ท่าตะโก	๑๑๒	๑๑๔	๒	๑๒๑	๘	๑	-	๔	๑๒	๑๑	๒	-	๑	๕	-	-	๒๘๑	๒๕๕
๙	ไพศาลี	๑๐๑	๑๓๗	๔	๑๑๑	-	๑	-	๖	๑๘	๑๓	๒	-	๑	๓	-	-	๒๙๖	๒๖๔
๑๐	พยุหะคีรี	๑๒๕	๒๑๑	๓	๑๓๖	๑๐	-	-	๒	๒๒	๑	๓	๘	๑	๒๒	-	-	๔๑๙	๓๔๘
๑๑	ลาดยาว	๑๔๙	๑๔๙	๕	๑๖๐	๘	๒	๑	๕	๑๖	๘	๓	-	๑	๗	-	-	๓๖๕	๓๒๐
๑๒	ตากฟ้า	๗๖	๑๓๒	๒	๘๖	-	๑	-	๔	๙	๑๗	๓	-	-	๕	-	๑	๒๖๐	๒๑
๑๓	แม่วงก์	๖๖	๖๗	๑	๗๘	๘	๑	๕	๒๘	๖	๓	๑	-	-	๕	-	-	๒๐๓	๑๗๕
๑๔	แม่เปิน	๒๔	๔๑	๑	๒๖	๓	๑	๓	๖	๖	-	-	-	-	๓	๑	๗	๙๘	๘๐
๑๕	ชุมตาบง	๒๓	๒๕	๕	๒๙	๓	๑	-	๑๑	๖	๕	๒	-	-	๓	๑	๑๒	๑๐๓	๘๘
รวมทั้งสิ้น		๑,๔๓๐	๑,๘๗๐	๖๗	๑,๖๑๔	๑๑๐	๑๖	๙	๗๙	๒๔๓	๘๘	๓๔	๖๖	๑๑	๑๐๙	๓	๒๓	๔,๓๔๒	๓,๘๐๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์

๒.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัด

ตารางที่ ๔๒ แสดงจำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดนครสวรรค์

อำเภอ	จำนวน (ราย)	รายละเอียด
๑. โกรกพระ	๑	นายโกมินทร์ โพธิ์อินทร์
๒. แม่वंกั	๑	นายผดุง ช่วยค้าชู
๓. กำแพง	๒	๑) นายเสน่ห์ ร่มโพธิ์ ๒) นายสถาปนิทย์ แต่งอ่อน
๔. ลาดยาว	๑	นายฐิติโชค คำไทย
๕. ท่าตะโก	๓	๑) นายลำพัน ชะเอม ๒) นางสาวณัฐธยาน์ ดำงาม ๓) นางอนุช โพธิ์หอม
๖. แม่เปิน	๑	นายสุต ลำภา
๗. ชุมแสง	๑	นายสุพจน์ โคมณี
๘. หนองบัว	๒	๑) พระธีรพันธุ์ ฐิตธัมโม (บุญบาง) (ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง) ๒) นายพนม จันทร์ดิษฐ์
๙. ชุมตาบง	๑	นางชลาถัย ทับสิงห์ ๒๐
๑๐. บรรพตพิสัย	๑	นายพิสัย โสทะ
รวม	๑๔	

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยใช้ McKinsey ๗-S Framework

ซึ่งจะวิเคราะห์ว่ามี จุดแข็ง จุดอ่อน อย่างไรในปัจจุบันทั้ง ๗ ประการ ประกอบด้วย

๑. กลยุทธ์ (Strategy)
๒. โครงสร้างขององค์กร (Structure)
๓. ระบบการปฏิบัติงาน (System)
๔. บุคลากร (Staff)
๕. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
๖. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
๗. ค่านิยมร่วม (Shared Values)

ตารางที่ ๔๓ แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weaknesses)
กลยุทธ์ (Strategy)	๑) พื้นที่มีศักยภาพเหมาะสมเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ ตรงต่อความต้องการของตลาด	๑) การบริหารจัดการน้ำต้นทุนเพื่อใช้ในการเกษตรยังไม่สามารถขยายให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ และมีข้อจำกัด เช่น นโยบายการจัดสรรน้ำของแต่ละจังหวัด
	๒) มีทรัพยากรธรรมชาติทางชีวภาพและภูมิประเทศ เหมาะสมสำหรับการทำเกษตร	๒) แนวโน้มอายุของเกษตรกรมีเกณฑ์เฉลี่ยมากกว่า ๖๕ ปี ส่วนใหญ่ไม่สามารถใช้งานหรือรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ และไม่ยอมรับการปรับเปลี่ยนแนวทางการปลูกพืชเศรษฐกิจให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ ดำเนินการได้ค่อนข้างยาก และขาดการบริหารจัดการดินอย่างเหมาะสม
	๓) เป็นต้นน้ำเจ้าพระยาและมีแหล่งน้ำจืด "บึงบอระเพ็ด" ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ	๓) การใช้ทรัพยากรดินของเกษตรกร ไม่ถูกต้อง และการขาดการพัฒนา/ปรับปรุงที่ดินอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม

<p>โครงสร้างขององค์กร (Structure)</p>	<p>๑) มีเครือข่ายกลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ภาคประชาชน และหน่วยงานที่เข้มแข็งด้านการเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่อย่างครอบคลุม พร้อมสนับสนุนเกษตรกร</p>	<p>๑) เกษตรกรส่วนใหญ่ เน้นการทำแบบรายเดี่ยว ขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง ขาดการบริหารจัดการที่ดี และการทำงานแบบบูรณาการระหว่างองค์กร ****การบริหารจัดการกลุ่มยังไม่เข้มแข็งมีเพียงผู้นำและคณะกรรมการที่เป็นผู้นำหลัก แต่สมาชิกยังขาดความร่วมมือ)</p>
	<p>๒) หน่วยงานราชการมีการจัดโครงสร้างและมอบหมายภารกิจหน้าที่ การปฏิบัติงานอย่างชัดเจนสามารถให้บริการเกษตรกรได้ทั่วถึง</p>	<p>๒) การบูรณาการข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตร ยังไม่มีความชัดเจน ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์</p>
<p>ระบบการปฏิบัติงาน (System)</p>	<p>๑) หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและสถาบันการศึกษา ที่มีความพร้อมในการสนับสนุนความรู้ อุปกรณ์เครื่องมือและเทคโนโลยีด้านการเกษตร</p>	<p>๑) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่รวบรวมข้อมูลของเกษตรกรในปัจจุบันไม่มีความปลอดภัยในการทำงาน และมีความยุ่งยากสำหรับเกษตรกรส่วนใหญ่ ส่งผลให้เกษตรกรไม่มีความสนใจ</p>
	<p>๒) การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาปรับใช้ในกระบวนการผลิตภาคการเกษตรเพื่อประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าเกษตร</p>	<p>๒) เกษตรกรยังขาดความสนใจในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และใช้งานผ่านระบบออนไลน์ ทำให้บางครั้งการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารสร้างการรับรู้ได้ไม่ทั่วถึง</p>
	<p>๓) มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) เข้ามาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลด้านการเกษตร รวมถึงมี Application รองรับการทำงาน</p>	
	<p>๔) ช่องทางการติดต่อเจ้าหน้าที่ได้สะดวกรวดเร็ว</p>	
<p>บุคลากร (Staff)</p>	<p>๑) มี Smart Farmer, Young Smart Farmer , ประชาชนเกษตรกรต้นแบบ, ผู้ทรงคุณวุฒิ และสถาบันเกษตรกรที่เข้มแข็ง</p>	<p>๑) แนวโน้มอายุของเกษตรกรมีเกณฑ์เฉลี่ยมากกว่า ๖๕ ปี ทำให้ขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร</p>
	<p>๒) มีเจ้าหน้าที่ภาครัฐ อาสาสมัครเกษตรด้านต่างๆ ที่มีความรู้ความสามารถ พร้อมปฏิบัติงานในพื้นที่และสนับสนุนเกษตรกร</p>	<p>๒) จำนวนเจ้าหน้าที่ไม่สอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน</p>
<p>ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)</p>	<p>๑) มีเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตภาคเกษตร เพื่อให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ ตลอดจนการใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อความแม่นยำ</p>	<p>๑) เกษตรกรส่วนใหญ่ยึดติดการทำเกษตรแบบดั้งเดิม ขาดความตระหนักถึงข้อมูลข่าวสาร และการรับรู้เทคโนโลยีต่างๆ</p>

	๒) บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่หลากหลายเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่เกษตรกร และมีปราชญ์ชุมชนที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขาอาชีพที่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่เกษตรกร	
	๓) มีงานวิจัยและนวัตกรรมใหม่ๆ ของสถาบันการศึกษาในการส่งเสริมองค์ความรู้ให้กับเกษตรกร	
รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	๑) เป็นจุดศูนย์กลางและจุดเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่ง ทางบกและทางราง ระหว่างภูมิภาค และสะดวกในการขนส่งผลผลิตภาคการเกษตร	๑) อุตสาหกรรมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร (พืช สัตว์ ประมง) ในขั้นต้นยังมีมูลค่าเพิ่มไม่สูงและไม่หลากหลาย
	๒) มีฐานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่รองรับผลผลิตทางการเกษตร นำไปสู่กระบวนการของอุตสาหกรรมแปรรูป และอุตสาหกรรมฐานชีวภาพ ตามแนวทาง BCG Model และกำหนดเป้าหมายการพัฒนาเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ	๒) การบริหารจัดการด้านการผลิตยังขาดประสิทธิภาพ ขาดการบูรณาการและการเชื่อมโยงตลาด (ขาดการวางแผนการผลิต)
ค่านิยมร่วม (Shared Values)	๑) มีประเพณีและวัฒนธรรมพื้นถิ่นหลากหลายที่ผสมผสานกันได้อย่างลงตัว เอื้อต่อการสร้างมูลค่าของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	๑) ขาดการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ยังไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจัง
		๒) เกษตรกรยังคงมีค่านิยมในการทำเกษตรเชิงเดี่ยว มากกว่าการทำเกษตรแบบยั่งยืน

๒. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

๑. ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพ ด้านการเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศ
๒. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะทางเศรษฐกิจ
๓. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยมการบริโภคอุปโภค
๔. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ
๕. ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบข้อบังคับด้านธุรกิจ
๖. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

ตารางที่ ๔๔ แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
ด้านการเมือง	ด้านการเมือง
๑) ภาครัฐให้ความสำคัญและส่งเสริมสนับสนุนกับภาคเกษตรกรรมอย่างต่อเนื่อง	๑) ความไม่มั่นคงทางการเมืองการปกครองภายในประเทศ เป็นอุปสรรคต่อการค้า และการลงทุนของต่างชาติ
๒) นโยบายภาครัฐมีมาตรการจูงใจให้กับเกษตรกรมากขึ้น	๒) นโยบายบางนโยบายมีการเว้นระยะหรือไม่ต่อเนื่อง
๓) ภาครัฐสนับสนุนการพัฒนาเกษตรกรรมรุ่นใหม่ (เพื่อทดแทนแรงงานภาคเกษตร)	๓) ข้อเสนอแนะหรือแนวคิดจากเกษตรกรยังไม่ได้รับการตอบรับ
	๔) ภาครัฐยังมีช่องทางการรับฟังความเห็นของเกษตรกร ไม่เพียงพอ
ด้านเศรษฐกิจ	ด้านเศรษฐกิจ
๑) มีการร่วมลงทุนพัฒนาศูนย์กลางอุตสาหกรรมชีวภาพแบบครบวงจร (Nakhonsawan Biocomplex) โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย มุ่งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าทางการเกษตร ต่อยอดสู่อุตสาหกรรมที่มีมูลค่าสูง BCG	๑) มีข้อจำกัดในการเปิดเสรีการค้าระหว่างประเทศ ยกตัวอย่าง ต้นทุน มาตรฐาน คุณภาพ และกฎหมาย เป็นต้น
๒) หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน มีบทบาทในการช่วยเหลือสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรและการตลาดของเกษตรกร เพื่อส่งผลผลิตออกไปยังทั่วประเทศและทั่วโลกได้	๒) ความผันผวนของสภาพเศรษฐกิจโลกมีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตในภาคเกษตร
๓) นครสวรรค์เป็นฐานเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคเหนือโดย GDP ของนครสวรรค์ เป็น	๓) เกษตรกรยังไม่สามารถต่อราคาจำหน่ายผลผลิตได้

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
อันดับที่ ๓ ของภาคเหนือ	
	๔) ภาครัฐยังมีภาระในการช่วยเหลือด้านราคาผลผลิตของเกษตรกร
<p>ด้านสังคม</p> <p>๑) ความต้องการในการอุปโภค บริโภค สินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น</p>	<p>ด้านสังคม</p> <p>๑) เกษตรกรส่วนใหญ่ยึดติดทำเกษตรแบบดั้งเดิมมีการใช้สารเคมีและขาดทักษะความรู้ในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่</p>
๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกพืชเศรษฐกิจที่ตรงกับความต้องการของตลาด	
๓) แรงงานคืนถิ่นกลับมาประกอบอาชีพเกษตรกรรมในภูมิลำเนามากขึ้น	
<p>ด้านเทคโนโลยี</p> <p>๑) มีการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางด้านการเกษตรและการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่หลากหลายผ่านช่องทางออนไลน์</p>	<p>ด้านเทคโนโลยี</p> <p>๑) เกษตรกรไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้ เนื่องขาดการเข้าถึงแหล่งทุนจากเงินทุนและบางเทคโนโลยียังไม่ตอบโจทย์กับการใช้งานของเกษตรกรในพื้นที่ขนาดเล็ก</p>
<p>ด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>๑) ทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญในการทำการเกษตร ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (BCG)</p>	<p>ด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>๑) สภาพแวดล้อมและภัยธรรมชาติ ในปัจจุบันส่งผลกระทบต่อปริมาณและคุณภาพของผลผลิต รวมถึงการแพร่ระบาดของโรคและแมลงศัตรู (พืช สัตว์ ประมง) ที่ทำให้รัฐต้องสูญเสียงบประมาณในการแก้ไขปัญหา</p>
<p>ด้านกฎหมาย</p> <p>๑) มีกฎหมายคุ้มครองภาคการเกษตร (เกษตรพันธสัญญา)</p>	<p>ด้านกฎหมาย</p> <p>๑) ผู้ประกอบการมีข้อจำกัดในการแปรรูปสินค้าเกษตร</p> <p>๒) การขอรับรองมาตรฐานสินค้าของเกษตรกรในมาตรฐานอื่นๆ มีค่าใช้จ่ายสูงเกินกำลังของเกษตรกร</p>

การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน และเชิงรับ

ตารางที่ ๔๕ แสดงการจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน และเชิงรับ

<p>ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก</p>	<p>จุดแข็ง (S) S๑ S๒ S๓ S๔ S๕ S๖ S๗ S๘ S๙ S๑๐ S๑๑ S๑๒ S๑๓ S๑๔ S๑๕ S๑๖ S๑๗</p>	<p>จุดอ่อน (W) W๑ W๒ W๓ W๔ W๕ W๖ W๗ W๘ W๙ W๑๐ W๑๑ W๑๒ W๑๓ W๑๔</p>
<p>โอกาส (O) O๑ O๒ O๓ O๔ O๕ O๖ O๗ O๘ O๙ O๑๐ O๑๑ O๑๒</p>	<p>ประเด็นการพัฒนาเชิงรุก (SO)</p> <p>SO๑ = S๑+S๒+S๓+S๔+O๒+O๕+O๗+O๘+O๑๐ ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย การแปรรูป และการเชื่อมโยงตลาดตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตามความเหมาะสมของพื้นที่และความพร้อมของเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร</p> <p>SO๒ = S๕+S๖+S๗+S๘+O๓+O๙ ส่งเสริมเกษตรกร พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ บุคลากรภาครัฐ บูรณาการร่วมกับสถาบันการศึกษาและภาคเอกชนในการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร</p> <p>SO๓ = S๙+S๑๐+S๑๑+S๑๒+S๑๓+S๑๔+O๑๒ การเตรียมความพร้อมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม บุคลากรด้านการเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน</p> <p>SO๔ = S๑๕+S๑๖+S๑๗+O๑+O๔+O๖+O๑๑ การพัฒนาและส่งเสริมการเกษตรในทุกด้าน เพื่อรองรับนโยบายการส่งเสริมให้นครสวรรค์ เป็นฐานอุตสาหกรรมชีวภาพตามแนวทาง BCG Model และเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่ง</p>	<p>ประเด็นการพัฒนาเชิงแก้ไข (WO)</p> <p>WO๑ = W๑+W๒+W๓+O๑+O๒+O๕+O๗+O๘+O๑๑ บริหารจัดการน้ำต้นทุน เพิ่มพื้นที่เก็บน้ำและบริหารจัดการดินอย่างเหมาะสม เพื่อใช้ทรัพยากรทางการเกษตรอย่างคุ้มค่าในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน ตรงกับความต้องการของตลาด</p> <p>WO๒ = W๔+W๗+W๘+W๑๐+W๑๑+W๑๒+O๓+O๙+O๑๐ ส่งเสริมและพัฒนาคนรุ่นใหม่ ให้เป็นเกษตรกรที่มีศักยภาพ เน้นการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง พร้อมเรียนรู้เทคโนโลยีในการผลิต แปรรูป การขายสินค้าทางออนไลน์ เพื่อลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร</p> <p>WO๓ = W๕+W๖+W๙+O๑๒ พัฒนาระบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดเก็บฐานข้อมูลด้านการเกษตร เพื่อให้เป็นข้อมูลเอกภาพและช่วยลดภารกิจของเจ้าหน้าที่โดยมีกฎหมายคุ้มครองข้อมูล</p> <p>WO๔ = W๑๓+W๑๔+O๔+O๖ สนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อมุ่งเน้นการทำเกษตรแบบยั่งยืน และพัฒนาต่อยอดสู่อุตสาหกรรมเกษตรชีวภาพ (BCG) ให้เป็นฐานเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคเหนือ</p>

<p>ปัจจัยภายใน</p> <p>ปัจจัยภายนอก</p>	<p>จุดแข็ง (S)</p> <p>S๑ S๒ S๓ S๔ S๕ S๖ S๗ S๘ S๙ S๑๐</p> <p>S๑๑ S๑๒ S๑๓ S๑๔ S๑๕ S๑๖ S๑๗</p>	<p>จุดอ่อน (W)</p> <p>W๑ W๒ W๓ W๔ W๕ W๖ W๗</p> <p>W๘ W๙ W๑๐ W๑๑ W๑๒ W๑๓ W๑๔</p>
<p>ภัยคุกคาม (T)</p> <p>T๑ T๒ T๓ T๔ T๕</p> <p>T๖ T๗ T๘ T๙</p> <p>T๑๐ T๑๑ T๑๒ T๑๓</p>	<p>ประเด็นการพัฒนาเชิงป้องกัน (ST)</p> <p>ST๑ = S๑+S๒+S๓+S๖+S๗+S๑๓+S๑๔+S๑๗+T๖+T๙+T๑๐+T๑๑</p> <p>ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย และการใช้นวัตกรรม องค์ความรู้ ภูมิปัญญาทำการเกษตรตามแนวคิดการเกษตรสมัยใหม่ และยั่งยืนในการผลิตสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพเหมาะสมกับพื้นที่ สภาพอากาศและต้านทานต่อโรคระบาด รองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจโลก</p> <p>ST๒ = S๑๒+S๑๕+S๑๖+T๑+T๒+T๕+T๑๒+T๑๓</p> <p>พัฒนาและส่งเสริมเกษตรอุตสาหกรรม เกษตรแปรรูป เชื่อมโยงอุตสาหกรรมฐานชีวภาพและระบบขนส่งสินค้าทางการเกษตร เพื่อรองรับการเปิดการค้าเสรี การลงทุนและรองรับนโยบายของรัฐ</p> <p>ST๓ = S๔+S๕+S๘+S๙+S๑๐+S๑๑+T๓+T๔+T๗+T๘+T๑๗+T๑๘</p> <p>เน้นการทำงานระหว่างบุคลากรภาครัฐ เอกชน สถานศึกษาและผู้นำ ในการบูรณาการร่วมกันส่งเสริมให้เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งสามารถเข้าถึงได้ทุกพื้นที่ ผ่านช่องทางออนไลน์ พร้อมให้คำปรึกษาแก้ไขปัญหาได้ทันต่อสถานการณ์ จากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านต่างๆ</p>	<p>ประเด็นการพัฒนาเชิงรับ (WT)</p> <p>WT๑ = W๑+W๒+W๓+T๑+T๒+T๖+T๘+T๑๑</p> <p>พัฒนาระบบชลประทานและส่งเสริมให้เกษตรกรเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำพัฒนาทรัพยากรดินให้เหมาะสมกับการเกษตร เพื่อเตรียมรับมือกับความผันผวนของสภาพอากาศ ต้นทุนการผลิต ราคา และความไม่มั่นคงทางการเมือง</p> <p>WT๒ = W๕+W๖+W๙+T๓+T๔</p> <p>พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการเกษตรให้มีความทันสมัยใช้งานและเข้าถึงได้ง่าย ครอบคลุมทุกด้านในการผลิตสินค้าเกษตร</p> <p>WT๓ = W๔+W๗+W๘+W๑๐+W๑๓+W๑๔+T๕+T๗+T๙+T๑๐+T๑๒+T๑๓</p> <p>พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่ นำไปปรับใช้ร่วมกับเทคโนโลยี เพื่อเตรียมรับการเปิดเสรีการค้า</p>

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๑. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

“นครสวรรค์เมืองเกษตรมาตรฐาน เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเข้มแข็ง สู่อุตสาหกรรมมูลค่าสูงและเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมชีวภาพ”

๒. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา

- ๒.๑ สหกรณ์ภาคการเกษตร/กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน ได้รับการยกระดับความเข้มแข็ง เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี
- ๒.๒ จำนวนไร่ ที่ได้รับรองมาตรฐานการผลิตทางเกษตรที่เหมาะสม (GAP) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี
- ๒.๓ จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการสนับสนุนและพัฒนาปรับปรุงดินเพื่อการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Zoning by Agri-Map เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๙,๐๐๐ ไร่ ต่อปี
- ๒.๔ จำนวนของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาปรับใช้การผลิตเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าจำนวน ๒,๐๐๐ รายต่อปี จะมีเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาปรับใช้การผลิตเพิ่มขึ้น โดยค่าเป้าหมายรวม ๕ ปี ไม่น้อยกว่าจำนวน ๑๐,๐๐๐ ราย
- ๒.๕ พื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์จากการพัฒนาทรัพยากรดินและปรับปรุงแหล่งน้ำ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าจำนวน ๒๐,๐๐๐ ไร่ ต่อปี
- ๒.๖ จำนวนบุคลากรภาครัฐได้รับการพัฒนา ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ต่อปี โดยค่าเป้าหมายรวม ๕ ปี บุคลากรภาครัฐ จะต้องได้รับการพัฒนา คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๓. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

เป้าหมาย : เกษตรกรมีความเข้มแข็งและความมั่นคงในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย : สหกรณ์ภาคการเกษตร/กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน ได้รับการยกระดับความเข้มแข็งเพิ่มขึ้น ร้อยละ๑๐ ต่อปี (จากฐานข้อมูลปี ๒๕๖๓ กลุ่มเกษตรกร จำนวน ๑๓๓ กลุ่ม)

แนวทางการพัฒนา :

๑. พัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่การเป็น เกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer), องค์กรเกษตรกรต้นแบบ (Smart Group), องค์กรธุรกิจขนาดเล็ก/กลาง อัจฉริยะ (Smart Enterprise)
๒. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและความมั่นคงในการทำการเกษตรและเพิ่มช่องทางการตลาดให้กับเกษตรกร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรมูลค่าสูง และเกษตรแปรรูป

เป้าหมาย : ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต มีคุณภาพมาตรฐาน เพิ่มมูลค่าสูง เชื่อมโยงตลาด

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย :

๑. จำนวนไร่ ที่ได้รับรองมาตรฐานการผลิตทางเกษตรที่เหมาะสม (GAP) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี (จากฐานข้อมูลปี ๒๕๖๓ จำนวน ๙,๐๔๕.๐๒ ไร่)
๒. จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการสนับสนุนและพัฒนาปรับปรุงดินเพื่อการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Zoning by Agri-Map เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๙,๐๐๐ ไร่ ต่อปี (จากฐานข้อมูล ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑๘,๐๐๖ ไร่)

แนวทางการพัฒนา :

๑. พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า ตลอดโซ่อุปทานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๒. พัฒนาพื้นที่ภาคการเกษตรให้ปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าเกษตร ตามเขตความเหมาะสมของพืชเศรษฐกิจ (Zoning) เพื่อรองรับสู่อุตสาหกรรมฐานชีวภาพ

๓. ยกระดับมาตรฐานเกษตรสู่เกษตรเชิงรุก เน้นโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG Model)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

เป้าหมาย : เกษตรกรปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบดั้งเดิมเป็น SMARTFARM เพิ่มมากขึ้น

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย : จำนวนของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาปรับใช้การผลิตเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าจำนวน ๒,๐๐๐ รายต่อปี จะมีเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาปรับใช้การผลิตเพิ่มขึ้น โดยค่าเป้าหมายรวม ๕ ปี ไม่น้อยกว่าจำนวน ๑๐,๐๐๐ ราย (จากฐานข้อมูล ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๒๑๕ ราย)

แนวทางการพัฒนา : นำงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม มาพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าและบริการด้านการเกษตร ให้มีคุณภาพมาตรฐาน ตลอดโซ่อุปทาน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

เป้าหมาย : ทรัพยากรดินและน้ำ ได้รับการพัฒนาให้มีความเหมาะสมกับภาคการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิตและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย : พื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์จากการพัฒนาทรัพยากรดินและปรับปรุงแหล่งน้ำ เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าจำนวน ๒๐,๐๐๐ ไร่ ต่อปี (จากฐานข้อมูลปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑๑๕,๔๔๕ ไร่)

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนา/ปรับปรุง ทรัพยากรดินและน้ำ ให้เหมาะสมสำหรับภาคการเกษตรการลดการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและยั่งยืน

๒. ส่งเสริมพัฒนาพื้นที่เกษตรเชิงเดี่ยวสู่พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ : พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

เป้าหมาย : บุคลากรภาครัฐได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย :

๑. จำนวนบุคลากรภาครัฐได้รับการพัฒนา ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ต่อปี โดยค่าเป้าหมายรวม ๕ ปี บุคลากรภาครัฐจะต้องได้รับการพัฒนา คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ (จากฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ปี พ.ศ.๒๕๖๕ มีจำนวนทั้งสิ้น ๕๕๔ ราย)

๒. บุคลากรมีส่วนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา :

๑. พัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อนงานของรัฐ (Smart Officer)

๒. เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในและนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๔. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กับแผน ๓ ระดับ

แผนระดับ ๑	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก)</p> <p>เป้าหมาย</p> <p>๑) ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน</p> <p>๒) ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น</p> <p>ประเด็น</p> <p>๑) การเกษตรสร้างมูลค่า</p> <p style="padding-left: 20px;">ประเด็นย่อย ๑.๑ เกษตรปลอดภัย</p> <p style="padding-left: 20px;">๑.๒ เกษตรชีวภาพ</p> <p style="padding-left: 20px;">๑.๓ เกษตรอัจฉริยะ</p> <p>๒) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่</p> <p style="padding-left: 20px;">ประเด็นย่อย ๑.๑ สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด</p> <p>๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ</p>	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (รอง)</p> <p>เป้าหมาย</p> <p>เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง เพื่อสร้างสังคมคุณภาพ</p> <p>ประเด็น</p> <p>๑) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง</p> <p style="padding-left: 20px;">ประเด็นย่อย ๑.๑ ส่งเสริมการปรับพฤติกรรมในระดับครัวเรือน ให้มีขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครั้ว การเงินและอาชีพ</p> <p style="padding-left: 20px;">๑.๒ สร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน</p>
-------------------	---	---

แผนระดับ ๒	<p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ</p> <p>ประเด็น การเกษตร</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ ในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ● แผนย่อยของแผนแม่บทฯ - แผนย่อยที่ ๒ เกษตรปลอดภัย - เป้าหมายแผนย่อย สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 	<p>แผนการปฏิรูปประเทศ</p> <p>ด้านเศรษฐกิจ</p> <p>เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูป</p> <ul style="list-style-type: none"> - เรื่อง การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ - ประเด็น ผลผลิตภาพ - เพิ่มผลผลิตและศักยภาพในการแข่งขันของอุตสาหกรรมหลัก (อุตสาหกรรมเกษตร อาทิ อุตสาหกรรมชีวภาพ) 	<p>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เป้าหมายหลัก การปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม โดยมุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคผลิตและบริการสำคัญ ● หมายเหตุที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง - เป้าหมายระดับหมายเหตุ มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น 	<p>นโยบายและแผนระดับชาติ</p> <p>ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ ๑๑ ● แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติรองรับนโยบายที่ ๑๑ <p>ก า ร บ ริ ห า ร จั ด ก า ร</p> <p>ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน</p>
-------------------	---	---	--	--

<p>แผนระดับ ๒</p>	<p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - แนวทางการพัฒนา ๑) สนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ๒) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน <p>แผนย่อยที่ ๓ เกษตรชีวภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายแผนย่อย สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น - แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ <p>แผนย่อยที่ ๕ เกษตรอัจฉริยะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายแผนย่อย สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น - แนวทางการพัฒนา พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม		<p>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลยุทธ์ที่ ๑ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบมุ่งเป้า กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ส่งเสริมและขยายผลงานวิจัยจากหน่วยงานวิจัย ● หมายเหตุที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ - เป้าหมายระดับหมายเหตุ ความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดลง - กลยุทธ์ที่ ๑ การป้องกันและลดผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในพื้นที่สำคัญ กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ระบุพื้นที่สำคัญที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจำแนกตามประเภทภัย โดยการบูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวข้องและแผนที่เสี่ยงภัยของแต่ละประเภท เพื่อจัดทำแผนในการป้องกันและแก้ไขปัญหา	
-------------------	---	--	--	--

<p>แผนระดับ ๓</p>	<p>เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคเหนือ</p> <p>มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ” ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ สานสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ สู่ภาวะดีวิถีชีวิตยั่งยืน (จังหวัดนครสวรรค์ มีการส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง)</p>	<p>แผนพัฒนาภาคเหนือตอนล่าง ๒</p> <p>“ยกระดับสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีนวัตกรรม แหล่งอุตสาหกรรมฐานชีวภาพ เสริมสร้างศักยภาพการท่องเที่ยวและบริการ เป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุน เชื่อมโยงเศรษฐกิจภูมิภาคสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน” (จังหวัดนครสวรรค์ ส่งเสริมและสนับสนุนการยกระดับภาคการเกษตรสู่เกษตรแปรรูปมูลค่าสูง และเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมฐานชีวภาพ)</p>	<p>แผนพัฒนาจังหวัดนครสวรรค์</p> <p>“นครสวรรค์เมืองอัจฉริยะฐานการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงต่อยอดสู่อุตสาหกรรมชีวภาพ ศูนย์กลางการค้าการลงทุน ระบบโลจิสติกส์และบริการทางสุขภาพบนฐานการพัฒนาอย่างยั่งยืน” (หน่วยงานราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์ มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาและเป้าหมายของจังหวัด)</p>	<p>แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐</p> <p>“เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี” (หน่วยงานราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครสวรรค์ มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการภาคการเกษตรให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด)</p>	<p>แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG</p> <p>“เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม”</p>	<p>แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐</p> <p>“ประเทศไทยเป็นผู้นำเกษตรอินทรีย์ของภูมิภาคอาเซียน บนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืนภายในปี ๒๕๗๐”</p>
--------------------------	--	--	---	---	---	---

<p>สาระสำคัญ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด</p>	<p>เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด</p> <p>“นครสวรรค์เมืองเกษตรมาตรฐาน เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเข้มแข็งสู่เกษตรแปรรูปมูลค่าสูงและเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมชีวภาพ”</p>	<p>ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา (ให้ระบุทั้งตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) สหกรณ์ภาคการเกษตร/กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน ได้รับการยกระดับความเข้มแข็ง เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี ๒) จำนวนไร่ ที่ได้รับรองมาตรฐานการผลิตทางเกษตรที่เหมาะสม (GAP) หรือมาตรฐานอื่น เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี ๓) จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการสนับสนุนและพัฒนาปรับปรุงดินเพื่อการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมตาม Zoning by Agri-Map เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๙,๐๐๐ ไร่ ต่อปี ๔) จำนวนของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาปรับใช้การผลิตเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าจำนวน ๒,๐๐๐ รายต่อปี จะมีเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาปรับใช้การผลิตเพิ่มขึ้น โดยค่าเป้าหมายรวม ๕ ปี ไม่น้อยกว่าจำนวน ๑๐,๐๐๐ ราย ๕) พื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์จากการพัฒนาทรัพยากรดินและปรับปรุงแหล่งน้ำ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าจำนวน ๒๐,๐๐๐ ไร่ ต่อปี ๖) จำนวนบุคลากรภาครัฐได้รับการพัฒนา ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ต่อปี โดยค่าเป้าหมายรวม ๕ ปี บุคลากรภาครัฐจะต้องได้รับการพัฒนา คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
---	---	---

<p>ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด</p>	<p>ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร</p>	<p>ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรมูลค่าสูง และเกษตรแปรรูป</p>	<p>ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม</p>	<p>ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน</p>	<p>ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ</p>
<p>โครงการสำคัญ</p>	<p>(๔ โครงการหลัก) ๑. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ๒. โครงการส่งเสริมอาสาสมัครเกษตรกร ๓. โครงการพัฒนาหมอดินอาสา ๔. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร</p>	<p>(๗ โครงการหลัก) ๑. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ๒. โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร ๓. โครงการยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน ๔. โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ๕. โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน ๖. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ๗. โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้าน สู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง</p>	<p>(๓ โครงการหลัก) ๑. โครงการส่งเสริมและพัฒนาต้นแบบเกษตรอัจฉริยะ ๒. โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร ๓. แผนงานการขับเคลื่อนศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center : AIC)</p>	<p>(๘ โครงการหลัก) ๑. โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร ๒. โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน ๓. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๔. โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน ๕. โครงการจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน ๖. โครงการก่อสร้าง แหล่งน้ำในไร่นา นอกเขตชลประทาน ๗. โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับไร่นา ๘. โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน</p>	<p>(๑ แผนงานหลัก) ๑. แผนงานพัฒนาบุคลากรภาครัฐ - Smart Officer - e-Service</p>

๕. แบบฟอร์มสรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - พ.ศ. ๒๕๗๐)

เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด : นครสวรรค์

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	ตชว. ๑ สหกรณ์ภาคการเกษตร/กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน ได้รับการยกระดับความเข้มแข็งเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี	๕๒	๕๘	๕๒	๕๒	๕๒	๒๖๖
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรมูลค่าสูง และเกษตรแปรรูป	ตชว. ๑ จำนวนไร่ ที่ได้รับรับรองมาตรฐานการผลิตทางเกษตรที่เหมาะสม (GAP) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี	๕๒	๒๖	๕๒	๕๒	๕๒	๒๓๔
	ตชว. ๒ จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการสนับสนุนและพัฒนาปรับปรุงดินเพื่อการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมตาม Zoning by Agri-Map เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๙,๐๐๐ ไร่ ต่อปี	๑๐	๓	๑๐	๑๐	๑๐	๔๓
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓	ตชว. ๑ จำนวนของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรนำเทคโนโลยีและนวัตกรรม	๓๙	๑๓	๓๙	๓๙	๓๙	๑๖๙

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	มาปรับใช้การผลิตเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าจำนวน ๒,๐๐๐ รายต่อปี จะมีเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร นำเทคโนโลยีและนวัตกรรม มาปรับใช้การผลิตเพิ่มขึ้น โดยค่าเป้าหมายรวม ๕ ปี ไม่น้อยกว่าจำนวน ๑๐,๐๐๐ ราย						
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตร และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน	ตข. ๑ พื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์จากการพัฒนาทรัพยากรดินและปรับปรุงแหล่งน้ำ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าจำนวน ๒๐,๐๐๐ ไร่ ต่อปี	๒๖	๓๗	๒๖	๒๖	๒๖	๑๔๑
ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ	ตข. ๑ จำนวนบุคลากรภาครัฐได้รับการพัฒนา ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ต่อปี โดยค่าเป้าหมายรวม ๕ ปี บุคลากรภาครัฐจะต้องได้รับการพัฒนา คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐	๒๔	๒๔	๒๔	๒๔	๒๔	๑๒๐
	ตข.๒ บุคลากร มีส่วนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนเพิ่มขึ้น	๒๔	๒๔	๒๔	๒๔	๒๔	๑๒๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ					
โครงการสำคัญ	หน่วยงาน	แหล่งงบประมาณ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรมูลค่าสูง และเกษตรแปรรูป								
๑๙. โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดนครสวรรค์	งบปกติ	๕๔,๒๐๐.๐๐	๕๔,๒๐๐.๐๐	๕๔,๒๐๐.๐๐	๕๔,๒๐๐.๐๐	๕๔,๒๐๐.๐๐	๒๗๑,๐๐๐.๐๐
๒๐. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	สำนักงานตรวจบัญชี สหกรณ์นครสวรรค์	งบปกติ	๗๓,๕๐๐.๐๐	๗๓,๕๐๐.๐๐	๗๓,๕๐๐.๐๐	๗๓,๕๐๐.๐๐	๗๓,๕๐๐.๐๐	๓๖๗,๕๐๐.๐๐
๒๑. โครงการพัฒนาเกษตรกรกรมยั่งยืน (เกษตรกรอินทรีย์)	สำนักงานตรวจบัญชี สหกรณ์นครสวรรค์	งบปกติ	๒,๖๑๐.๐๐	๒,๖๑๐.๐๐	๒,๖๑๐.๐๐	๒,๖๑๐.๐๐	๒,๖๑๐.๐๐	๑๓,๐๕๐.๐๐
๒๒. โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)	สำนักงานตรวจบัญชี สหกรณ์นครสวรรค์	งบปกติ	๕,๙๘๐.๐๐	๕,๙๘๐.๐๐	๕,๙๘๐.๐๐	๕,๙๘๐.๐๐	๕,๙๘๐.๐๐	๒๙,๙๐๐.๐๐
๒๓. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	สำนักงานประมงจังหวัด นครสวรรค์	งบปกติ	๑๔๐,๒๕๐.๐๐	๑๔๐,๒๕๐.๐๐	๑๔๐,๒๕๐.๐๐	๑๔๐,๒๕๐.๐๐	๑๔๐,๒๕๐.๐๐	๗๐๑,๒๕๐.๐๐
๒๔. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐาน	สำนักงานประมงจังหวัด นครสวรรค์	งบปกติ	๒,๐๐๐.๐๐	๒,๐๐๐.๐๐	๒,๐๐๐.๐๐	๒,๐๐๐.๐๐	๒,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐
๒๕. โครงการพัฒนาศักยภาพการปลูกสัตว์ กิจกรรมหลักจัดการสวัสดิภาพสัตว์	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด นครสวรรค์	งบปกติ	๘๑,๖๐๐.๐๐	๘๑,๖๐๐.๐๐	๘๑,๖๐๐.๐๐	๘๑,๖๐๐.๐๐	๘๑,๖๐๐.๐๐	๔๐๘,๐๐๐.๐๐
๒๖. โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด นครสวรรค์	งบปกติ	๒๑๒,๖๔๐.๐๐	๒๑๒,๖๔๐.๐๐	๒๑๒,๖๔๐.๐๐	๒๑๒,๖๔๐.๐๐	๒๑๒,๖๔๐.๐๐	๑,๐๖๓,๒๐๐.๐๐
๒๗. โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด นครสวรรค์	งบปกติ	๘๑๔,๘๐๐.๐๐	๘๑๔,๘๐๐.๐๐	๘๑๔,๘๐๐.๐๐	๘๑๔,๘๐๐.๐๐	๘๑๔,๘๐๐.๐๐	๔,๐๗๔,๐๐๐.๐๐
๒๘. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัยด้านปศุสัตว์	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด นครสวรรค์	งบจังหวัด	๑,๔๔๕,๗๐๐.๐๐	๑,๔๔๕,๗๐๐.๐๐	๑,๔๔๕,๗๐๐.๐๐	๑,๔๔๕,๗๐๐.๐๐	๑,๔๔๕,๗๐๐.๐๐	๗,๒๒๘,๕๐๐.๐๐
๒๙. โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)	สำนักงานเศรษฐกิจ การเกษตรที่ ๑๒	งบปกติ	๑๕๗,๙๐๐.๐๐	๑๕๗,๙๐๐.๐๐	๑๕๗,๙๐๐.๐๐	๑๕๗,๙๐๐.๐๐	๑๕๗,๙๐๐.๐๐	๗๘๙,๕๐๐.๐๐
รวม ๒๙ โครงการ			๖,๕๒๗,๑๘๐.๐๐	๖,๕๒๗,๑๘๐.๐๐	๖,๕๒๗,๑๘๐.๐๐	๖,๕๒๗,๑๘๐.๐๐	๖,๕๒๗,๑๘๐.๐๐	๓๒,๖๓๕,๙๐๐.๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ					
โครงการสำคัญ	หน่วยงาน	แหล่งงบประมาณ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม								
๑. โครงการการเพิ่มศักยภาพพัฒนาการผลิตข้าว	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครสวรรค์	งบปกติ	๕๙,๕๒๕.๐๐	๕๙,๕๒๕.๐๐	๕๙,๕๒๕.๐๐	๕๙,๕๒๕.๐๐	๕๙,๕๒๕.๐๐	๒๙๗,๖๒๕.๐๐
๒. โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครสวรรค์	งบปกติ	๑๘๖,๐๐๐.๐๐	๑๘๖,๐๐๐.๐๐	๑๘๖,๐๐๐.๐๐	๑๘๖,๐๐๐.๐๐	๑๘๖,๐๐๐.๐๐	๙๓๐,๐๐๐.๐๐
๓. โครงการวิจัยทดลอง	ศูนย์วิจัยพืชไร่ นครสวรรค์	งบอื่นๆ	๓,๐๐๙,๙๒๕.๐๐	๓,๐๐๙,๙๒๕.๐๐	๓,๐๐๙,๙๒๕.๐๐	๓,๐๐๙,๙๒๕.๐๐	๓,๐๐๙,๙๒๕.๐๐	๑๕,๐๔๙,๖๒๕.๐๐
๔. โครงการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์	ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ นครสวรรค์	งบปกติ	๑,๕๗๑,๒๐๐.๐๐	๑,๕๗๑,๒๐๐.๐๐	๑,๕๗๑,๒๐๐.๐๐	๑,๕๗๑,๒๐๐.๐๐	๑,๕๗๑,๒๐๐.๐๐	๗,๘๕๖,๐๐๐.๐๐
๕. โครงการส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน	สถานีพัฒนาที่ดิน นครสวรรค์	งบปกติ	๖๔,๖๘๘.๐๐	๖๔,๖๘๘.๐๐	๖๔,๖๘๘.๐๐	๖๔,๖๘๘.๐๐	๖๔,๖๘๘.๐๐	๓๒๓,๔๔๐.๐๐
๖. โครงการพัฒนาพื้นที่เฉพาะ	สถานีพัฒนาที่ดิน นครสวรรค์	งบปกติ	๑,๙๑๖,๗๕๐.๐๐	๑,๙๑๖,๗๕๐.๐๐	๑,๙๑๖,๗๕๐.๐๐	๑,๙๑๖,๗๕๐.๐๐	๑,๙๑๖,๗๕๐.๐๐	๙,๕๘๓,๗๕๐.๐๐
๗. โครงการพัฒนาประสิทธิภาพโลจิสติกส์เกษตรเพื่อลดการสูญเสีย	สำนักงานเกษตรจังหวัด นครสวรรค์	งบปกติ	๒๐,๕๐๐.๐๐	๒๐,๕๐๐.๐๐	๒๐,๕๐๐.๐๐	๒๐,๕๐๐.๐๐	๒๐,๕๐๐.๐๐	๑๐๒,๕๐๐.๐๐
๘. โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร กิจกรรมส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงานเกษตร	สำนักงานเกษตรจังหวัด นครสวรรค์	งบปกติ	๓๑,๑๐๐.๐๐	๓๑,๑๐๐.๐๐	๓๑,๑๐๐.๐๐	๓๑,๑๐๐.๐๐	๓๑,๑๐๐.๐๐	๑๕๕,๕๐๐.๐๐
๙. โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งแปลงเกษตรอัจฉริยะ	สำนักงานเกษตรจังหวัด นครสวรรค์	งบปกติ	๗,๑๐๐.๐๐	๗,๑๐๐.๐๐	๗,๑๐๐.๐๐	๗,๑๐๐.๐๐	๗,๑๐๐.๐๐	๓๕,๕๐๐.๐๐
๑๐. โครงการการบริหารจัดการดินและวิเคราะห์ดินทางห้องปฏิบัติการ	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๙	งบปกติ	๓๖๐,๐๐๐.๐๐	๓๖๐,๐๐๐.๐๐	๓๖๐,๐๐๐.๐๐	๓๖๐,๐๐๐.๐๐	๓๖๐,๐๐๐.๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐.๐๐
๑๑. โครงการการยกระดับการพัฒนาหมอดินอาสาเพื่อมีส่วนร่วมและต่อยอดศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๙	งบปกติ	๑๖,๕๐๐.๐๐	๑๖,๕๐๐.๐๐	๑๖,๕๐๐.๐๐	๑๖,๕๐๐.๐๐	๑๖,๕๐๐.๐๐	๘๒,๕๐๐.๐๐
๑๒. โครงการติดตามและวิเคราะห์สถานการณ์แนวโน้มภาคเกษตร	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๒	งบปกติ	๖๗,๗๐๐.๐๐	๖๗,๗๐๐.๐๐	๖๗,๗๐๐.๐๐	๖๗,๗๐๐.๐๐	๖๗,๗๐๐.๐๐	๓๓๘,๕๐๐.๐๐
๑๓. โครงการจัดทำสารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการสินค้าเกษตร	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๒	งบปกติ	๖๖๓,๕๙๐.๐๐	๖๖๓,๕๙๐.๐๐	๖๖๓,๕๙๐.๐๐	๖๖๓,๕๙๐.๐๐	๖๖๓,๕๙๐.๐๐	๓,๓๑๗,๙๕๐.๐๐
รวม ๑๓ โครงการ			๗,๙๗๔,๕๗๘.๐๐	๗,๙๗๔,๕๗๘.๐๐	๗,๙๗๔,๕๗๘.๐๐	๗,๙๗๔,๕๗๘.๐๐	๗,๙๗๔,๕๗๘.๐๐	๓๙,๘๗๒,๘๙๐.๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ					
โครงการสำคัญ	หน่วยงาน	แหล่งงบประมาณ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน								
๓๖. โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๒	งบปกติ	๙๘,๐๐๐.๐๐	๙๘,๐๐๐.๐๐	๙๘,๐๐๐.๐๐	๙๘,๐๐๐.๐๐	๙๘,๐๐๐.๐๐	๔๙๐,๐๐๐.๐๐
๓๗. โครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง กิจกรรมจัดระเบียบการทำประมง	หน่วยป้องกันและปราบปรามประมงน้ำจืด บึงบอระเพ็ด นครสวรรค์	งบปกติ	๗๕,๐๐๐.๐๐	๗๕,๐๐๐.๐๐	๗๕,๐๐๐.๐๐	๗๕,๐๐๐.๐๐	๗๕,๐๐๐.๐๐	๓๗๕,๐๐๐.๐๐
รวม ๓๗ โครงการ			๑๖,๙๐๘,๔๗๐.๐๐	๑๖,๙๐๘,๔๗๐.๐๐	๑๖,๙๐๘,๔๗๐.๐๐	๑๖,๙๐๘,๔๗๐.๐๐	๑๖,๙๐๘,๔๗๐.๐๐	๘๓๔,๕๔๒,๓๕๐.๐๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ								
๑. บุคลากรภาครัฐสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดนครสวรรค์	งบปกติ	๒๒๔,๖๐๐.๐๐	๒๒๔,๖๐๐.๐๐	๒๒๔,๖๐๐.๐๐	๒๒๔,๖๐๐.๐๐	๒๒๔,๖๐๐.๐๐	๒,๑๒๓,๐๐๐.๐๐
๒. บุคลากรภาครัฐด้านตรวจบัญชี	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นครสวรรค์	งบปกติ	๑๓๐,๔๗๐.๐๐	๑๓๐,๔๗๐.๐๐	๑๓๐,๔๗๐.๐๐	๑๓๐,๔๗๐.๐๐	๑๓๐,๔๗๐.๐๐	๖๕๒,๓๕๐.๐๐
๓. บุคลากรภาครัฐด้านปศุสัตว์	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์	งบปกติ	๘,๓๖๗,๗๐๐.๐๐	๘,๓๖๗,๗๐๐.๐๐	๘,๓๖๗,๗๐๐.๐๐	๘,๓๖๗,๗๐๐.๐๐	๘,๓๖๗,๗๐๐.๐๐	๔๑,๘๓๘,๕๐๐.๐๐
๔. บุคลากรภาครัฐกรมส่งเสริมสหกรณ์	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์	งบปกติ	๒,๘๕๐,๕๐๐.๐๐	๒,๘๕๐,๕๐๐.๐๐	๒,๘๕๐,๕๐๐.๐๐	๒,๘๕๐,๕๐๐.๐๐	๒,๘๕๐,๕๐๐.๐๐	๑๔,๒๕๒,๕๐๐.๐๐
รวม ๔ โครงการ			๑๑,๗๗๓,๒๗๐.๐๐	๑๑,๗๗๓,๒๗๐.๐๐	๑๑,๗๗๓,๒๗๐.๐๐	๑๑,๗๗๓,๒๗๐.๐๐	๑๑,๗๗๓,๒๗๐.๐๐	๕๘,๘๖๖,๓๕๐.๐๐
รวมทั้งหมด ๑๔๑ โครงการ			๗๙,๘๓๖,๑๘๕.๐๐	๗๙,๘๓๖,๑๘๕.๐๐	๗๙,๘๓๖,๑๘๕.๐๐	๗๙,๘๓๖,๑๘๕.๐๐	๗๙,๘๓๖,๑๘๕.๐๐	๓๙๙,๑๘๐,๙๒๕.๐๐

หมายเหตุ : แหล่งงบประมาณ ได้แก่ - งบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

- งบกระทรวง/กรม

- งบท้องถิ่น

- งบประมาณอื่นๆ (ให้ระบุชื่อแหล่งงบประมาณ เช่น เอกชน กองทุน เงินกู้)

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการสำคัญด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริการจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและฟื้นฟูบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์
๒. แนวทางการพัฒนา	พัฒนา/ปรับปรุง ทรัพยากรดินและน้ำ ให้เหมาะสมสำหรับภาคการเกษตรการตลอดการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า
๓. หลักการและเหตุผล	<ul style="list-style-type: none"> - คำสั่งการของรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิทย์ วงษ์สุวรรณ) ให้ สทนช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดและสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ ภายใต้แผนหลักการพัฒนาและฟื้นฟูบึงบอระเพ็ด ให้สัมฤทธิ์ผลและเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ - ปัญหาด้านระบบนิเวศสิ่งแวดล้อม มีตะกอนดินที่มากจากการเปิดหน้าดิน เพื่อทำการเกษตรของพื้นที่ต้นน้ำและพื้นที่โดยรอบบึง ทำให้บึงบอระเพ็ดมีสภาพตื้นเขิน ฤดูแล้งไม่สามารถเก็บกักน้ำไว้ได้และในฤดูฝนเกิดปัญหาการระบายน้ำไม่ทันทำให้เกิดอุทกภัย
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อเป็นแหล่งน้ำสำหรับการประมงและการอุปโภคบริโภคของราษฎร - เพื่อเป็นแหล่งน้ำไว้ใช้เสริมการเพาะปลูกในฤดูฝน ช่วงฝนทิ้งช่วงและการเพาะปลูกในฤดูแล้ง - เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของราษฎรในเขตพื้นที่โครงการ - เพื่อกักเก็บน้ำในช่วงฤดูแล้ง ป้องกันน้ำท่วมและระบายน้ำในช่วงฤดูฝน
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ช่วยเหลือพื้นที่เกษตรกร ๒,๐๐๐ ไร่
๖. พื้นที่เป้าหมาย	ตำบลพระนอน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
๗. กิจกรรมหลัก	ขุดลอกคลอง, ขุดลอกแก้มลิง, ขุดลอกบึงบอระเพ็ด, ก่อสร้างอาคารระบายน้ำ, ติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำ
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท งบกรมชลประทาน โครงการชลประทานนครสวรรค์
๘. หน่วยงานดำเนินการ	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการชลประทานนครสวรรค์ สำนักงานชลประทานที่ ๓ - หน่วยงานอื่นๆ สบก. กพก. สพญ.
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ประมาณ ๕,๕๐๐ วัน
๑๐. งบประมาณ	<ul style="list-style-type: none"> - รวมทั้งหมด ๓,๖๓๐.๖๗๕ ล้านบาท - งบกระทรวง/กรม
๑๑. ผลผลิต (Output)	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มความจุของลำน้ำ - อาคารระบายน้ำ
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นแหล่งน้ำสำหรับการประมง, การอุปโภค-บริโภค ของราษฎร และเป็นแหล่งน้ำไว้ใช้เสริมการเพาะปลูกในช่วงฤดูฝนช่วงทิ้งช่วงและการเพาะปลูกในฤดูแล้ง

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการสำคัญด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด												
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัยด้านปศุสัตว์												
๒. ชื่อแผนงาน	ยกระดับภาคการเกษตรสู่เกษตรแปรรูปมูลค่าสูงและเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมฐานชีวภาพ												
๓. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาต่อยอดองค์ความรู้การตลาดออนไลน์เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกร												
๔. หลักการและเหตุผล	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ใช้เป็นยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนพัฒนาประเทศต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๕) โดยน้อมนำ "ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" มากำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานการณ์และเงื่อนไขในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ การเสริมสร้างความสมดุลในมิติต่าง ๆ ความสามารถในการพึ่งตนเองได้อย่างมั่นคง และมุ่งมั่นผลักดันให้การพัฒนาบรรลุ เป้าหมายที่ตั้งไว้ในระดับครอบครัว ชุมชน พื้นที่ และแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่เพื่อการเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ของภาคการเกษตร												
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. จัดงานมหกรรมประกวดสัตว์ป่าน้ำไฟ เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของจังหวัดนครสวรรค์ ๒. เสวนาวิชาการด้านปศุสัตว์ในงานมหกรรมประกวดสัตว์ป่าน้ำไฟ ๓. ส่งเสริมการปลูกพืชอาหารสัตว์ในพื้นที่ที่ไม่เหมาะในการทำนาปรับเปลี่ยนเป็นปลูกพืชอาหารสัตว์บริเวณบึงบอระเพ็ด												
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ตัวชี้วัด</th> <th>หน่วยนับ</th> <th>ปี ๒๕๖๓ (แผน)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>๑) เกษตรกร ประชาชนผู้สนใจร่วมงาน</td> <td>ราย</td> <td>๑,๐๐๐</td> </tr> <tr> <td>๒) เกษตรกรเข้าร่วมกิจกรรมเสวนา</td> <td>ราย</td> <td>๖๐๐</td> </tr> <tr> <td>๓) เกษตรกรเข้าร่วมพัฒนาองค์ความรู้</td> <td>ราย</td> <td>๒๐๐</td> </tr> </tbody> </table>	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๓ (แผน)	๑) เกษตรกร ประชาชนผู้สนใจร่วมงาน	ราย	๑,๐๐๐	๒) เกษตรกรเข้าร่วมกิจกรรมเสวนา	ราย	๖๐๐	๓) เกษตรกรเข้าร่วมพัฒนาองค์ความรู้	ราย	๒๐๐
ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๓ (แผน)											
๑) เกษตรกร ประชาชนผู้สนใจร่วมงาน	ราย	๑,๐๐๐											
๒) เกษตรกรเข้าร่วมกิจกรรมเสวนา	ราย	๖๐๐											
๓) เกษตรกรเข้าร่วมพัฒนาองค์ความรู้	ราย	๒๐๐											
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์												
๘. กิจกรรมหลัก	ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัยด้านปศุสัตว์												
๘.๑ กิจกรรมที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การจัดงานแถลงข่าวมหกรรมประกวดสัตว์ป่าน้ำไฟ ๔๗,๗๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์												
๘.๒ กิจกรรมที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การจัดเตรียมสถานที่จัดงานมหกรรมประกวดสัตว์ป่าน้ำไฟ ๔๙๖,๕๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์												
๘.๓ กิจกรรมที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การจัดนิทรรศการและแสดงพันธุ์สัตว์ในงานมหกรรมประกวดสัตว์ ๑๒๐,๐๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์												

<p>๘.๔ กิจกรรมที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>การจัดกิจกรรมประกวดสัตว์ปากน้ำโพ ๔๒๐,๐๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์</p>
<p>๘.๕ กิจกรรมที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>การประชาสัมพันธ์งานมหกรรมประกวดสัตว์ปากน้ำโพ ๑๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์</p>
<p>๘.๖ กิจกรรมที่ ๖ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>เสวนาวิชาการปศุสัตว์ในงานมหกรรมประกวดสัตว์ปากน้ำโพ ๓๒๑,๙๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์</p>
<p>๘.๗ กิจกรรมที่ ๗ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ส่งเสริมพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ในพื้นที่บริเวณบึงบอระเพ็ด ๒๒๐,๕๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์</p>
<p>๙. หน่วยงานดำเนินการ</p>	<p>สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์</p>
<p>๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</p>	<p>ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘</p>
<p>๑๑. งบประมาณ</p>	<p>๑,๗๒๖,๕๐๐ บาท / งบพัฒนาจังหวัด</p>
<p>๑๒. ผลผลิต (Output)</p>	<p>๑. จัดกิจกรรมงานมหกรรมประกวดสัตว์ปากน้ำโพ จำนวน ๑ ครั้ง ๓ วัน ๒. เกษตรกรเข้าร่วมกิจเสวนา จำนวน ๖๐๐ ราย ๓. เกษตรกรเข้าร่วมพัฒนาองค์ความรู้ จำนวน ๒๐๐ ราย</p>
<p>๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<p>๑. เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ประชาชน นักเรียน นักศึกษา จำนวน ๑,๐๐๐ ราย เข้าร่วมงานมหกรรมประกวดสัตว์ปากน้ำโพ ๒. เกษตรกรมีเวทีในการเสวนาแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การตลาด การผลิต และยังสร้างเครือข่ายเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ ๓. เกษตรกรได้พัฒนาองค์ความรู้และส่งเสริมการปลูกพืชอาหารสัตว์ จำนวน ๒๐๐ ราย</p>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการสำคัญด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำโดยใช้ใช้น้ำน้อย
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ ๑ ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำแบบใช้น้ำน้อย
๔. หลักการและเหตุผล	เนื่องจากปรากฏการณ์เอลนีโญ ทำให้ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำโดยใช้ใช้น้ำน้อย เช่น การเลี้ยงกบในกระชังบก จะเป็นการแก้ปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อนให้กับเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยง สัตว์น้ำและประชาชนทั่วไปได้
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้เรื่องการเลี้ยงกบในกระชังบก ๒. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีอาหารโปรตีนจากสัตว์น้ำไว้บริโภคเป็นการลด รายจ่ายของครัวเรือน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ผู้ที่เข้าร่วมโครงการได้รับการฝึกอบรม มีองค์ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยง กบในกระชังบกเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๗. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรและประชาชนที่สนใจ ในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์
๘. กิจกรรมหลัก	ส่งเสริมการเลี้ยงกบในกระชังบก
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ฝึกอบรมการส่งเสริมการเลี้ยงกบในกระชังบก จำนวน ๒๐๐ ราย ๑,๐๖๓,๖๔๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานประมงจังหวัดนครสวรรค์
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดนครสวรรค์
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปี พ.ศ.๒๕๖๘ ถึง พ.ศ.๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๑,๐๖๓,๖๔๐ บาท/งบประมาณของจังหวัดนครสวรรค์
๑๒. ผลผลิต (Output)	ประชาชนได้รับการฝึกอบรมด้านการเพาะเลี้ยงกบในกระชังบก พร้อม สนับสนุนปัจจัยการผลิต จำนวน ๒๐๐ ราย